

019
8-2

Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΑΘΗΣΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΑΠΤΙ ΡΟΣΙΚΙ ΕΚΔΟΣΙ, ΠΥ ΕΠΙΚΙΡΘΘΙΚΕ
ΑΠΤΙΝ ΚΟΛΕΓΙΑ ΤΥ ΑΚΜ ΤΙΣ ΡΥΟΣΑ
ΕΠΙΚΙΡΘΘΙΚΕ ΑΠΤΙΝ ΚΟΛΕΓΙΑ ΤΥ ΑΚΜ ΥΣΣΑ

Γ. Β. в Лигр
У. 1934 г.
Акт № 123

ΥΚΡΑΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ
ΜΙΟΝΟΤΙΤΟΝ

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ
—1933—

— Δόθηκε για στιχιοθέτησι 20.VIII—33.—
— Επιτάπηκε για εκτίποσι 3/IX—33. †
Εκδοτικό εθνικόν μιονοτ. 30-Ε.Τιράζ 4200
Γορλίτ 1607. Αριθμός παραγγελίας 5717.

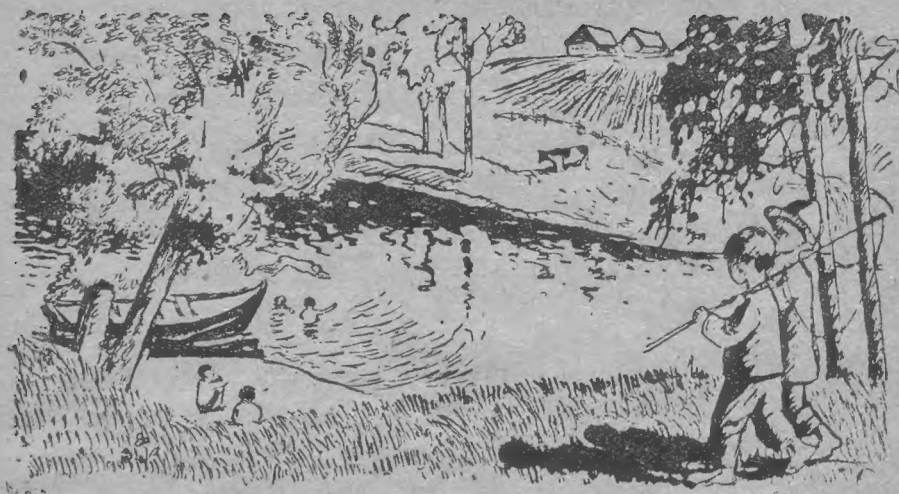

ПЕРЕВОД П. ЛЕВКОПУЛОС
ЛИТ. ОБРАБОТКА А. ДИМИТРИУ
ОТВЕТ. РЕДАКТОР Л. ЛЕО

ΤΟ ΠΡΟΙ

Με κόκκινο χρώμα
προβάλ'ι αβγί.
Σκοτάδι ακόμα
σκεπά'ει τι γι.

Τα λύλυδα γέρνουν
στι γι δροσερά.
Τα πρόβατα θόσκουν
σε χόρτα χλορά.

Ο ΠΑΛΙΚΑΡΑΣ

Ο Κόστας με το Σοφρόνι πήγανε στο όρος. Στι στρα-
τα ο Κόστας λέι:

— Σοφρόνι, φοβάσε τος λίκους;

Κι' ο Σοφρόνις μαχταέφτικε:

— Γιατί να τος φοβιθό; Τος χιτιπό με το κσίλο στο
κεφάλι,— τος σκοτόνο.

Μπίκανε στο όρος. Στο όρος ίτανε σκοτινά απ' τα δέν-
τρα, ο ήλιος δε φενότανε. Κάτω απ' τα ποδάρια-τους επάνανε
τα κσερά κσιλάκια, τα φίλα κάνανε θόριβο.

Ο Σοφρόνις ντρανά ολόγιρα, πιάνι τον Κόστα απ' τα χέρια.

Ο Κόστας, τυ λέι:

— Φοβάσε;

Κι' ο Σοφρόνις ντρέπετε να πι πως φοβάτε, κάνι τον
παλικαρά:

— Κε γιατί να φοβιθό; όπως ντρανάς, εγό δεν ήμε μικρός.
Τότε ο Κόστας φόνακσε πρέφτικα:

— Λίκος!

Ο Σοφρόνις απ' το φόβο-τω κάθισε στον πάτο:

— Μα-α-α-μά!

Κι' ο Κόστας το γελάι:

— Βρέ, Σοφρόνι, παλικαρά!

Ι ΒΡΟΧΙ

Πέφτι, πέφτι ι βροχύλα.
Τί χαρά κε τί όροσύλα!
Μαλακόνι πια ι γι.
Τα αλέτρια κε τα τράκτορ
ι κολχόζνικι 'τιμάζον
κε στα τζόλια πια τα θγάζον.
Βγένων όλι στο χοράφι
για να σπύρον το σιτάρι,
το κριθάρι, το γυλάφι...
Ε, κολχόζνικι, δυλέπεστε
στα κολχόζνικα χοριά-σας.
Σαν υντάρνικι παλέπεστε.
Περιζέπεστε τι σοδιά-σας!

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

*Λοε στράτες εβδομίντα χίδιμε
το φασίγι, μανίς δεν το σορέβι,
μανίς μεσ' στο σαυίγι.*

Ι ΜΠΟΡΑ

Όταν ήμυνα μικρός με στάλανε στο όρος για μανιτάρια.
Πήγα στο όρος, ζόρεψα μανιτάρια κε θέλιξα να γυρίσω σπίτι.
Άκχαφνα έγινε σκοτία, έβρεκξε κε θρόντιζε. Φοβίθικα
κε κάθικα κάτω από μια μεγάλη θαλανιδιά.

Γιάλιζε ι αστραπί τέτια φοσερί, όστε πονέσανε τα μά-
τια-μου κε τα ξφάλικα.

Πάνο απτο κεφάλι-μου, κάτι έτρικξε κε θρόντιζε. Ίστερα
κάτι με χτίπιζε στο κεφάλι. Έπεσα κάτω κε κσαπλόθικα
όσπου να σταθί ι βροχί.

Όταν άνικσα τα μάτια-μου, στάζανε τα δέντρα σ' όλο
το όρος, τραγυδύσανε τα πυλιά, κ' έπέζε ο ήλιος.

Ι μεγάλη θαλανιδιά τσακόθικε, κ' έβγενε από κι καπνός.
Ολόγυρά-μου ίτανε κομάτια απ' τι θαλανιδιά.

Τα ρύχα-μου ίτανε όλα θρεμένα κε κολνύσανε στο κορ-
μί-μου. Στο κεφάλι-μου ίχε ένα πρίκσιμο, κε πονύσα λίγο.

Ίθρα το καπέλο-μου, πήρα τα μανιτάρια κ' έτρεκσα στο
σπίτι. Στο σπίτι δεν ίτανε κανίς. Πήρα απτο τραπέζι πσο-
μί κι' ανέθικα πάνω στην πέτζικα.

Όταν κσίπνικα, ίδα απτιν πέτζικα, ότι τα μανιτάρια-μου τα
πσίσανε, τα θάλανε πάνω στο τραπέζι κε θέλανε πια να τα φάνε.

Εγώ φόνακσα:—Γιατί τρότε δίχος εμένα!

Εκίνι λένε:—Εσί δεν κινάζε; Έλα γλίγορα, φάγε!

ΓΙΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ

Σίχο, ντράνα, Γιόργι, Βάνια

Τα πεδιά με τι σιρά,

με σακίλια, με καλάθια

παν' στο όρος με χαρά.

Μές' στο όρος μεγαλώνουν

τα χνουδάτα μανιτάρια.

Τί ζμιγμένα πυ φιτρόνουν

στα ολόδροσα χορτάρια.

Μικρό, ωροιομένο, μέσα αιώ-
το χόμα θραυμένο, με νόμνο
παιθέρο φορεμένο.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΑΚΙ

Σαν πολί στο κλαδί
το νερά κελαιδί.
Σε θραδιά σιγαλί
το ποτάμι μιλί.
Κε τιν όμορφι μέρα
μές' στον ίσιχο αγέρα
αντιχί σα φλογέρα.
Σαν πεδάκι γελά.
Βλέπι τ' άστρα πσιλά,
τα πυλιά, τα μαμύδια.
Μας χαρλί τραγύδια,
δέντρα, χόρτα, λυλύδια.

ΤΟ ΦΙΔΙ

Μια φορά ε'εμάς θερίζανε πίσο απ' τον μπαχτζέ. Εγώ
μ'όλι πι φόρα ρίχτικα στο τζαράνι κε κιλίστικα μέσα στο
μιροδάτο πιτζάνι. Ι θεριστάδες ίτανε μακριά. Το σκίλι-μας—
ο Βολτζόκ, πλάγιαζε πάνω στη θιμονιά κ'έτρογε στύδι. Κιλί-
στικα ε'ένα τζαράνι. Άκσαφνα κάτι κρίο κε γλιστερό χτί-
πιζε στο χέρι-μου.

Πίδισα. Κε τί ντρανό; Ένα μεγάλο φίδι βγήκε απ' το

πιτζάνι, σικόθηκε πάνω στο υράδι-τυ κε ίτανε έτιμο να ρι-
χτί πάνω-ρυ. Αντίς να φίγο, στέκο σαν πέτρα κε το φίδι με
ντρανά με τ' άχρομα μάτια-τυ.

'Ακσαφνά ο Βολτζόκ πετάχτικε απ' το τζαράνι κε πί-
δισε πάνω στο φίδι. Το σκίλι κσέσκισε το φίδι με τα δόντια-
τυ, κε το πατύσε με τα ποδάρια-τυ. Το φίδι έδακνε το
σκίλι κε στο πρόσωπο, κε στο στίθος, κε στην κιλιά. Μα γλί-
γορα τα κοράτια τυ φιδιού ίτανε πεζμένα πάνω στον πάτο.

Ο Βολτζόκ πήρε δρόμο κε χάθικε. Μόνο τότε μυ ίρθε
πάλι ι φονί: άρχισα να φονάζο κε να κλέο. Τρέκσανε ι
θεριστάδες κε με τις κόσες χτιπίσανε τα κοράτια τυ φιδιού,
τυ ακόμα τζαπαλανέφκυνταν.

Ο Βολτζόκ γίρισε στο σπίτι-μας μόνο ίστερα από δέκα
μέρες. Ίτανε φτοχός, πιναζμένος, μα γερός. Ο πατέρας
ίπε, πως τα σκίλιά γιατρέβυντε, με κάπιο χορτάρι απ' τα
δακσίματα τυ φιδιού.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Ποιματάρις ίνε
ερί με μιμά,
το γτιώννε τα ισοδιά.
Γιατί γτιώννε το
ναμμένο,
Γιατί ίνε φτυμομένο.

ΤΟ ΤΟΠΙ

— Στρονκινό, σφιχτό-μυλόπι,
τί χιπάς τιν Πινελόπι;
Τί τρελές δουλιές μυ κάνεις;
Τα λυλόδια πάντα σπάνις.
Ντρανά, κάθισε καλά.
Θα με θάλις σε μπελά.
Σι θα σπάσις το γιλιέ
— το κακό θε να με θρι.

ΤΟ ΛΥΣΙΜΟ

— Ελάτε, παιδιά, να θράσουμε ψαρούσιπα!

Τα παιδιά ανάψανε φωτιά, θάλανε πάνω ένα καζανάκι κε πήγανε να λυστύνε. Κολιμπύσανε πιάς πιάνα να περάσι. Μόνο ο Πέτρος δεν μπορούσε να κολιμπύσι.

— Θα κολιμπύσουμε να πάμε στο σπίτι με τα σανίδια, — έπε ο Στέφανος.

— Ο Πέτρος δεν μπορέ να κολιμπύσι, αφτός τ' ανκίστρια θα κυθαλίσι στο σπίτι.

— Νά γνωστικί! Πάνο στο σανίδι κ' εγώ μπορό να κολιμπύσο.

— Καλά. Τ' ανκίστρια θα τα μυλόσουμε ίσαμε άθριο, πιάς απ' τα δεντράκια.

— Να πήγενες Πέτρο, καλύτερα πεζά, γιατί μπροστά ένε μέρι θαθιά, — έπε ο Στέφανος.

— Κε γιατί μυ φορτόνεστε; Αρπάξο κανένα σανίδι κε θγένο, μεγάλι δουλιά!

Αρχίσανε να κολιμπύνε.

Ο Πέτρος δεν απόμενε πιάς απ' τες άλυς. Μα άκσαφνα έπεσε απ' το σανίδι, τίνακσε τα χέρια κε θύτισε στο νερό.

Το σανίδι έφιγε μακριά απ' αφτόνα, κι' ο Πέτρος χάθηκε κάτω απ' το νερό.

Πιδίσανε τα πεδιά απ' τα σανίδια-τους, θγάλανε τον Πέ-τρο κε κολιμπίσανε αντάμα-το στην ακροποταριά.

Ο Πέτρος πλάγιαξε, σαν πεθαμένος.

— Κονίστε-τον, πεδιά, τινάχστε-τον!

Ο Πέτρος άνιχσε τα μάτια κε ζίχισε το κεφάλι-το. Μόνο τότε τα πεδιά θιμιθίκανε για τα σανίδια-τους. Ντρανά, τα σανίδια μόλις φέννυτε πια.

— Για ζένα χάσαμε όλο-μας το στόλο — ίπε ο Στέφανος.

— Με φοβάσε, τόρα. θα μάθης να κολιμπάς.

ΤΟ ΤΑΓΜΑ ΣΤΟ ΛΑΓΕΡ

Ντρανάς

• εκί πέρα
• μια πόλι
• ασπρίζι.

Φισά

ο αγέρας
• κ'ι πόλι
• θούζι.

Σπιτάκια

πανένια,
• με κσίλα
• στιμένα.

Γιρνά

τα κορμάκια.

Γερά

τα πεδάκια.

Κσιπόλιτα

• τρέχουν.

Αρόστους

• δεν έχουν.

Εκί ζι

• αντάμα —

• πιονέριχο

τάγμα.

Ι ΒΟΙΘΙ

Σίνεφο, κε τί ζίνεφο!

Ι κολχόζινικι σπουδάσανε να ζορέψουνε το πιτζάνι κε να το θάλουνε πάνω στ' αμάκσια. Ντρανόνε, τρέχουνε τα πεδιά με κόκινες γραβάτες.

— Γιά-ζας, ζίντροφι! φονάχσανε δυνατά τα πεδιά. — Ίρθαμε να ζας βοιθίσαμε.

— Στον κερό ίρθατε. Μπράβο-ζας!

Ι δουλιά άναπσε. Σιμόσανε τ' αμάξια, αρχίσανε να τα φορτόνυνε.

—Γιά ας θγι κάποιος από ζας απάνο για βοίθια!

Ο μπάρμπα—Ζαχαρίας τράβηξε πάνω στο αμάξι διο πεδιά.

—Τόρα, πεδάκια-μυ, πατίστε καλά, για να χορέσι πε-
ρισότερο πιτζάνι.

Έτσι κε τελιόσανε τι δουλιά ίσαμε ν' αρχίσι ι βροχί.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ

Με τα μακριά μυστάκια
τα χλορά τα κρομιδάκια.
Τα δανκάνις κε αρχίζις
ζαν κλαπσιάρις να δακρίζις.

Νά κε λάχανα μεγάλα.
Τόνα φίλο πάνω στ' άλο.
Τα κοτσάνια-τυς χομένα
μές' στο χόμα, ριζομένα.

Τ' ανκυράκια οριμάζυν
κε το χόμα μεταλάζυν.
Τν' αφτά τα ανκυράκια
με τυς κάτικυς σπιτάκια:

επόρι μέσα-τυς κλιζέμενι,
στο σκοτάδι μαντριζέμενι
κι' ας μιν έχυνε κλιδί —
δεν μπορέ κανίς να θγι.

Παραπέρα ι ντομάτες
ζυμερές κε μισοδάτες.
Κεσαπλομένες κοκινίζυν.
Το περβόλι-μας στολίζυν.

Δίγος ωόρτες με ωαραδιράμα
 Κόζμο ωρίδος έρνν τα δωιτάμα
 Μεία-τω μιά υόρι ίνε
 μαντριζμένι,
 Κόι ωχουσιδά-τις ουσο στι
 στρατίτσα θρένι.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ-ΜΑΣ

Όλο το καλοκέρι το περιβόλι μας φαίξε. Κε για το χιμόνα από κι ζορέψαμε ζαπάσια.

Ακόμα νορίς το καλοκέρι αρχίσαμε να τρόμε πράσινα χρομιδάκια. Τά τρόγαμε κε με το χθας, κε με το ψορι, κε με τις καρτόπλες.

Γλίγορα αρχίσανε να οριμάζυνε κε τ' ανκήρια. Νόστιμα ανκήρια, που τα πέρναμε ίσια απ' τις θραγιές! Τα τρόγαμε κε στο μεσημερινό το φαί κε στο θραδινό.

Κ' ίστερα αρχίσανε ι πρόιμες καρτόπλες. Βγάξαμε απ' το χόμα πρόιμες καρτόπλες, τις πλίναμε κε τις πσίναμε. Ι πσιμένες καρτόπλες ίνε νόστιμες, το καθυρντιζμένο καπόκι-
 τυς, τρίξι!

Κοκινίσανε κ' ι ντομάτες. Ε, κε τί καλές πο' ίνε! Νό-
στιμες, ζουμερές! Ίνε καλό να τις θάλις κε στο μπόρστει,
να τις τρας κε με καρτόπλες, ί μόνο να τις αλατίσις κε
να τίς τρας με ψομί!

Ίρθε ο Σεπτέβρις, πρέπει απ' το περιθόλι όλα να τα
ζορέπει κανίς για ζαπάσια. Μπροστά απ' όλα ζορέψαμε
τις ντομάτες, — γιατί αφτές φοβόντε το αγιάϊ. Κσεριζόσαμε
τα κρομίδια, τα άέσαμε σε θεράτια κε τα κρεμάσαμε σιμά
στο φήρνο για να κσεραθόνε. Σα δεν τα κσεράνις καλά —
όλα ζαπίζουνε.

Αρχίσαμε να θάζουμε στα ποντβάλια τα ρεπάνια, τις
μορχόφκες κε τα κοκινογύλια κε να ρίχνουμε πάνο κσερό άρνο.

Ίστερα καταπιαστίκαμε με τις καρτόπλες. Απ' αφτές
ίχαμε πολές. Καλά, πο κι' ο κερός ίτανε κσερός, κ' ι καρ-
τόπλες κσερές — μπορέσαμε ίσια να τις θάλουμε στο ποντβάλι.

Τελιόσαμε τις καρτόπλες, αρχίσαμε τα λάχανα. Τα
κόψαμε, τ' αλατίσαμε, ολάκερα κεφάλια τα κυθαίλαμε στο
ποντβάλι, για να έγγυε κε το χιμόνα φρέσκα λάχανα.

Τα σιμάσαμε όλα — κε δε φοβήμαστε το χιμόνά!

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Ο περιβογάρις Γέντιος
μαυριά τα μύτι έχει,
όσον υί' αν γηρίσι το νερό
αυτό υι υιε τρέρι.

ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ Ι ΤΙΣ ΚΟΡΦΕΣ

Τον παλιό κερό ε' εμάς κανέτ δεν έιξερε να φιδέπει πατάτες (καρπόπλες). Δεν κέρανε ακόμα, κε τί ίνε.

Διάβασε ένας πομέστ'ικος, 'ότι πέρα απ' τι θάλασα ίνε ένα λαχανικό—ι πατάτα. Έγραψε να τον ετίλωνε πατάτες, κε τις φιδέπρε στο περιβόλι-τυ.

Φιδέπρε ι πατάτα δυνατί, γερί κι' όλι εκεπάετικε με λυλόδια.

Πέρανε τα λυλόδια. Στον τόπο-τυς φανίκανε εκληρά, ετρονικιά εφεράκια, πυ ίτανε μεγάλα εαν ένα καρδί.

Σορέπρενε αφτά τα εφεράκια, τα καθυρντίεσανε μέσα σε θύτρο.

Προεκάλεσε ο πομέστ'ικος τυς γνόριμύε-τυ, για να τυς φαίει με το νέο φαί. Πίρανε ι ρυεαφίριδες στο ετόμα από ένα καθυρντιέμένο εφεράκι, μαεόνε, εαρόνυνε το πρόεοπο. Δοκίμασε κι' ο ίδιος ο νικοκίριε εεράβεσε το ετόμα-τυ απ' αφτό το φαί. Θίμρεσε ο νικοκίριε κε λεί:

— Βγάλτε με τις ρίεεε-τυ κε πετάεστε αφτό το παλιόχορτο!

Τιν άλι μέρα κεεριέόεανε το φιδό. Νετρανόνε — ετιε ρίεεε-τυ κάτι κυβαράκια.

— Ελάτε αε πείεουμε αφτά τα κυβαράκια!

Τα δοκίμαεσανε, ίτανε νόεετιμα.

Τυ αρέεσανε κε τυ πομέστ'ικυ:

— Ε, μα τί αχμάκιε πυ ίμυνα! — λεί, — έπρεπε να εορέπρεουμε τις ρίεεε, κ' εγό καθύρντιεα τις κορφεε.

Ήθε ωράνιο με ωιγτό' στ
 βραγιά μεράγασε φυτό.
 Τι ρίζα-τι σιάγισε χανάμι
 με δάβρις.....

Τ' ΑΓΡΙΟΧΟΡΤΑΡΑ

Στο απέραντο το τ'όλι
 πολεμόνε τ'όρα όλι.
 Βοτανίζουνε με τσάπες
 ι κολχό'νικι-χαριάτες.
 Προσπαθόνε να γλιτόσουν
 στο περιθόλι τα φυτό-μας.
 Πολεμόνε να ριχόσουν
 τιν κολχό'νικι ροδιά-μας.

Κόφτουν, ρίχνουν εκί πέρα
 αγριοχορτα όλι μέρα
 για να γίνουνε καλές
 μελιντζάνες, πιπεριές.
 Να σορέψουν ανκυράκια
 πατατίτσες, φασουλάκια.
 Για να τρόνε ι χοριάτες
 κ'ι υντάρνικι εργάτες.

ΛΑΧΑΝΟ-ΠΕΤΑΛΥΔΕΣ

Πολές πεταλύδες πετόνε πάνω απ' τ'ος μπαχτζέδες κε
 τα περιθόλια-μας. Όμορφες αντίκρι στον ήλιο με λογμό-λογμό
 χρώματα, με τα πλουριστά, χροματιζόμενα φτερά-τ'ος! Κι'
 όμος πολές απ' αφτές φέρουνε μεγάλη ζιμιά. Απ' τ' αβγά
 τις πεταλύδας θγένουνε κάμπιες. Αφτές τρόνε τα λαχανικά
 στα περιθόλια, κάνουνε ζιμιά στα δέντρα, πυ ίνε στις μπαχ-
 τζέδες. Κάποτε ι κάμπιες περισέθουνε πολύ.

Μια φορά το τρένο στι μέσι τυ δρόμου άρχισε να πιγέ-
 νι ολοένα πιο αγάλια. Στο στερνό στάθικε όλος διόλου. Ι

επιβάτες βγήκανε έκσο να ντρανόνε—τίβνε. Φάνικε, ότι όλι
ι ειδηροδρομική γραμί σε μεγάλη απόστασι εκεπάστικε από πολλές
χοντρές κάμπιες.

Ι τροχί τυ τρένου πατίσανε άπιρες κάμπιες, μα κι' απ'
αφτό γλιστρώσανε πάνω στις ράγιες κε γιρίζανε στον τόπο-
τους. Το τρένο στάθηκε.

Αφτές ήτανε κάμπιες άσπρις λαχανο-πεταλούδας.
Κε στις δυο μεριές τυ δρόμου φενόντανε τα λαχανο-χόραφα.
Μα αντίς λάχανα ε' αφτά μίνανε μονάχα τα κοτ'άνια, πυ
τα φάγανε όλος διόλυ. Ι κάμπιες φάγανε όλα τα λάχανα.
Τώρα περάσανε ε' άλλο τόπο—πυ δεν τον πινάκσανε ακόμα.

Ι ΚΑΜΠΙΑ

Σέρνετε μικρή καμπίτσα
Πάνο στι γλορί μιλίτσα.
Στα κλαδιά-τις ανεθένι.
Τρόι φίλα, δε χορτένι.
Πάντα τρόι, μεγαλόνι.
Στρονκιλένι κε φυσκόνι.

Το δεντράκι-το καιμένο
ετέκι τόρα μαραμένο.
Φαγοθήκανε τα φίλα.
Πάνε, πέσανε τα μίλα.
Μα ι κάμπια δε χορτένι
ε' άλλο δέντρο πια διαθένι.

Ο ΒΑΤΡΑΧΟΣ

— Βάτραχος, βάτραχος! χτυπίστε-τον! — πιχτά φονά-
ζονε τα πεδάκια.

Δεν κέρυνε, ότι ο βάτρα-
χος ήνε φίλος τυ ανθρώπου. Κα-
νένα κακό δεν κάνι — μονάχα
μιν τον πέρνετε στα χέρια-εας.
Όλο το κορμί τυ βατράχου ήνε
από κρεατοελιές. Απ' τις κρεα-
τοελιές βγένι φαρμακερό ιγρό.
Απ' αφτό κνίθετε το δέρμα.

Τιν ημέρα ο βάτραχος κινάτε σε κανένα σκοτινό, ιγρό
τόπο. Φιλάγι το βράδι. Το βράδι βγένι στο κινίγι.

Νά ζέρνετε κανένα εσκίλι ή κάμπια. Ο θάτραχος το
 ίδε κε το εσκίλι κερρά σα γάτα. Μόλις εσκίσι, πιδάι. Νά
 σα να χτίπιζε κάπιος λαφρά με τα δάχτυλά-το, κε το εσκί-
 λι ή γάθικε. Δεν ντρανάς πως ίνε, πο χτίπιζε. Χτίπιζε ή
 γλόσα το θατράχου. Η γλόσα το θατράχου ίνε ένα θαραστό
 πράμα. Ίνε κολιμένι στο στόμα όχι με τιν πιζινί άκρι, μα
 με τιν μπροστινί. Η πιζινί άκρι τις γλόσας-το ίνε λέρφερι.
 Ο θάτραχος τι θγάΐ έκσο. Όλι ίνε σκεπαΐ-μένι με φτίΐμα,
 πο κολιάι. Το κνήρι πιάνετε εΐ αφτίνα πολί λαφρά. Χτιπαί
 ο θάτραχος μΐ αφτίνα το εσκίλι ή το μαμίδι κε το τραθάι στο
 στόμα. Το τραθάι, εραλίΐ τα μάτια-το κΐ αρχίΐ να το κατα-
 πίνι. Το καταπίνι κε πάλι ντρανάι, κανένα άλλο άκόμα να χτιπίσι.

Όλι τι νύχτα ο θάτραχος καταστρέφι κάμπιες, εσκίλια,
 σαλιάνκως, μαμίδια τις νύχτας—τα θλαθερά ΐθα τον περιβο-
 λιόν, τον χοραφιόν, τον λθαδιόν κε τον μπΐχτΐέθον.

Η θάτραχι ίνε φίλι το ανθρώπου. Να φιλάγετε τις θα-
 τράχους.

Ο ΜΠΑΧΤΖΕΣ

Με γλικό ζυμί γεράτα
 Τόρα γέρνονν μισοδάτα
 τα μιλάκια κε τΐ απίδια.
 Κιτσινίζον τα καρίδια.

Τα ερίκια φορτομένα
 στα κλαδιά-τους κρεμαΐ-μένα.
 Τον φιλάκσανε καλά
 τον μπαχτΐέ-μας τα πεδιά.

ΤΟ ΚΣΕΝΟ ΚΛΑΔΑΚΙ

Φίτροσε στο όρος μια άγρια μιλιά. Ίρθε στο όρος ο μπαχτζεβάνις με το τσαπί-τι, ίδε τι μιλίτσα κε λεί:

— Νά όμορφο δεντράκι, αφτό θα μ'ν χριαστί.

Έσκαπσε προσεχτικά τι μιλίτσα, δεν έβλαπσε τις ρίζι-τρες-τις, τιν έφερε στον μπαχτζέ κε τι φίτεπσε.

Τον άλο χρόνο ίρθε ο μπαχτζεβάνις με ζαροτό μαχέρι.

Έκοπσε όλι τιν πράσινη κορφή τ'ν δέντρου κι' αφίκε μονάχα τον κορμό. Έσκισε από πάνω τον κορμό κε ετι σκιζμάδα μέσα έχοσε νέο θλαστάρι από καλί μιλιά. Ίστερα ο μπαχτζεβάνις σκέπασε τι σκιζμάδα με πιλό κε τιν έδεσε με πατζαβήρα. Κάρφοσε ολόγυρα στο νέο θλαστάρι πασάλια κ' έφιγε.

Αρόστισε λίγο ι μιλίτσα, μα ίτανε νέα κε γερί. Γλίγορα καλιτέρεπσε. Κε το κσένο κλαδάκι μεγάλονε μ' αφτίνα.

Πίνι το κλαδάκι το ζορί τις μιλίτσας κε μεγαλόνη γλίγορα: θγάξι όλο νέα μπουμπύκια κε φίλα. Βγάξι όλο θλαστάρια, κλαδάκια.

Ίστερα από τρία χρόνια το δεντράκι σκεπάστηκε μ' ασπρο-τριανταφιλένια λυλούδια.

Πέσανε τ' ασπρο-τριανταφιλένια πέταλα τ'ν λυλουδιώ, κε στον τόπο-τους φάνικε ι πράσινη αβγοθήκη. Το φτινόπορο απ' τιν αβγοθήκη γίνανε τα μίλα. Κι' όχι πια κσινά αγριόμιλα, μα μεγάλα, κόκινα γλικά μίλα.

Κε τέτια ομορφύτσικι έγινε ι μιλίτσα, όστε απ' άλυσ μπαχτζέδες ερχόντανε να πάρυνε απ' αφτίνα νέα θλαστάρια για μπόλιαζμα.

Το μέσο
 Ίν' αιώ ζυμί γιομάτο.
 Τι γυμνό με μροδάτο.
 Ρουινίσι στο γυαδί,
 Θα το φάν το υεδί.

Γι σπόρι στην Ελένη, το καπόκι στον Αλέκο, η καρδιά
 σε σενα, το μισό σε μένα.

ΣΤΟΝ ΜΠΑΧΤΖΕ ΤΥ ΜΙΤΖΥΡΙΝ

Ο Μιτζόριν ίνε φιλί-μένος μπαχτζεθάνις. Αφτός κάνι
 λογιό λογιό πιράματα για να μεγαλόνινε κενύργιο λογιό δέν-
 τρα. Πολεμάι για να πάρι καλό λο-
 γιό φιλτά, πυ δε φοβόντε απ' το κριό.

Νά μια θραγιά από δεντράκια. Ίνε
 δέντρα-κάρλικα απιδιάς. Απ' τα χαμιλά
 δέντρα μπορούμε να ζορέψουμε κι' άλλο
 λαφρά τυς καρπύς. Το ντράνιμό-τυς
 ίνε κι' άλλο λαφρό. Νά ένα κλαδί με
 φίλα αγριοκερασιάς, κε' πάνο-τυ ίνε θί-
 ςινα. Σε κάθε λαθόιτσι ίνε όχι από
 διο θίςινα, όπος πάντα, μα από 50-60

θίςινα. Απ' τιν αγριοκερασιά κε τι θίςινα ό Μιτζόριν πίρε
 νέο καρποφόρο δέντρο.

Νά ένα δεντράκι θίςιναίς. Μεγαλόνι μέσα στι γλάστρα

πάνο στο τραπέζι. Αφτά τα μικρότσικα δεντράκια σκεπα-
στίκανε με μεγάλα κε ζυμερά φρούτα. Για τα δέντρα-κάρλικα
χριάΐστε πολί λίγος τόπος, μα δίνουε
πολύς καρπός.

Ίνε τέτιες μιλίες στον μπαχτζέ τυ
Μιτζόριν, πυ φοβόντε να κιμόντε από
κάτο ι φίλακες. Αν πέσι κανένα μίλο
απ' τι μιλιά, θα κσιπνίσις με μεγάλο
πρίκσιμο.

Για να βαστάκσις τέτιο μίλο, χριά-
ΐστε ν' ανίκσις πλατιά τιν παλάμι-ζυ.

Στον μπαχτζέ τυ Μιτζόριν ίνε κε πολές γιάγοντες. Ι
γιάγοντες ίνε χοντρές, ζυμερές.

Ι μαλίνα ίνε τέσερις φορές μεγαλύτερι απ' τι σινιθίζμένι.
Ίνε γιάγοντα δυνατί, δε φοβάτε το κυθάλιμα, δεν παραβρά-
ΐ.

Ίνε πολά όμορφα πράματα στον μπαχτζέ τυ Μιτζόριν.
Πάνε εκί ι μπαχτζεβάνιδες να μάθουε πως φιτρώνουε κε
μεγαλόνουε τα νέα φρούτα, τα λαχανικά, ι γιάγοντες.

Ο ΦΙΛΑΚΑΣ

Τέλιωσε το καλοκέρι. Στον κοιλχόζικο μπαχτζέ φένουτε
χοντρά ζυμερά μίλα κι' απίδια.

Κάθε νίχτα ο παπός Ιγνάτις φιλάγι τον μπαχτζέ.
Κάθε θράδι τον σιμόνι ο Σένιας:

— Πάρε κ' εμένα αντάμα-ζυ να φιλάγο, πάρε-με
παπό!

— Μα εσί θα κιμιθίς, τρελόπεδο, — μωρμυρίζι ο παπός.

— Όχι δε θα κιμιθό, εσί μόνο πάρε-με!

Στο στερνό ο παπός το δέχτικε.

— Πάμε πια! Ας ντρανό, τί φίλακας θα ίσε.

Ίτανε ισιχία στο μπαχτζέ. Βγήκε το φενκάρι. Ο παπός

πήγε στην καλήθα και έπε στο Σένια να τον φονάξει, σαν ακόσι τίποτα.

Άρχισε να νυνίει ο Σένιας, ότι άβριο θα πι ε' όλα τα παιδιά, πως δεν κινίθηκε όλη τη νύχτα, φίλαγε τον μπαχτζέ με τον παπό.

Νυνίει ο Σένιας και ντρανύσει το φενκάρι. Ντρανύσει, ντρανύσει, κι' αφτό έγινε πια όχι φενκάρι, μα μεγάλο κίτρινο καθόνι. Θέλι ο Σένιας να πιάσι το καθόνι, απλόνη ε' αφτό τα χέρια-του, μα δεν μπορί να το φτάσι με κανένα τζαρά.

Άκσαφνα το εκόντιζε κάπιος.

— Μορέ φίλακας!

Ακί ο Σένιας τι φονί το παπό.

Τί ίνε;

Σικόθηκε ο Σένιας κι' έτριβε τα μάτια-του.

Ντρανά μπροστά-του ίνε ο παπός Ιγνάτις, και στον υφανό βλέπι όχι πια το φενκάρι, μα τον ήλιο.

Γελάι ο παπός: Μορέ φίλακας!

Ι ΑΛΛΕΤΙ ΜΥΣΑΦΙΡΙΔΕΣ

Το καλοκέρι ι λαγί δεν μπένυνε στον μπαχτζέ. Μα το χιμόνα δεν ίνε έτσι.

Το χιμόνα ι λαγί πινύσανε. Ζιτίσανε κάτι να φάνε και θρεθίκανε στον μπαχτζέ. Στον μπαχτζέ μεγαλόνανε νέες μιλίτσες. Ήρθανε ε' αφτές κι' αρχίσανε να τρόνε το καπόκι-τους. Σε κάμπουσεσ μιλίτσες φάγανε όλο το καπόκι ιλόγιρα στον κορμό.

Θαρθί ι άνικσι, θα δουλέψυνε ι ρίζες τις μιλιάς, θ' αρχίζυνε να ρυφόνε το ζυμί απ' τι γι κε να το δύνυνε πσιλά από μέσα απ' τον κορμό στα φίλα.

Τα φίλα πάλι θ' αρχίζυνε να ζορέβυνε φαί κε να το στέλνυνε απ' το καπόκι κάτο στις ρίζες. Θαρθί το φαί απ' το καπόκι ως τον τόπο, πυ έφαγε ο λαγός, — ι στράτα ένε κορένι. Πιο μακριά να πάι δεν μπορί. Φιλάγυνε ι ρίζες φαί απ' τα φίλα, μα το φαί δεν έρχετς. Θα κσεραθύνε, κε το δεντράκι θα χαθί.

Πός πρέπι να ιπερασπίσυμε το δεντράκι απ' τυς λαγός;

Δοκιμάσανε ι κολχόζνικι να δέσυνε ολόγυρα τα δέντρα με άχιρο, μα ι λαγί λαφρά κοματιάζανε το δεμένο άχιρο. Κι' ακόμα μέσα στ' άχιρα ζορεθόντανε κε ποντίκια. Αρχίζανε να τρόνε το καπόκι κ' ι λαγί κε τα ποντίκια. Αρχίζανε να δένυνε ολόγυρα στα δέντρα κλαδάκια από έλατο. Βοίθιζε. Ι λαγί φοβόντανε να μι τσιμπιθόνε απ' τις συθλερές θελόνες τυ έλατυ κε δεν πιράζανε το καπόκι.

Σ' άλλο κολχόζι φράκσανε πιχτά τον μπαχτζέ. Ι λαγί πιδόνε ζιμά στο φράχτι, μα δεν μπορύνε να μπόνε στον μπαχτζέ. Κε τα δέντρα απομίνανε ολάκερα.

Ι ΠΙΣΤΙ ΦΙΛΑΚΕΣ

Σ' ένα χοριό ίτανε τόσι μπαχτζέδες, όστε όλο το χοριό φενότανε σαν ένας μεγάλος μπαχτζές. Τα δέντρα φέρνανε λυλύδια τιν άνικσι, κε στην πιχτί πρασινάδα τον κλαδιόν πετύσανε τα πυλιά. Ολόγυρα αιδονίζανε τα τραγύδια κε το χαρόμενο κελάδιμα. Κε το φτινόπορο κυνιόντανε ανάμεζα στα φίλα μίλα, απίδια κε κοκίμιλα.

Μα νά ζορεφτίκανε τα πεδιά κε χαλάσανε τις φολιές τον πυλιόν. Τα πυλιά αφίκανε τυς μπαχτζέδες κε δε γριζανε πια εκί.

Ίρθε το φτινόπορο, ίστερα ο χιμόνας. Ίρθε ι νέα άνικσι. Μα στυς μπαχτζέδες ίτανε ισιχία κε λίπι.

Εκί μεγαλόσανε θλαθερές κάρπιες, πυ τις χάνανε πρό-
τα τα πυλιά. Αφτές τρώγανε απτα δέντρα όχι μόνο τα
λυλόδια, μα κε τα φίλα. Κε τα γυμνά δέντρα στεκόντανε
το καλοκέρι λιπιμένα, όπος το χιμόνα.

Ίρθε το φτινόπορο. Στυς μπαχτζέδες δεν ίτανε ότε
μίλα, ότε απίδια, ότε κοκίμιλα.

ΤΑ ΣΤΑΡΟΠΥΛΙΑ

Σταροπόλια σταχτερά,
με τραγύδια, με χαρά
στίζανε τρελό χορό.
Τσίρι-τσίρι-τσιριτρό.

Στα σταφίλια-μας πετόν
κε τις ρόγες-τους τσιμπύν.

Πίνυνε ζυμί γλικό.

Τσίρι-τσίρι-τσιριτρό.

Τα αμπέλια-μας τριγύν.

Φτερυγίζυν κε πιδύν.

Έχυν πέταμα λαφρό.

Τσίρι-τσίρι-τσιριτρό.

ΤΟ ΣΤΑΡΟΠΥΛΙ ΣΤΙ ΦΟΛΙΑ

(ΠΑΡΑΜΙΘΙ)

Μια φορά κ' ένα κερό ίτανε ένα κιτρινόστομο σταρο-
πόυλι, πυ το λέγανε Πόντικ, κε ζύσε πάνο απ' το παράθι-
ρο τυ λωτρώ, πίζο απ' το περβάζι, σε ζεστί φολιά.

Ακόμα δε δοκίμασε να πετάκσι, μα κυνύσε πια τα
φτερά-τυ, κι όλο ντρανύσε απ' τι φολιά.

— Τζιβ, τζιβ; — το ροτύσε ι μάνα-τυ.

Αφτό κυνύσε τα φτερά-τυ, ντρανύσε τι γι κε κελαδύσε:

— Ίνε πολί μάθρι, πολί μάθρι. Πέτακσε κε ίρθε ο
πατεράκσις-τυ, έφερε στον Πόντικ μαρούδια κε μαχτανέφυκυνταν:

— Τζίω — τζίω...

Ἰ μάννα-του το δέχτηκε.

— Τζιβ, τζιβ.

Κι' ο Πόντικ κατάπινε τα μαμούδια.

Κι' όλο σικονότανε πσιλά απ' τι φολιά, όλο ντρανόσε.

— Τζιβ, τζιβ, — ανισιχύσε ι μάννα-του.

Έτσι όλο κε πίγενε, μα τα φτερά δε σπυδάζανε να μεγαλόσουνε.

ΕΝΑ ΚΑΚΟ

Φίσιζε μια φορά ο άνεμος.

Ο Πόντικ καθότανε στην άκρι τις φολιάς κ' έπεσε κάτω. Ἰ μάννα από πίσο-του, κ' ι κσανθί γάτα, με τα πράσινα μάτια θρέθηκε αμέσος εκί. Φοβίθηκε ο Πόντικ, άνικσε τα φτερά-του, κυνιέτε στα σταχτερά-του ποδάρια κε τζιβίζι. Κ' ι μάννα-του το σπρόχνι στην πάντα, τα πόπουλά-τις σικοθίκανε πάνω — άγρια, άφοβι, άνικσε το στόμα-τις κε σιμάδεψε στα μάτια τις γάτας.

Ο φόβος σίκοσε απ' τι γι το σταροπούλι. Πίδισε, κύνισε, τα φτερά-του κε με μιας ίτανε πάνω στο παράθυρο.

Πέτακσε εκί κ' ι μάννα-του, δίχος υράδι, μα με μεγάλη χαρά: κάθισε σιμά-του, το τσίμπισε με τι μίτι-τις στην τσαγάδα κε λεί: — Τζιβ, τζιβ.

Κ' ι γάτα κάθετε πάνω στι γι, καθαρίζοντας απ' τα νίχια-τις τα πόπουλα τις μάννας του σταροπουλιό. Το ντρανά ι κσανθί, πρασινομάτα κε με λίπι μιανλίζι:

— Μιαυ-τέτιο σταροπούλι, σαν ποντίκι... Μιάυ, μιάυ

Κε όλα τελιόσανε καλά, αν λιζμονίζουμε μόνο, ότι ι μάννα απόμινε δίχος υράδι.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Μουρός αγέρις με γύνα
σταρτερί.
Τρέρι δὸ κ' εὐί για να βρι φαρι

ΠΡΙΝ Κ'Ε ΤΟΡΑ

ΠΡΙΝ

Το άλογο πρόσφια
τ' αλέτρι τραβύσε.
Το μάθρο το χόμα
λαφρά τσουνκρανύσε.
Στο τζόλι σκιμένος
σκληρά πολεμύσε
ο δόλιος χοριάτις
κε πάντα πινύσε.

ΤΟΡΑ

Κολχόζικο τζόλι
πλατιά απλομένο.
Με άλογα, τράκτορ

βαθιά οργομένο.
Καθάριο σιτάρι
στ' αβλάκια σπαρμένο,

σε χόμα αφράτο
καλά δυλεμένο.
Γεμίξι τ' αμπάρια.
Το κράτος πλυτένι.
Κολχόζια ρικόνι.
Τον κόζμο χορτένι.
Περνόνε κολόνες

ατέλιότες τόρα.
Νικάς, δυναμόνις
υντάρνικι χόρα.
Σφιχτά το τιμόνι
στα χέρια κρατύνε
γερί τρακτορίστες,
μπροστά μας τραβύνε.

ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΥ ΒΑΛΤΥ

Πήγανε τα πεδιά στο όρος για να χαντραίσουνε τ' άλογο.
Πάνε στην άκρι τυ όρους κε ντρανύνε: κάθετε ο μπάρμπα
Ματθέος, αναπάθετε.

— Γιά-ς, μπάρμπα Ματθέο! Δεν ίδες τ' άλογό-μας;

— Χόθικε τ' άλογό-σας στο βάλτο ίσαμε τ' αφτιά, —
χορατέθι ο μπάρμπα Ματθέος.

— Σε πιό βάλτο;

— Μα τί νονίζετε, εδό πάντα τζόλι ίτανε; Στον πα-
λιό κερό, στον κερό τυ τσάρου, εδό ίτανε βάλτος. Ίτανε βύρ-
κος, φυρκιζόντανε πρόβατα, αλογάκια. Μια φορά λίγο από-
μινε να φυρκιστί κε χτινό.

— Κε πος μπίκε εκί το χτινό;

— Πήγενε, πήγενε, κε χόθικε στο βάλτο ίσαμε τα κέ-
ρατα.

— Μπάρμπα Ματθέο, κε πύ πήγε ο βάλτος;

— Τον κάνανε να τρέκει στο ποτάμι, νά πυ. Αφτό πια
το κάνανε στον κερό τις ροβιετικίς εκσυσίας. Ίρθανε απ' την
πόλι ντρανέσαν ολόγισρα όλα, ίστερα αποφασίζανε: «να κσε-
ράνουνε το βάλτο».

Πολός καθγάδες τότε κάναμε. Πολές φονές:

«Εμís δεν κάναμε το βάλτο, εμís δε χριάζετε να τον
κσεράνουμε. Όφελος γιά θάνε, γιά όχι, μα λίγισε τι ράχι-
συ, ρκάπψε χαντάκια». Μα πάλι κσεράνανε το βάλτο, κε
τόρα αρχίζανε εδό ν' αλετριζύνε.

Τα πεδιά μίλιζανε κε τρέκζανε ίζια εκί, όπου ίτανε πριν ο θάλτος, κι' ο μπάρμπα Ματθέος τράβηκε το λυρί τυ αλε-
τριώ:

— Εμπρο-ο-ός! — κε πήγε ν' αβλακιάζει το χοράφι με
τ' αλέτρι, για να το ετιράει για τιν ερχόμενι ζοδιά.

ΙΛΕΧΤΡΟΣΤΑΝΤΣΙΑ

Περάζανε τρία χρόνια.

Σ' αφτό το χοράφι φριζέζε κε θροντόζε το τράκτορ με
τ' αλέτρια. 'Αφινε πίσο-τυ πλατιά μάθρι λυρίδα από ρικο-
μένο χόρα. Απ' τό όρος ακυότανε το τρέκζιμο τον προιονόν
κι' ο κρότος, πυ θγάζανε τα τρεκύρια. Εκί, πίσο απ' το όρος,
στο θάλτο τις τόρφας χτίζανε ιλεχτροςτάντζια.

Διο πεδιά ερχόντανε απ' το όρος. Αντίκρι-τυς ίρθε ο
μπάρμπα Ματθέος με το τρεκύρι στο ζονάρι.

— Γιά-ζο, μπάρμπα Ματθέο!

— Από πύ έρχεζε τρεχάτα;

— Πίγαμε ζτι ζτάντζια.

— Έτσι! Λένε πως γλίγορα θα χτίζουνε τιν ιλεχτρο-
ςτάντζια—ίπε ο Ματθέος.

— Ολόγορα ζ' όλα τα κολχόζια θα δόζει φος. Κε ζτο
μιλάρι πάλι θα δίνι δίναμι.

Νε, παιδιά, όταν ήμυνα στα χρόνια-σας εγώ κε στο όρα-
μά-μου δεν ήδα κίνο, πυ θλέπετε τόρα εσίς. Εγώ, από μι-
κρός αλέτριζα το χοράφι με κσιλένιο αλέτρι. Στα σιδερένια
αλέτρια δέκα χρόνια σινιθίζαμε. Μα τόρα νά θγίκανε τα
τράκταρ. Κάθε χρόνο—κι' όλο νέα πράματα έγγιμε.

ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ

Σε βράχυσ άγριως, σε θάλτυς,
σε τόπυς έριμυς, γιμνός
γιγάντι σίμερα φιτρόνυν,
μεγάλυς χτίζυμε σταθμός.

Το ρέμα τρέχι με τα τέλια,
γιρίξι τόνυς, μηχανές,
θαγόνια ζέρνι κε ανάθι
τις λάμπες τις ιλεχτρικές.

Ο ΙΛΕΧΤΡΙΖΜΟΣ

Στο χοριό-μας φέρανε ιλεχτριζμό. Κ' ερίς στυν καλίθα-
μας κρεμάσαμε διο λαμπίτσες. Μα ο παπός-μας ήδε, ότι κρε-
μάζυνε τις λαμπίτσες κι' άρχισε να θρίξι.

— Εσίς, — λεί, — κάνετε τυς διαθόλυς να χέρνυτε, κ' ι φύ-
σκες-σας δε θ' ανάθυνε.

Κ' εγώ πάλι δεν πίστεθα, όταν τις θάζανε. Ήτανε πο-
λί θαμαστό. Νκάξι δε χριάζετε κε σπέρτα δε χριάζυντε.

Μόλις αφίκανε φος στις διο λαμπίτσες, όλι χαρίκαμε.

Τότε ο πατέρας μάς ήπε:

— Νά, παιδιά, ος πύ ζόνυνε ι άνθροπι: φος πολί, κε
δεν καπνίξι. Μπορί κανίς κε τι ζόμπα ν' ανάπσι δίχως κσί-
λα, — με τον ιλεχτριζμό, ότι φαί θέλις μπορίς να μαγιρέ-
πσις. Κε το χοράφι δεν ήνε ανάνκι ν' αλετριζίς με τ' άλογα,
μπορί να κάνι κανίς κε ιλεχτρικό αλέτρι: μόνο-τυ θα πι-
γένι.

Βγίκανε όλι απ' τιν καλίθα, εγώ δεν έχο ιπομονί, θέλο
καλά να μάθο: ανάθι ι δεν ανάθι ι τρίχα μέσα στυ φύσκα.
Πάνο απτυ φύσκα κάνανε μάθρο κεφαλάκι, κε στο κεφα-
λάκι μικρό χερύλι.

Γίρισα το χερύλι στα δεκσιά — φάνικε φος. Το γίρισα

μια φορά ακόμα πάλι στα δεξιά—έγινε σκοτάδι.

Νά θάμα!

Τότε πήρα κε κσεθίδουσα τι φύσκα απ' το κεφαλάκι. Το φος έζβισε.

'Αρχισα να πασπατέθο το κεφαλάκι από κάτω, όπου βιδόνετε ι φύσκα, κε τότε κάτι με σκόντισε στα δάχτυλα. Φοβίθικα κε φόνακσα:

-- Πιος με σκοντάι;

Πασπάτεπσα κίνο τον τόπο στο κεφαλάκι ακόμα μια φορά κε πάλι με σκόντισε. Πάλι φόνακσα. Μπίκε κι'ο πατέρας στην καλίθα, ροτάι:

— Γιατί φονάζις;

Εγώ τυ ίπα:

— Κάπιος με χτίπιζε στα δάχτυλα.

Ο πατέρας μυ ίπε:

— Κξεθίδουσεσ τι λαμπίτσα, μα δεν κλίδουσεσ τον ιλεχτριζμό. Στο τέλι, όπου κρέμετε ι λαμπίτσα, ίνε ιλεχτρικί δίναμι. Νά αφτί κε σε χτίπιζε στα χέρια. 'Αλι φορά δίχος ερένα να μην κξεθιδόνις τι λαμπίτσα, γιατί μπορίς να μας κάνις κανένα κακό. Ι ιλεχτρικί δίναμι κι' άλογο ακόμα σκοτόνι.

ΔΙΟ ΛΑΜΠΕΣ

Ι ΛΑΜΠΑ ΤΥ ΝΚΑΖΙΥ

Δίχος ποιηριά ανάθο
μ' ένα σπύρτο σαν κερλί.
Νκάζι για φαρί μυ δίνου.
Φυσκοτό φορό γιαλί.

Δε μπορίς εσί ν' ανάπσις
μ' ένα σπύρτο σαν κ' ερένα.
Τί μυ λες, ποσ ίσε λάμπα;
— 'Ισε ράτσα τιποτένια.

Ι ΙΛΕΧΤΡΙΚΙ ΛΑΜΠΑ

Πιος πιστέβι κυταράρες:
Το φωτίλι-συ καπνίζι.
'Εχις χάλια! Κε το φός-συ
τρεμουλιάρικα φωτίλι.

Κίτα τόρα το δικό-μυ:
βγάζι λάμπσι δινατί.
Μάθε, αδερφί ποσ έχο
τιν υράνια αστραπί.

Δε χριάζουμε φτίλια,
με τα τέλια, θρε κυτί,
ρέμα δυνατό μυ στέλι
στάντσια ιλεχτριχί.
Για να ζμίκρυνε τα τέλια

-- να γρίσεις το κλιδί
κι' ο καθένας σαν αστράπεσο
θα φονάξει κε θα πι:
«Τί μεγάλο φος, πν τόχι»!
-- Το κατάλαβες γιά όχι;

ΜΥΣΑΦΙΡΙΔΕΣ ΑΠ' ΤΙ ΜΤΣ

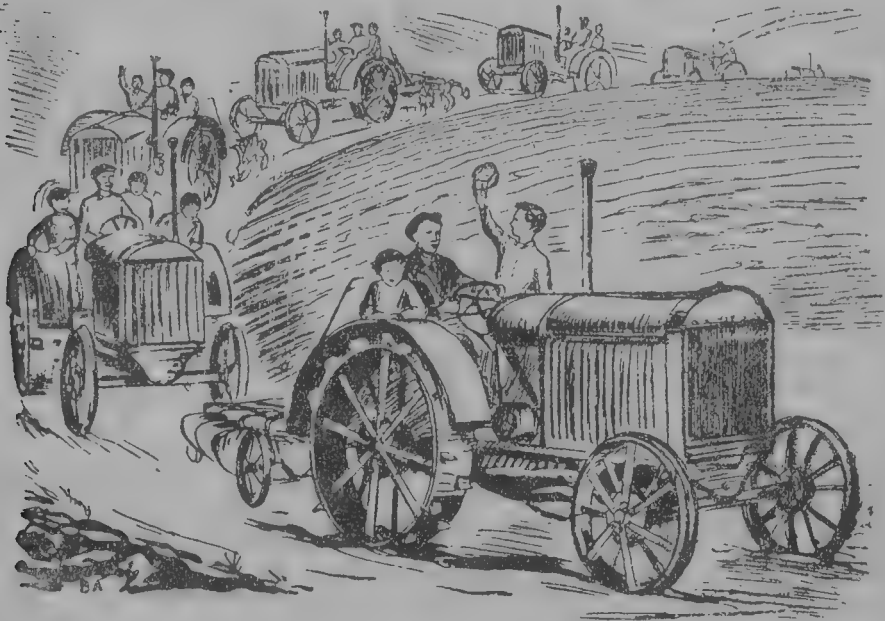
Μέσα απ' το κολχόζικο χωράφι πήγε μια κολόνα από τράκτορ. Δεκαπέντε κομάτια.

— Ντρανά κι, πόσο πλατί τόπο πιάνουνε! — φονάζανε τα πεδιά.

— Κε πόσο βαθιά!

Όταν τέλιωσε η δουλιά ο τρακτορίστας σταμάτησε το τράκτορ.

— Εμπρός, καθίστε, όποιος ίνε πιο άφοβος.

Σορέδυντε τα πεδιά, σκυντάι ο ένας τον άλλο.
Ι πιο άφοβι—ο Θανάσις με τον Κόστα—βγίκανε πάνω
στο τράκτορ κε διαβίκανε.

Τί καλά! — Γελώνε.

Ίστερα απ' αφτός κε τ' άλλα τα πεδιά θέλανε να πάνε με το τράκτορ. Όλα παρακαλέςανε:

— Βάλε κ' εμένα, μπάρμπα, να καθίσο, βάλε-με να καθίσο!

Γλίγορα ς' όλα τα τράκτορ πάνο φενόντανε τα κεφάλια τον πεδιόν.

Ίστερα όλι πήγανε στο ποταμάκι να λυστόνε. Στο ποτάμι τα πεδιά κ' ι τρακτορίζτες κάνανε τόμπες, θυτύσανε μέσα στο νερό. Ι μυσαφίριδες αμέσος γίνανε όχι κσένι, μα δικί-τους, καλί γνόριμι.

— Μπάρμπα, κί' από πό ίρθατε;—αρχίσανε να ροτύνε τος τρακτορίζτες.

— Απ' το Ποτιόμκιν, απ' τι στάντσια.

— Από πιά στάντσια;

— Απ' τι μηχανο-τρακτορική. Τι λένε ΜΤΣ. Κάθε κολχόζι δεν μπορί να έχι όλες τις μηχανές. Κε στι ΜΤΣ ίνε τράκτορ, σπαρτικές, θεριστικές κί' αλονιστικές μηχανές. Αφτές ι μηχανές καρατέβυνε τι γι, ζορέβυνε τι ζοδιά στα κολχόζια. Νά ίρθαμε κε στο δικό-σας το κολχόζι.

Στα ΜΤΣ έχυμε κε βιβλιοθήκι: εκί θρίσκυντε εφμερίδες κε βιβλία. Ίνε' κε ράδιο κε κινό κε θέατρο.

Ελάτε κε ςις, πεδάκια, έχυμε πολά να ςας δίκσυμε, —τα λαλύσανε ι τρακτορίζτες.

ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΟ ΚΕΡΟ

Το χιμόνα, όταν δεν ίχε φαγύρα ο πομέστζικος έδοσε άγχιρα στις χοριάτες. Εκίνι έπρεπε γί' αφτό να δυλέψυνε το καλοκέρι για τον πομέστζικο από διο ντεσετινες κάθε σπίτι.

Στι «μίρα-μας» έπεσε ένα κομάτι σιμά στιν τάρμα. Το χόμα εκί ίτανε ίσα κάτω γιομάτο από αγριοχόρταρα. Προς το θράδι έπεσε μικρί βροχί, φόντοσε το χόμα.

Ο πατέρας χάρικε:

— Όπος-όπος θα μπορέσουμε... Νά κε τ' αλέτρι χόνετε στο χόμα σα σε βύτιρο!

Φάγαμε το θραδινό φαί κε πέρασε να κιμύθουμε κάτω απ' το αράκι. Τ' αλόγο-μας με δεμένα τα ποδάρια το αφήγαμε να βόσκει στο θεριζμένο λιβάδι.

Τι νύχτα με κσιπνίσανε φονές κε θρισιές. Πέτακσα το κοντογόνι-μου, άνικσα τ' αφτιά-μου κι άκουα.

— Τι, στο σπίτι-σου ίρθες;— ακυότανε μια κσένι φονί.

— Θα σου δίξω...

— Πύ ίνε το χανιάρι; Δός—το γλίγορα!

Ίστερα χτιπίσανε τέσερα ζεβγάρια ποδάρια, βύσανε τα δεντράκια σιμά στην ταραμά, κ' έγινε ισιγία.

Το προί, με το κσιμέρομα, όταν εγώ ακόμα κιμόμωνα, ο πατέρας έτρεκσε στο σπίτι τυ αφεντικό να παρακαλέσει να τυ δόσουνε τ' αλόγο, πυ καρτακολίσανε απτιν οτάβα τυ αφεντικό.

Γίρισε πίσω ο πατέρας ίστερα από μια όρα, πανιάρις, κηραζμένος. Κάθισε σιμά στο αράκι δίχως να πι λέκσι, άρπακσε με τα διο χέρια-τυ τα μαλιά κι άρχισε να κλεί:

— Από πύ θα πάρο την τριάρα; Γιατί-ι; Κε γίρισε

το κεφάλι-του. Κάτω απτο αριστερό-του μάτι ίχε μεγάλη μελανάδα, στο αφτί-του κσέγδαρρα.

Προτό να φάμε το προί, ο πατέρας πήγε πάλι στο σπίτι τυ πομέστζικυ κε πολί κερó δε γίριζε. Κ' εγó καθόμυνα σιμά στο αμάκσι κε τονε φίλαγα.

Ο ίλιος βασίλεπσε, κοκίνισε ο υρανός. Ίρθε ο πατέρας με κατεβαζμένο το κεφάλι.

— Έφαγες;—με ρότιζε.

Πίρε το πσορί, τσάκοσε μικρό κομάτι κε το μασύζε δίχως ιςστάχ, ίστερα ίπε:

— Πάμε στο σπίτι!

— Μα το άλογο;—τον ρότιζα.

Εκίνος σόπασε.

Ί μάνα στο σπίτι έκλεσε, όταν γιρίσαμε αργά το θράδι: έραθε για το κακό, τυ πάθαμε.

Τι δέφτερι κε τιν τρίτι μέρα τ' αφεντικό δε μας έδωσε πίσο τ' άλογο.

Τιν τετάρτι μέρα ι μάνα-μυ ι ίδια πήγε να παρακαλέσι τ' αφεντικό. Μα τιν έδακσε το σκιλί τυ πομέστζικυ κε γίριζε πίσο με δάκρια. Αφύ φάγαμε το μεσιμερινό φαί, ο πατέρας πήγε πάλι—δέφτερι φορά αφτί τι μέρα.

— Ότι θέλετε κάνετέ-με, — ίπε στον πομέστζικο. — Εγó χάνο το χρόνο. Κε κάθισε πάνω στο χόμα σιμά στο μπαλκόνι.

Άμα έραθε, ότι ο πατέρας αλέτριζε τι γί-τυ, ο πομέστζικος ίπε να τυ δόσυνε τ' άλογό-τυ πίσο δίχως χρίματα, τότες μόνο, αν καρατέπει ο πατέρας μισί ντεσετίνα περιζότερι. Ο πατέρας έπεσε στα πόδια τυ πομέστζικυ κε ίρθε στο σπίτι χαρόμενος.

Το πιναζμένο άλογο ρίχτηκε στο άχιρο κι' ο πατέρας ίπε στι μάνα-μυ:

— Δός-μυ γλίγορα πσορί, γιατί θα πάο να τελόσο το αλέτριζμα. Κ' έτσι σκεδόν μια βδομάδα χάθηκε...

Τ' ΑΘΕΡΙΣΤΟ ΧΟΡΑΦΙ

Φίγανε πια τα πυλιά κι' όλο θρέχι.

Φίλα το δάσος πια τόρα δεν έχι.

'Ενα μονάχα χοράφι μικρό

δεν το θερίζι κανίς στο χοριό.

Σα να μιλόνε τα στάχια Ολιμένα:

«Τί θα γενόμε εμίς τα καιμένα,

έτσι θα γέρνωμε πάντα ζτι γι

να μας ριμάζι ι κρία θροχί;

Λέμαργα κάθε στιγμί μας τσιμπόνε

τα σταροπούλια. Λαγί μας πατόνε.

'Αγρια μπόρα μας δέρνι. Γιατί

δε μας θερίζουν ος τόρα, γιατί;

Πέστε πύ θρίζετε ο ζεβγολάτις;

Δε θα μας έσπιρε δα ο χοριάτις

για να κιλώμαστε κάτο στί γι.

Πέστε-μας νάρτι γιατί δε μπορί;»

Λέι ο άνεμος τότε στα στάχια:

«Ζβίσανε πια τυ χοριάτι τα μάτια.

Στάθηκε πια, δε χτιπά ι καρδιά.

Σόπασε πια ι φονί ι γλικιά,

τυ τραγουδύσε εόνια θλιμένος,

πάνο ς' αλέτρι κσιλένιο σκιμένος.

*Πρότα ίγανε υσιγένιο αγέτρι,
σνέβανε χοριστά με ωινισανε.
Τόρα έργυμε μιρανές, σνέβυμε
αντάμα με χτίζυμε τι γόρα μας.*

ΠΟΣ ΔΥΛΕΒΑΜΕ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

ΣΤΟΝ ΚΕΡΟ ΤΥ ΤΣΑΡΥ

(Ανάμνιζες εργάτι)

Δύλεβα στο μηχανικό εργοστάσιο.

Στις 6 το προί ι εργάτες πιγένανε στο εργοστάσιο. Βαστόσανε στα χέρια-τους μποχτζάδες με φαί. Άλο λογιό δεν μπορούσανε να κάνυνε. Ι εργατικί μέρα βαστόσε 12 όρες.

Τα κέρδι-μας ίτανε τιποτένια. Ο εργάτις κέρδιζε το μίνα 17—18 ρύβλια. Τυς βάζανε να δυλέψυνε κε παραπάνο, απ' ότι έπρεπε.

Ι δυλιά ίτανε βαριά. Στο εργαστίρι-μας έμπενε το ρέμα τυ αγέρα. Τα τραπέζια τις δυλιάς το χιμόνα τα σκέπαζε το χιόνι. Κι' όταν έβρεχε, το νερό απ' τι στέγι έτρεχε πάνω στα κεφάλια-μας.

Ο ΒΛΑΔΙΜΙΡ ΙΛΙΤΖ ΛΕΝΙΝ

Σιμόνανε ι μέρες τυ γιορταζμό τυς Οχτοβριανίς επανάστασις. Ι δασκάλα άρχισε στο μάθημα να λεί στα πεδιά, πως ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ οδήγιζε τυς εργάτες στον αγόνα, κε ρότιζε τα πεδιά:

— Στο σπίτι σας ίτανε τίποτα για το Λένιν;

Ι Όλγα σίκοσε το χέρι-τις κε λεί:

— Ο πατέρας μυ ίπε πολλά. Ο ίδιος ίδε το Λένιν.

— Πές-μας, λιπόν τί άκυρες.

Άρχισε ι Όλγα να λεί, μα δεν τάλεγε πολί καλά. Ίτανε ακόμα μικρή, τις ίτανε βαρή.

Ι δασκάλα λεί:

— Νά εμís θα παρακαλέσουμε τον πατέρα-σου να έρθι στι βραδιά-μας, για να τον ακύσουνε όλι. Εσί πως νυνίζις, θάρθι;

Γ 'Ολγα απαντάι:— θάρθι, θάρθι. Δε θα πι όχι.

Ο πατέρας τις 'Ολγας κι' αλίθια ήρθε στι βραδιά. Ίτανε εργάτις, στα χρόνια, πενίντα χρονό, με μαλιά μισόασπρα, με δερμάτινι κύρτικα. Βγήκε μπροστά στα πεδιά κι' άρχισε να λεί:

— Λιπόν, νεί πολίτες τις Σοβιετικίς ρεσπόμπλικας, θέλατε ν' ακύσετε, — ακύστε λιπόν.

— Αφτό έγινε πριν 30 χρόνια κε παραπάνο. Ίμωνα τότε νέο παλικάρι, δύλεθα στο εργοστάσιο μηχανόν. Πατέρα δεν ήχα, τονε σκότοσε στο εργοστάσιο ι μηχανί. Ζύσανε μαζί-μυ ι μάνα-μυ κι' αδερφί-μυ, κε το μικρό αδερφάκι-μυ.

Ζύσαμε τότε πολί στενόχορα: όλι ι ικογένιά-μας ήτανε στριμογμένι σε μια κάμαρα στο ποντβάλι. Γ τίχι ήτανε ιγρί, τα παραθιράκια μικρά, κε θγένεσανε σε τίχο από τούβλα, σιδαντίζμένο. Στην κάμαρά-μας καριά φορά ο ήλιος δεν έμπενε. Ίτανε σκότινά κε πνιχτικά.

Κάθε μέρα, πολί προί, προτό να κσιμερόσι, ακυότανε το μακρόσιρτο σφίριγμα. Φόναζε τυς εργάτες στο εργοστάσιο. Κ' εμís όλι τρίθαμε τα μάτια, πιδύσαμε πάνο. Γ μάνα-μυ πια ήτανε σικομένι, έβαζε γλίγορα το σαμοθάρι κι' έχονε στο φήρνο τα τρυκάλια. Πίναμε τσάι με μάθρο πσομί, δίχος ζάχαρι, κε πιγένεσανε γλίγορα στι δουλιά. Κ' ι δουλιά ήτανε θαριά, από δέκα όρες τι μέρα. Κε πέρναμε λίγα καπίκια γί' αφτί τι δουλιά. Εμís λίγα καπίκια, κι' ο νικοήρις πολά κέρδι.

Μια φορά στο εργοστάσιό-μας ι εργάτες κάνανε ταραχές. Αρχίσανε να ζιτόνε να μεγαλόσουνε τι ραστσένκα. Μα πύ! Ο νικοήρις δε θέλι ότε να τ' ακύσι. Σορεφτίκαμε όλι σμά στιν πόρτα τυ εργοστάσιυ. Βγήκε ένας εργάτις κε λεί:

— Δε θα πάμε στ' δουλιά, οσότ' ου δεν πάουμε περίσεμα
τυ μεροκάματο!

Εμís ακύαμε, λέγαμε το νε-νε, γιατί αφτός μιλόσε
γνοστικά. Άκσεφνα ακοστίκανε φόνες:

— Ι κοζάκι! Ι κοζάκι!

Ίρθανε ι κοζάκι πάνο στ' άλογα κι' αρχίσε να μας
χιπύνε με ναγάικες. Στι ράχι-μυ έπεσε διο φορές ι ναγάικα.
Κε τόσο δυνατά, όστε όλο το πυκάμισό-μυ ίτανε σαν κομένο,
κε στο κορμί-μυ πάνο φανίκανε ματομένες χαραματιές. Σκορ-
πίστικε ο κόζμος, ο καθένας όπυ μπόρεσε. Ι κοζάκι πιάσανε
ίκοσι άνθρωπος κε τυς καθίσανε στ' φιλακί.

Έτσι κε πίγενε το ζίσιμό-μας.

Μόνο μια φορά με προσκάλεσε ο μεγαλύτερός-μυ ζίντροφος:

Έλα, — λεί, — το θράδι ε' εμένα.

Πίγα στο ζπίτι-τυ. Εκί ζορεφτίκανε ος ίκοσι άνθρωπι.
Ι περισσότερι ίτανε εργάτες. Ανάμεσα ε' αφτός ίτανε ένας
άνθρωπος με κσανθά γενάκια. Αφτός άρχισε να μας λεί:

— Εσίς ίστε φτοχί, γιατί απ' τι δουλιά-σεας πλυτένι ο
νικοκίρις.

Οσότ' ου δεν καρτακολίσετε τυς νικοκίριδες, δε θα λα-
φρίνι ι ζοί-σεας. Κάτο ι νικοκίριδες! Δυλέπεστε για τον εαφτό-
σεας, αντάμα, φιλικά, χέρι με χέρι.

Κ' εμís τυ λέμε:

— Σοστό ίνε. Μα πός να καρτακολίσεμε τυς νικοκί-
ριδες; Αντάμα-τυς ίνε ι πολιτίσια. Αντάμα-τυς ίνε ο ίδιος
ο τσάρος.

Κί' αφτός μας λεί τότες:

— Πρότα πρέπει να καρτακολίσεμε τον τσάρο. Κε γι' αφτό
χριάζεστε ι εργάτες να οργανοθίνε κε να κάνουνε δικί-τυς
πάρτια. Αν εικοθί στο πόδι όλος ο εργατικός κόζμος, — ο
τσάρος δε θα μπορέσι να κάνι τίποτα.

Αχύρ κε νυζό μόνος-μυ.

— Σοστά λεί.

Ίστερα πια έμαθα, — ότι αφτός ίτανε ο ίδιος ο Λένιν.
Έτσι εγώ πρότι φορά ίδα το Λένιν.

Περάσανε από τότες ίκοσι χρόνια. Άρχισε ο πόλεμος με τη Γερμανία. Πολύ κόζμο στίλανε στον πόλεμο. Κε από κι γριζάνε πίσο άλος δίχος χέρια κι' άλος δίχος ποδάρια. Κι' άλλως παραχόσανε κάτω στο χόμα.

Κ' εμένα με πέρανε τότε στρατιότι. Κε για τί πολεμούσαμε; Για τον τσάρο, για τυς πομέστζικυς, για τυς φαμπρικάντες. Μόλις αρχίσανε να μας δίνυνε φιλάδια, πυ περνύσανε από χέρι-σε χέρι. Σ' αφτά ίτανε γραμένο:

«Κάτω ο πόλεμος! Πολεμίζτε ενάντια τυς πλύσιυς».

Κε τα φιλάδια αφτά ερχόντανε απ' τυ Λένιν.

Ζύσε τότε αφτός στο εκσοτερικό κι' από κι μας έστελνε χαμπάρια.

Τρία χρόνια πολεμούσαμε, κε στο τέλος δε μας έμινε δίναμι. Κρεσικοθήκανε ι εργάτες, κρεσικοθήκανε κ' ι στρατιότες. Όπος μας έμαθε ο Λένιν, έτσι κε κάναμε.

Τον τσάρο τον καρτακολίσαμε, μα πός πρέπει να κυμαντάρυμε τον εαφτό-μας, αμέσδς δεν το νυνίσαμε. Έγινε τότε Προσορινί κιβέρνισι. Μα απ' αφτίνα ο εργατικός κόζμος ίχε λίγο φαιντά: σιφόνισε αφτί ι κιβέρνισι με τυς καπιταλιστές. Αρχίσανε να μαλόνυνε: ο ένας θέλι τιν Προσορινί κιβέρνισι, ο άλος δεν τι θέλι. Βλέπο, ότι δε θα θγι σε καλό-μας, αν όλος ο εργατικός κόζμος δε θα πάι σαν ένας άνθρωπος. Κε γράφτικα στιν πάρτια τον μπολσεβίκον. Στιν πάρτια ίτανε πολύ δυλιά. Σ' όλες τυς επιχίρισεσ τότε κάναμε σινεδριάσεσ κε λέγαμε στυς εργάτες:

«Ένωθίτε, ζίντροφι! Σορεφτίτε όλι ολόγισα στιν εργατικί-σας πάρτια. Ο αγόνας μόλις αρχίει».

Μια φορά ακόμη:

«Ο Λένιν έρχεστε απ' το εκσωτερικό».

Πήγαμε να τον προειπαντίσουμε στη ζτάντσια. Όλοι την πλατιά τι γεμίσανε εργάτες, στρατιώτες. Πάμε, κ' η καρδιά-μας έτσι κε χτιπάι.

Νά, στο στερνό ζίμοσε κε το τρένο. Εδώ άρχισε κίνισι, θόριβος.

Άκσαφνα ντρανό: κάποιος ανέβηκε σε θορακίζμένο αφτοκίνιτο.

Ολόγισρα όλοι χτιπίσανε τα χέρια-τους.

Ντρανό κ' εγώ: εκίνος ίνε, — ο Λένιν.

Αν κε περάσανε πολλά χρόνια, εγώ αμέσος τονε γνώρισα.

Άρχισε να μας μιλάι απ' το αφτοκίνιτο:

«Μην πιστέθετε στην Προσορινί κιθέρνισι. Αφτί πάι με τος πλύσιως. Πάρτε την εκσυζία στα χέρια-σας.

Όλοι η εκσυζία στα σοσιέτ! Χριάζετε να πολεμίζουμε όχι με τος γερμανός, μα με τος πομέστζικος, με τος νικοκίριδες, με την μπυρζυαζία».

Κ' εγώ νύνιζα:

«Τώρα πια θα μπορέσουμε να κάνουμε κίνο, πυ θέλουμε. Έχουμε αρχιγό. Κσέρουμε—για τί να πολεμίζουμε».

Έτσι κε θγίκε. Περάσανε ακόμα κάμποσι μίνες, κ' ο εργατικός κόζμος καρτακόλιζε την Προσορινί κιθέρνισι. Πήγαμε τι γι απ' τος πομέστζικος. Τα εργοστάσια κ' η περάσανε στα χέρια τον δουλεφτάδον. Καρτακόλισαμε τος νικοκίριδες απ' τα εργοστάσια.

Ο Λένιν μας έμαθε να θάλουμε στο δρόμο τι νέα κυμάντα. Από τότες κυμαντάρουμε τα σοσιέτ τον δουλεφτάδον.

Από τότες δε δουλέθουμε πια για τος νικοκίριδες. Τώρα πια ε' εμάς δεν κερδίζι κανίς απ' τι δουλιά τυ άλυ, ο καθέννας δουλέθι για το κινό καλό.

Κι' όποιος δε θέλι να δουλέπσι, αφτός δεν έγι τόπο

ς' εμάς. Μα πός, όλα αυτά τα έκανε μόνος ο Λένιν; —
ροτίζανε τα πεδιά.

Ο εργάτις απάντιζε: — Ο Λένιν τάκανε όλα αυτά όχι
μόνος-του. Τα έκανε αντάμα με τιν πάρτια, πυ τράβηξε από
πίσο-τις τιν εργατικί τάκσι κι' όλος τυς δουλεφτάδες. Κι' ο
Λένιν έδωκε τι στρατά, ο Λένιν έζμικξε τιν πάρτια, ο Λένιν
άνικξε τα μάτια-μας. Μας έμαθε κε για σας, τα μικρά
πεδάκια, ίπε: να μάθετε, να μάθετε κε να μάθετε. Εσίς
ίστε ι σμένα.

ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΥ ΛΕΝΙΝ

Παράχοξε θυνίξια μονοπάτια
ι άγρια ι χτεσινί χιονιά
κε σκέπαξε με χιόνι τα δεντράκια,
κι' από το θάρος γέρνυν τα κλαδιά.
Γραμί περνύσαν λόφος κε κιλάδες
θλιμένοι για να δύνε το νεκρό.
Κε πέφτανε, κε πέφτανε νιφάδες
απάνο στο κιθύρι το λενινικό.

Ο ΑΠΟΧΕΡΕΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΙΓΟ

Ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν πέθανε στις 21 τυ Γενάρι
1924 στο χοριό Γόρκι. Πεθαμένο τον φέρανε στι Μόσχα.

Ήτανε δινατό αγιάζι. Στις στρατές ανάθανε φοτιές. Στις
φοτιές σιμόνανε ι παγομένοι άνθρωπι για να ζεσταθίνε.

Στι μέσι τις πόλις από πολές στρατές έτρεχε πολίς
κόζμος. Στέκανε σα μακριές λέντες στι σιρά.

Κε στι μεγάλη σάλα τυ Σπιτύ τον σοματίον μέσα σε
κασέλα ίτανε κσαπλομένος ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν.

Ακυτότανε ι μουσική—λιπιμένα πέζανε το πένθιμο μαρς.
Ι εργάτες κι' όλι ι δουλεφτάδες πιγένανε για στερνί φορά
να δύνε τον πεθαμένο-τυς αρχιγό.

Πέντε μέρες ίτανε το κορμί τυ Βλαδίμιρ Ιλίτζ στο Σπίτι
τον σοματίον.

Στις 27 το Γενάρι φέρανε το κορμί το Β. Ι. στην Κόκνι πλατία, κε ι όρα τέσερις κιδέψανε τον αρχιγό.

Σ' αφτό τον κερό σ' όλι τι χόρα σφιρίζανε ι φάμπρικες, τα εργοστάσια, τα παροβόζια. Απ' τα σφιρίγματα όλι κέρανε, ότι τόρα κιδέβυνε το Βλαδίμρ Ιλίτζ.

ΑΡΧΙΓΟΣ, ΔΑΣΚΑΛΟΣ, ΦΙΛΟΣ

Πιγένανε σκιφτί ι δυλεφτάδες
τον αρχιγό να δώνε για στερνί φορά.
Αμίλιτα περνόσανε χιλιάδες
με δάκρια για τι μεγάλι σιφορά.
Σα θάλασα ολόγυρά ο κόσμος.
Κανένας έτσι δεν κιδέφτικε νεκρός.
Πεδιά, ο Λένιν ίτανε δικός-μας
Μεγάλος δάσκαλος, κε φίλος, κι' αρχιγός.

Ο ΙΟΣΙΦ ΒΙΣΑΡΙΟΝΟΒΙΤΖ ΣΤΑΛΙΝ

Στον Αντικάφκασο, στι Γρύζια, στιν ακροποταριά το Κύρα, ίνε μια μικρότσικι πόλι, ι Γόρι. Εδώ στα 1879 σε ικογένια' παπυτσά, το Βισαρίονα Δ'ζζουγασσβίλι, γενίθηκε ένα πεδί ο Ιοσίφ—ο μελοντικός αρχιγός το κομμουνιστικό κόμα-τος, τις εργατικίς τάχσις κε τον δυλεφτάδον όλυ το κόσμυ. Κίνο, πυ ίστερα αρχίσανε να τον λένε σίντροφο Στάλιν.

Από δεκαοχτό χρονό δόθηκε ολόκληρος στον αγόνα για τιν απελευτέροσι τον εργατόν. Έγινε επαναστάτις. Αφτός ένονε τυς εργάτες σε ομίλυς, πυ σορεβόντανε κριφά απ' τιν πολίτσια κε τυς νικοκίριδες. Αφτός κσιγύσε, πως πρέπει να πολεμούμε ενάντια στον τσάρο κε τυς νικοκίριδες.

Για να μυλοθί απ' τιν τσαρική πολίτσια ζύσε με λογιό-λογιό ονόματα. Κάποτε τον λέγανε «σίντροφος Δέβιδ», κάποτε «σίντροφος Κόμπα» κε κάποιτες άλο λογιό.

Ζιτά ι πολίτσια το σίντροφο Δέβιδ. Κ' εκίνος σ' αφτό

τον κερό κάπυ δυλέβι πια με τ' όνομα ζίντροφος Τζί-
ζζικοφ. Πέφτι ι πολίτσια ετ' αγνάρια τυ Τζίζζικοφ. Κι'
αφτός πια μιλάι μπροστά στις
εργάτες σε ζίντροφος Κόμπα.
Το στερνό-τυ όνομα ίτανε Στά-
λιν. Μ' αφτό τ' όνομα κ' έγινε
γνωστός ε' όλο το ντυνιά.

Τυ τίχενε όχι μια φορά
να πέσι στα χέρια τις πολί-
τσιας. Καθότανε πολλί κερό ετι
φιλαχί. Τον εκσορίζανε ετι Σι-
βηρία κε ε' άλυσ μακρινός τό-
πυς. Μα έφεβγε απ' τιν εκσο-
ρία κι' άρχιζε πάλι να δυλέβι
με νέο όνομα. Έτσι τέσερις
φορές μπόρεσε να φήγι απ' τιν
εκσορία. Πολές εκοτύρες έφερε ετιν τσαρικί ζζανταρμέρια.

Σ' όλι-τυ τι δυλιά ίτανε ο πρώτος βοιθός τυ Λένιν.

Πέθανε ο Λένιν. Το κομμουνιστικό κόμα ζζακολουθόσε το
έργο-τυ κάτο απ' τιν καθοδίγιςι τυ ε. Στάλιν. Με τιν ιδέα
τυ Στάλιν χτιστίκανε χιλιάδες νέα εργοστάσια. Με τιν οδι-
γία-τυ ι χοριάτες ενοθίκανε σε κολχόζια για να δυλέψυνε
φιλικά κι' αντάμα. Ι μηχανο-τρακτορικές ετάντσιας κατά το
νέο ζίστιμα τόρα καματέβυνε τα τζόλια. Με το λάλεμα τυ
Στάλιν ι εργάτες κ' ι κολχόζνικι κάνυνε υντάρνικες μπρι-
γάδες. Πολεμόνε να δυλέβυνε καλύτερα, για να βγάλυνε
περισότερα απ' όλα, πυ μας χριάζυντε για να χτίσυμε γλι-
γορότερα τι ζοί κατά το νέο.

Ο Στάλιν μας μαθένι: ι εχτρί-μας λογαριάζυνε τι δυ-
λιά για κατάρια, μα ε' εράς ι δυλιά ίνε τιμί, παλικαριά,
κε' ιροζζμός.

Ο Στάλιν μας λαλί:

Κάτο ι τεμπέλιδες, ι οκνιάριδες, ι χασομέριδες!
Δυλέψετε υντάρνικα κατά το νέο!
Ζίτο ο κομουνίζμός!

Ο ΟΧΤΟΒΡΙΣ ΚΣΑΚΟΛΥΘΑΙ

Αφτό έγινε στην Οχτοβριανί επανάστασι.

Διο κόκινι φρουρί στέκανε καραύλι στις πόρτες ξνός μεγάλο σπιτώ με άσπρες κολόνες...

Όταν ίπανε, ότι το παλάτι τυ τσάρου πάρθικε, ότι ι εκσυζία περνάι στα χέρια τον σοβιέτ, ο ένας κόκινος φρουρός ίπε στον άλλο:

— Νά λιπόν κάναμε κε τιν επανάστασι!

— Στάσου, αδερφάκι, μι σπυδάζις! ίπε ο δέφτερος, — ι επανάστασι ακόμα δεν τέλιωσε. Θα ντρανάς, εμís ακόμα θα πολερίσουμε...

Κε σοστά: ίστερα ίχαμε τον εμφίλιο πόλεμο.

Ίστερα ίχαμε το χαλαζμό.

Ίστερα από κάμποσα χρόνια ανταμοθίκανε. Έτιχε σ' ένα εργοστάσιο να ισιάζυνε κε να καθαρίζυνε τυς αργαλιός, πυ σκυριάσανε στον κερó τυ εμφίλιου πολέμου.

Αφτί τι φορά ο δέφτερος ίπε στον πρότο:

— Νά τόρα τέλιωσε ι επανάστασι.

— Όχι, — ίπε ο πρότος, — εγó θα συ το πο με τα δικά-συ λόγια: ι επανάστασι κσακολυθαί... Χριάζετε όλυς αφτός τυς αργαλιός να τυς μεταλάκσυμε με νέυς, καλύτερυς, χριάζετε, εμís από χόρα πισοδρομιμένη να γίνυμε χόρα προχοριμένη στον ντυνιά, αλιότικα ι εχτρί θα μας φυρκίσυνε. Ι επανάστασι κσακολυθαί...

ΧΤΙΖΥΜΕ

Απέραντι έχυμε χόρα. Τα τράκτορ στα τζόλια θροντύνε, Δυλιές ίν' μπροστά-μας πολές. κολχόζικι σκάφτυνε γι. Υντάρνικα χτίζυμε τόρα Εργάτες, χοριάτες τραβόνε ζαβόντια, σταθμός, μηχανές. στυ στρατά τυ Λένιγ μαζί.

ΕΧΤΕΛΕΣΑΜΕ ΤΙ ΔΥΛΙΑ

Υντάρνικα πήγανε ι δυλιά στο εργοστάσιο. Μα το τσεχ τυ χιτίρω απέμινε πίσο.

Γιατί απέμινε πίσο το τσεχ τυ χιτίρω; Εκί ήτανε τεμπέλιδες κε ρβατζί. Αποφασίζανε ι υντάρνικι το τσεχ τυ χιτίρω να κατασόςυνε τ'άλα τσεχ. Αποφασίζανε ι υντάρνικι να τελιόςυνε τι δυλιά.

Τος είμοσε ο ρβατζί κε ίπε:

Απ' τι δυλιά πλύσιος δε θα γίνις, μα καμπύρις θα γίνις.
— Ίπε κε πήγε στο σπίτι.

Τος είμοσε κι' ο τεμπέλις:

— Πιγένετε να κιμιθίτε. Ι δυλιά δεν ίνε λίκος, κε δε φέβγι στο όρος. — Ίπε κε πήγε, στο σπίτι.

Τος είμοσε κε το πεδί τυ κυλάκυ.

— Ι δυλιά αγαπά τος αχμάκιδες.

Ίπε κε πήγε στο σπίτι.

Μα ι υντάρνικι κσακολουθόςυνε να δυλέθυνε. Ίτανε βα-
ρί. Ανανκαστίκανε να δυλέψυνε για όλος, πυ φίγανε.

Μα ι δυλιά έγινε στον κερó.

ΣΙΜΕΡΑ ΚΕ ΑΒΡΙΟ

Ντρανάς είμερα—άγρια τζάπια. Ντρανάς άβριο—σοβιε-
τικό εργοστάσιο.

Ντρανάς είμερα γυμνές στέπες. Ντρανάς άβριο — σοφ-
χόζι «Γίγαντας».

Πριν ντρανόςυς απ' το αεροπλάνο—τα χοράφια χαμιλά,
σαν πάπλωμα με κοματάκια από λογιό-λογιό χρώματα: τε-
τραγωνάκια, λυρίδες, κομένα κοματάκια. Σε κάθε κοματάκι
ίτανε νικοκίρις.

Ντρανάς τόρα — πλατιά απλόνυντε τα χοράφια σαν
πράσινα χαλιά. Ι τρακτορικές κολόνες τα ισιάκσανε, αλε-
τρίσανε τα είνορα κε τα χοριστά — κοράτσια ζμιχτίκανε σε
κινά χοράφια τυ κολχοζιό.

Εκί, όπου πριν έτρεχε το ποτάμι, τώρα ίνε ίλεχτρο-
στάντσια.

Εκί όπου πριν ίτανε έρμιο, τώρα ασπρίζουνε τα χοράφια
του μπαμπακιού.

Εκί όπου πριν ίτανε πιχτά όρι, τώρα πέρασε σιδερόδρομος
στο εργοστάσιο, στο γιγαντένιο πριονιστήρι.

Κε παντό εργάτες, παντό μηχανές, φυγάρα, θόριβος
δουλιάς, παντό κίνισι κε χτίσιμο δίχος άκρι.

ΤΟΝ ΛΑΛΙΣΑΝΕ

Ίρθε κερός να πάι ο Πέτρος Νεφέντοφ στον Κόκινο
στρατό.

Ίγκλαπσε ι μάνα-του: Σε πέρνυνε απ' τον πατέρα κε τι
μάνα-συ! Κε πιος θα σε ντρανά εκί! Ίπιός εκί, πυλάκι-μου, θα
σε δόσι να φας, να πύς!

— Σόνι, — ίπε ο μπάρμπα — Γιόργις, ο κλιδαράς απ'
το εργοστάσιο. Α. δε θάνε ο Κόκινος στρατός, — θα μπύνε
ι εχτρί στι χόρα-μας, θα πάρυνε τα χοράφια-μας, τις φά-
μπρικές-μας. Δεν μπορύνε ι καπιταλιστές να υποφέρυνε,
πυ σ'εμάς ι δουλεφτάδες βαστύνε τιν εκσυζία στα χέρια-τους.

Ο Κόκινος στρατός ίνε ι δυνατί υπεράσπισι τις χόρα-
μας. Δε χριάζετε να κλες, μα χριάζετε να μεγαλέφκεσε,
πυ ο γίός-συ πάι να εχτελέσι το χρέος-του. Ίπος κζέρετε
ς'εμάς όλυς δεν τυς πέρνυνε στον Κόκινο στρατό, τα πε-
διά τον κυλάχον εκί δεν τ' αφίνυνε να πάνε.

— Αφτό ίνε σοστό Γιόργι! — ίπε ο πατέρας στον Πέτρο.

— Δίχος στρατό το κράτος δεν μπορί να ίνε. Νε ίτανε
θαρί το στρατιοτικό ζίσιμο! Θυμόμε μια φορά: έστεκε το
δικό-μας το πολκ στιν Καλύγα. Πιγένο στι στρατά. Δεν ντρά-
νεσα, ότι αντίκρι-μου έρχετε ένας οφιτςέρος. Πος χύλικσε
πάνο-μου: «Γιατί δε με χερέτισες;!» Κε μυ έδοσε μια με
τι γροθιά-του στ' αφτί! Κ'εγό στάθικα σε προσοχί κε μόνο

του λέγο: «Με σιχορίτε, εθγενέστανε!» Κε με θάλανε τρις όρες να θαστό το τυφέκι.

— Μα έτσι ίτανε στον κερό του τζάρου. Στον Κόκινου στρατό δεν ίνε τέτια σινίθια. Τόρα η ονόμασία του κόκινου στρατιότι ίνε τιμητική. Ο κόκινος στρατιότις έχι όλα τα δικεόματα.

Κ' η κομαντίρι-μας καθόλου δε μιάζυνε με κίνυς. Τότε η σφιτζέρι ίτανε απ' τως κίρυς, μα η δικί-μας κομαντίρι ίνε από εργάτες κε χοριάτες.

ΣΤΙ ΦΡΥΡΑ

«Ύτε μια πιθαμί κσένι γι δε θέλυμε. Μα κι' απ' τι δικί-μας γι, ύτε ένα θερσόκι απ' τι γί-μας δε θα δόσυμε σε κανένα»—ίπε ο σίντροφος Στάλιν.

— Δε θα δόσυμε,—απαντίσανε η εργάτες.

— Δε θα δόσυμε,—απαντίσανε η κολχόζνικι.

— Δε θα δόσυμε,—απαντίσανε όλι η δουλεφτάδες.

Ο Κόκινος στρατός-μας ίνε δυνατός. Ο Κόκινος στρατός φιλάγι τι χώρα τον σοσιέτ.

ΓΡΑΜΑ ΚΟΚΙΝΟΥ ΣΤΡΑΤΙΟΤΙ

— Γιά-σας αγαπιμένε-μου πατέρα κε μητέρα! Σας στέλνω απ' τον Κόκινου στρατό το μαχιτικό-μου χερεπίζμό. Τόρα διάβασα το γράμα-σας. Του κάκου με πονίτε, που ιπιρετό στον Κόκινου στρατό. Με λαλέσανε με το όπλο στα χέρια να υπερασπίσο τι Σοσιετική-μας Ένοσι. Κ' εγώ γι' αφτό μεγαλέφ-κυψε σε μαχιτίς του εργατο-χορικό Κόκινου στρατό.

Ροτάτε, πως ζόμε;

Σιχονόμαστε στις 6 το προί με το σινιάλο. Ίστερα απ' το νίψιμο κάνουμε γυμναστική για να δυναρθόσυμε το κορμί-μας. Τρόμε το προί κε το μεσημέρι στη στολόβαγια. Ο καθένας έχι δικό-του σερβίτσι. Τρόμε τρις φορές τι μέρα. Το φαί-μας πάντα ίνε καλό.

Τα ρύχα-μας κε τα παπότσια-μας—όλα ίνε καλά. Στιν καζάρμα-μας ίνε μεγάλη καθαριότητα. Δυλέθουμε οχτό όρες τι μέρα. Μαθένουμε το τυφέκι, το πολιβόλο κε το προτιβογάζ.

Εδó' στον Κόκινο στρατό μας μαθένουμε γράματα, κάννε μαζί-μας κυβέντες. Διαθάζουμε εφημερίδες.

Το λέφτερό-μας κερό τον περνόμε στι λενινική γονιά.

Εκί έχι κε ντάμα κε εσάχματ, κε λογιό-λογιό πεχνίδια.

Πιχτά δίνουμε θεάτρο. Ο κομαντίρος-μας πάλι πέζι αντάμα-μας πάνο στι ρκινί. Στι μάθισι κε στιν ιπιρεςία ίνε νατζάλνικός-μας κε τον ακύμε δίχος λόγο. Μα στο λέφτερο κερό αφτός για μας ίνε πρότος είντροφος κε δικός-μας άνθρωπος.

Μένο ο γιός-σας

Πέτρος Νεφέντοφ.

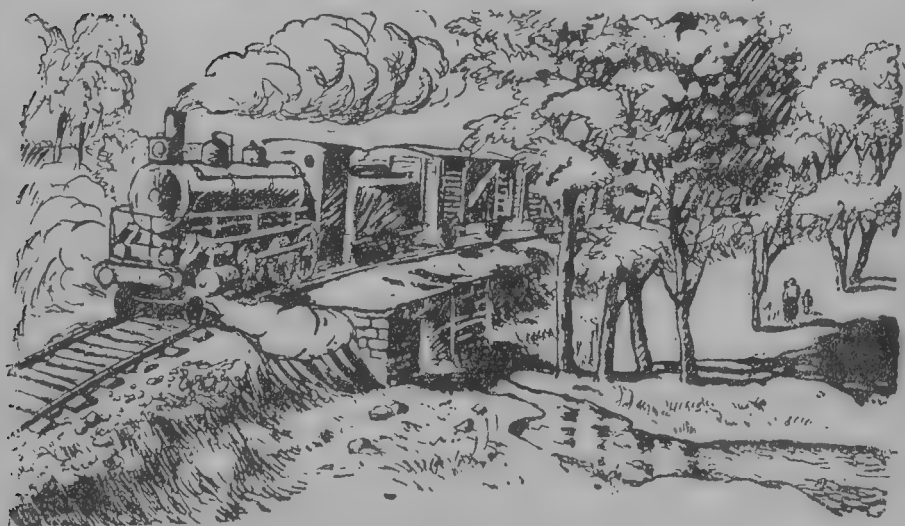
Ο ΚΣΕΝΟΣ ΚΙ' Ο ΔΙΚΟΣ-ΜΑΣ

Σε μάχι άγρια, εκλιρί μπλεγμένι διο στρατιότες ίνε: ο δικός-μας κι' ο κσένος, πυ τι ρκέπτει θολομένι για νάχι προσπαθάι ο εχτρός-μας.

Ο κσένος κσεσικόνι το τυφέκι κε ρμαδέβι ίσια στιν καρδιά. -Θα όις προς κσέρο πάντα το φισέκι να το κορόνο ε' εχτρικά κορμιά. Για στάσυ, στάσυ, είντροφε τίκάνις; Τα μάτια-συ δε θλέπυνε εχτρό. Εργάτι φίλο θέλις να κσεκάνις, σαν το μπαμπά-συ κε τον αδερφό.

Κατέβασε τ' ατσάλινο τυφέκι,
 που ζύδωσαν ι άτιμι εχτρί.
 Το όπλο γίρισε κε το φισέκι
 ν' ανάπσις στου τιράνου το κορμί.
 Εκίνυς, που σε ρίχσανε στι μάχι
 να τος νκρεμίσις. Τότε τί χαρά!
 Κι' ο γιόκας-συ σαν το δικό-μου θάχι
 σχολιό, δυλιά, πσομί κε λεφτεριά!

Ι ΧΟΡΑ-ΜΑΣ

Ίνε στον ντυνιά μια μεγάλη χόρα. Αφτί ι χόρα ίνε ι
ΕΣΣΔ.

Για να πάι κανίς ς' αφτίνα απ' τι μια άκρι στιν άλι
 πεζά χριάζετε να περπατάι τέσερα χρόνια.

Άς ροτίσουμε τον κόζμο αφτίς τις χόρας, όλυς διαμιás
 με το ράδιο:

— Τί όρα τις μέρας έχετε:

Ο ένας θ' απαντίσι: εμίς έχυμε προί. Ο άλος θ' απαν-
 τίσι: εμίς έχυμε μεσιμέρι. Ο τρίτος θ' απαντίσι: εμίς έχυμε
 βράδι. Ο τέταρτος θ' απαντίσι: εμίς έχυμε νίχτα.

Ας ροτίσουμε τον κόζμο αφτίς τις χόρας, όλυς διαμιάς, με το ράδιο:

— Τί εποχή το χρόνυ έχετε;

Ο ένας θ' απαντίσι: εμίς έχυμε άνικσι. Ο άλλος θ' απαντίσι: εμίς έχυμε χιμόνα.

Ας ροτίσουμε τον κόζμο αφτίς τις χόρας:

— Τί πλότο έχετε;

Ο ένας θ' απαντίσι: σίδερο. Ο άλλος: ζαιρέ. Ο τρίτος: πετροκάρβυνο. Ο τέταρτος: μπαμπάκι. Ο πέμτος: νέφτι.

Ας ροτίσουμε τον κόζμο αφτίς τις χόρας:

— Τί δε σας ζόνι;

Ο ένας θ' απαντίσι: σίδερο. Ο άλλος: πσομί. Ο τρίτος: πετροκάρβυνο. Ο τέταρτος: νέφτι. Ο πέμτος: μπαμπάκι.

Εκί όπου δεν ίνε πσομί—χριάζετε να στίλυμε.

Εκί όπου δεν ίνε μπαμπάκι,—χριάζετε να στίλυμε.

Εκί όπου δεν ίνε νέφτι, κάρβυνο, σίδερο—χριάζετε να στίλυμε.

Ο ΣΙΔΕΡΟΔΡΟΜΟΣ

Έσκαπσε ο άνθρωπος τα τζάπια, ίσακσε τις ταραμάδες, έχτισε γεφύρια. Έκανε ίσια, σα ζαίτα, τι στρατά.

Σ' αφτί τι στρατά έβαλε ατσαλένιες ράγιες. Πάνο στις ράγιες έβαλε σιδερένια μηχανί με φυγάρο, καζάνι κε ζόμπα.

Στι ζόμπα βάζυνε κσίλα γιά κάρβυνο, στο καζάνι βράζυνε νερό.

Κιλάι το παροβόζι δίχως άλογα έτσι, όστε με κανένα άλογο δεν το καταζόνις. Πενίντα χιλίόμετρα τιν όρα.

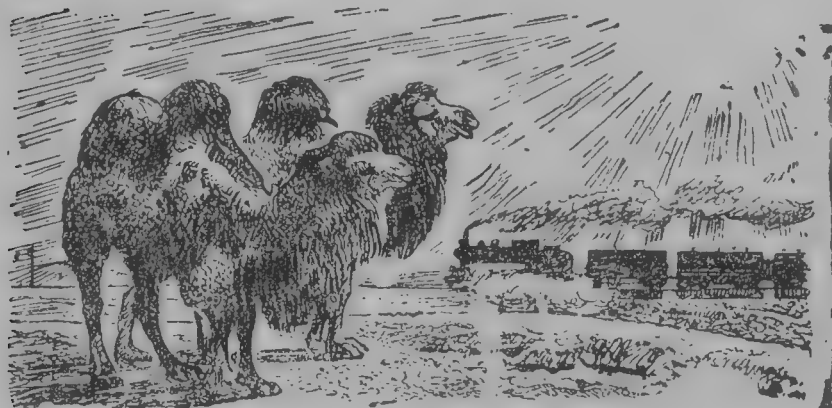
Κιλάι το παροβόζι, τραβά βαγόνια. Σ' άλλα βαγόνια πάνε ι άνθρωπι, κε στ' άλλα—βάλανε πολά πολά πράματα!

*Βγίμνε το ισαροβόζι υ'ι
άνδραιοι σμιόσανε.*

Τ' ΑΤΣΑΛΕΝΙΟ ΙΠΙΚΟ

Ίδατε ποτέ
στις ατέλιότες ετέπες ἴπος τρέχι,
στιν ομίχλι τις λίμνις κριμένο,
με ποδάρια χοντρά, σιδερένια,
με ρυθόνια πλατιά κι' ατσαλένια
ανασένοντας πάντα το τρένο;
Κι' από πίσω-το μέσ' στα χορτάρια,
σε γιαρίσι, θαρίς, γιορτινό
κσετινάζι πσιλά τα ποδάφια
κι' ὄλο τρέχι πυλάρι μικρό.
Τί αστίο, κιντό
αλογάκι
να περάσι το τρένο πυ ζίτισε!
Πός δε θάζι στο νύ-το λιγάκι,
πος τ' ατσαλίνο πια ιπικό
τι γενιά-το τι νίκισε.

ΤΥΡΚΣΙΜΠ

Το Τυρκσίμπ ἴνε κενύργιος σιδερόδρομος ανάμεσα ετι Σιβηρία κε το Τυρκεστάν. Κάνανε πολί δουλιά για να φτιάσουνε γλίγορα αφτό το δρόμο.

Στο Τυρκεστάν μπαμπάκι μεγαλόκι,
στι Σιβιρία βγένι το πσομί.
Τιν έριμο με τα θυνά ενόνι
ςφιχτά ι σιδερένια-μας γραμί.

Περνύσανε μπροστά βδομάδες, μίνες
— το καράβάνι πήγενε αργά.
Ο σίφυνας θονκύσε κ' ι καρμίλες
μυγκρίζανε κε τρέμανε σιχνά.

Μα τόρα πια τιν έριμο τι σκίζουν
βροντόντας σιδερένιες μιχανές.
Κ' ι έριμες -στι χώρα-μας ανθίζου.
Χαθίκανε ι στράτες ι παλιές...

ΤΟ ΣΙΝΙΑΛΟ

Μια φορά ερχότανε ο σιδεροδρομικός φίλακας — ο Σι-
μεόν απ' το όρος. Ο ήλιος ήτανε πια χαμηλά. Ήτανε μεγάλη
ισιχία. Γλίγορα θα σίμονε στη σιδεροδρομική γραμί. Το φένετε
σα να χτυπάι κάπου σίδερο με σίδερο. Ο Σιμεόν πήγε γλί-
γορα. «Τί να ίνε»; — νυνίζι.

Βγένι πάνο σ' ένα πεσιλό τόπο — μπροστά-του ίνε το
σιδεροδρομικό πεσίλομα. Πεσιλά, πάνο στη σιδεροδρομική γραμί,
καθότανε πάνο στα ποδάρια-του ένας άνθρωπος κε κάτι έκανε.
Άρχισε ν' ανεβένι ο Σιμεόν αγάλια-αγάλια κε να το σιμόνι:
νύνίζε, πως ίρθε να κλέψει τις γάιγκες. Ντρανά, κ' ο άντρο-
πος σικόθηκε: κρατύσε στα χέρια-του λαστό. Έβαλε το λαστό
κάτο απτις ράγιες κε τις κυνύσε στην πάντα. Σκοτινάσανε
τα μάτια του Σιμεόν, θέλι να φονάκει, μα δεν μπορί. Τρέχι
πάνο γλίγορα, κ' ο άνθρωπος με το λαστό κε το κλιδί
κατρακιλάι απ' τιν άλι μεριά του πεσιλόματος.

Έρχετε το επιβατικό τρένο. Μα δεν έχι με τι να το
σταματίσι: δεν έχι σιμέα. Τι ράγια δεν μπορί να τι βάλι
στον τόπο-τις. Με όφκερα χέρια δεν μπορίς τίποτα να κάνις.

Ακί — στη φάμπρικα ι ζιρίνα ζιρίκισε — ι ώρα 6. Κε
στις 6 κε 2 λεφτά το τρένο θα περάσι.

Τρέχι σαν τρελός, έχασε το νύ-τυ, ο ίδιος δεν κέρι
τί θα γίνι ακόμα. Έτρεκε ίσαμε τιν αναποδογριζέμενι ράγια,
όπου ίτανε πολά κσίλα. Έσκιπσε κι' άρπακσε ένα. Ακί —
ζιρίκιμα μακρινό, ακί — ι ράγιες κανονικά κε ζιγά αρχίσανε
να τρομάζουνε. Για να τρέκσι πιο μακριά δεν έχι δίναμι.
Στάθικε εκατό ζάζινες μακριά απ' το φοβερό τόπο. Έδó σα να
φóτιζε το κεφάλι-τυ ένα φος.

Έβγαλε το καπέλο-τυ έβγαλε απ' αυτό το μπαρπακερό-
τυ μαντίλι, έβγαλε το μαχέρι απ' τα τσανκία-τυ, χτίπιζε
με το μαχέρι το αριστερό-τυ χέρι πεσιλότερα απ' τον ανκόνα,
— τινάχτικε το έμα, έτρεκε σα ζεστό ρέμα. Έβρεκε μέσα
ς' αυτό το μαντίλι-τυ, το ίσιακσε, το άνικσε πάνω στο κσίλο
κε ζίκοσε πεσιλά τιν «κόκινι ζιμέα-τυ».

Στέκι, κυνάι τι ζιμέα-τυ, κε το τρένο φάνικε πια.

Κε το έμα όλο τρέχι κε τρέχι. Σφίνκι ο Σιμεόν τιν
πλιγι-τυ στα πλάγια. Θέλι να τι ζιρίκσι για να κίσι, μα
το έμα δε ζτέκι. Ένα νύνιζμα ίνε στο κεφάλι-τυ: «δε θα
μπορέσο να σταθó, θα ρίκσο τι ζιμέα». Σχοτινιάσανε τα
μάτια-τυ κε πέτακσε κάπο τι ζιμέα. Μα ο μηχανικός τον
ίδε πια.

Το τρένο σταμάτιζε. Ο κόζμος θήικε έχσο απ' τα
θαγόνα, ζορεφτίκανε πολί. Βλέπυνε — κίτετε ένας άνθρωπος, κε
ζιμά ζ' αφτόνα μια ματορένι πατσαβύρα πάνω στο κσίλο.

Ο ΠΙΟΝΕΡΟΣ ΑΜΠΡΟΣΙΜΟΦ

Ο πιονέρος Αμπροσίμοφ πιγένοντας απ' το χοριό στο
σκολιό, ίδε μια τσακορένι ράγια. Πίγγενε το τρένο. Ο Αμπρο-
σίμοφ έβγαλε τι γραβάτα-τυ, τιν έδεσε πάνω στο κσίλο
κ' έδωσε ζινιάλο. Γλίτσε το τρένο απ' το τσακομα.

Προί, προί,
φτινόπορο,
ο Αμπροσίμοφ διάβηνε
απτο χοριό-τυ
ς' άλο κοντινό χοριό
για το κολχόζικο σχολιό.
Κε νά μπροστά-τυ φάνικε
μια ράγια τσακιζμένι.
Σε μια στιγμή τιν έβγαλε
τιν κόκινι γραβάτα-τυ,
πυ ίτανε σφιχτά δεμένι:
— Κε νά-με έτιμος!
Δεν ίμε, νε, μεγάλο
πεδί
για να γυρίσο
το κλιδί,
μα δίνο το σινιάλο.
Τον ίδανε
δεκάδες μάτια.

Απάντισι
τυ έδωσε το φρένο
κε γλίγορα
σιμά-τυ
σταμάτισε το τρένο.
Εδό αν άργιζε λεφτό,
μεγάλο
θα γινότανε κακό.
Τα εργαλία βγάλανε.
Χτυπίσαν τα σφιριά.
Στον τόπο-τους τις θάλανε
τις ράγιες
κε τραθίκσανε μπροστά.
Κι' ανάμεσα απτις ράγιες
πιγένοντας σιμόνι
κε μπένι στο χοριό.
Ο πιονέρος τρέχι
κε πάι στο σχολιό.

Ι ΕΦΕΒΡΕΤΙΚΟΤΙΤΑ ΤΥ ΚΟΚΙΝΥ ΑΕΡΟΠΟΥ

Αυτό ίτανε στον κερό τυ πολέμου με τες άσπρους. Απ' το ρεσταμπ πέρανε διαταγή:

— Να πετάκσετε σε τόπο, πυ δεν έχει φόβο!

Κσέςπασε φοβερι μπόρα. Έπεφτε δυνατί θροχί. Κε το ιπικό τυ εχτρώ ίτανε πολί σιμά. Ι αεροπόρι αποφασίζσανε να πετάκσουνε. Ίστερα από διο όρες πέταγμα σε φοβερι μπόρα κε θροχί ι αεροπόρι μπορέσανε να πετάκσουνε στον τόπο, πυ τες ίτανε.

Άργισε μια όρα μονάχα ένας νέος αεροπόρος, ο Γύρτιν.

Ο Γύρτιν έχασε τι στρατά κε κατέβηκε πίσο απ' τες άσπρους.

Το αεροπλάνο το ίδανε ι κοζάκι. Δέκα κοζάκι τριγυρί-
σανε τον αεροπόρο. Μα δεν ίδανε τα κόκκινα άστρα
στα φτερά τυ αεροπλάνο κε νομίσανε, ότι ο δικός-μας αε-
ροπόρος ήτανε ενκλέζος. Ο Γύρτιν φορούσε ενκλέζικα ρύχα.

Άσκιμα μιλούσε ρύσικα, γιατί ήτανε απ' τι Λάτβια. Ι κο-
ζάκι θαρέσανε, ότι ίνε ενκλέζος αεροπόρος. Τον ίπανε,
ότι σιμά-τους, στι στάντζια θρίσκετε το εσταπ τον κοζάκον.

Ίσανε τι στάντζια ήτανε κάπυ τρία χιλιόμετρα. Ο κό-
κινος αεροπόρος δεν τάχαξε. Παρακάλεσε τυς κοζάκους να
τον βοήθισυνε να φέρι το αεροπλάνο στι στάντζια. Με τι
βοήθια τον κοζάκον ο αεροπόρος κήρδισε το μοτόρ κι' άρχισε
να πιγέμι μπροστά. Σ' αψτό τον κερó απ' τι στάντζια φάνικε
μεγάλο ιπικό απόσπαζμα τον άσπρον μ' οφιτζέρους. Κι' ο κό-
κινος αεροπόρος σαν πυλί πέτακε πάνω απ' τον εχτρό.

Ίστερα από μιζι óρα ο αεροπόρος ήτανε πια ανάμεσα
στους δικός-μας.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

*Τρίμι με τζιτςμας δεν ίνε,
ωεταί με ωιγί δεν ίνε,
μας ινβαζί με άγογο δεν ίνε.*

ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ

Αεροπλάνα,
αεροπλάνα!
Κε τί πολά
πετόν πεσιλά!
Γοργά πετύνε.

Νά-τά περνύνε
πια το χοριό—
Εφτά., οχτό.
Εχ, κι' ανεθένυν
στα ίπσι θγένυν.

Εκί, για διές,
στράτες στενές
δεν έχι. Πάνο
τ' αεροπλάνο

τρέχι, θυί:
με φόρα εκί:
τον υρανό
το γαλανό.

*Ποσός στράτες έργνε ι άνδρουι
για να ιάνε ο ένας στον άγο,
μα ι στράτα στον αέρα ίνε
ιού' ιγιατιά αιω' όγες.*

ΠΟΣΟ ΑΓΑΠΥΣΕ Ο ΓΡΙΓΟΡΙΣ ΤΟ ΡΑΔΙΟ

Ολάκερες μέρες ο Γριγόρις πολεμύζε: έκοθε τέλι, πλάτινε με το κερφι κάτι κομάτια από μέταλο.

— Τρυ, ισιγία δεν έχι, — θίμονε ι μανάκα, — κε γιατί έβαλε κενόργια διαβολιά στο νύ-τυ; Μόνο με κρυπίδια γεμίει τιν κάμαρα.

Τις θραδιές ο πάτέρας ροτύζε:

— Ε, προς πάνε ι δυλιές;

— Καλά, — με χαρά απαντύζε ο Γριγόρις, — μόνο νά πυ δεν έχο τηλεφωνική τρύμπκα.

Τί να γίνι... φένετε θ' ανανκαστόμε ν' αγοράσουμε τρύμπκα... Βοίθια δε χριάζεσε;

— Δε χριάζουμε, δε χριάζουμε, — κυνάι το χέρι-τυ ο Γριγόρις, — θέλο εγώ ο ίδιος να το κάνο.

Περάσανε δέκα μέρες. Ο Γριγόρις έβαλε στον τόπο-τυ όλο το μηχανίζμό. Τιν άλι μέρα θήγικε πάνο στην κορφί τις στέγισ, έβαζε τιν αντένα.

Το βράδι στο σπίτι ζορεφτίκανε πολλί μουσαφίριδες. Χτί-
πιζε ι ώρα 8. Στην τρύμπκα ακύστηκε κάπια βραχνιαζόμενι
φονί. Ο Γριγόρις έτρεκζε στο μηχανίζμό, έβαλε εκί το ρύπορ
κε φόνακζε:

— Σοπάτε, ζίντροφι, αρχίζι πια...

Κι' απ' το ρύπορ κάπιος ίπε φοναχτά:

— Ντοκλάντ.

Κ' ίστερα άλι, φονί ίπε τι γίνετε ζτιν Κίνα. Ίστερα
απ' το ντοκλάντ το ρύπορ άρχιζε να λεί τέτια αστία πρά-
ματα, πυ όλι χαχανίζανε. Ίστερα ακύστηκε μουσιλί.

— Καλά! — ίπε ο Σιμεόν. — Νά τι θα κάνις τόρα:
κάθιζε στο ζπίτι κι' άκουε.

Πίγανε ζτά ζπίτια-τους όλι άθελα, γιατί όλι περιμένανε
ζινέχια, μα το ρύπορ ζόπενε. Ο Γριγόρις ίπε, ότι ι ραδιο-
βραδιά τέλιωσε.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Τόνε βάζανε στα στόρι
μι' ότι δέμι εκί αυόνι:
αώ' τα μαυρονά τα μέρι
μουσιλί κε ζόγρις ζέρι.

Ο ΚΛΙΖΜΕΝΟΣ ΠΑΣΑΖΙΡΟΣ

Το γράμα δε μπορί
μονάχο
πυθενά να πάι.

Μα πέφτι στο κυτί
κε θάλαζες,
βυνά περνάι.

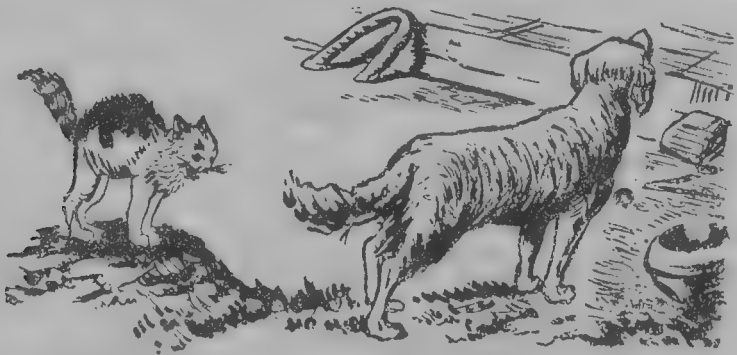
Μπιλιέτο ακριβό
ο κολιμένος
πασαζήρος

δε θέλι.
Μ' έκσοδο μικρό
το κόζ-μου γίνετε ο γήρος.

ΣΤΟ ΤΑΧΙΔΡΟΜΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

Πακέτα γραμένα,
με τάκσι θαλμένα.
Στι στρατά διαλέγιν, μετρούν
ι δια ταχιδρόμι
μαζί στο θαγόνι
τι νύχτα στο πόδι περνών.

Νά δέμα στη Μόσχα,
μια κάρτα στην Όρσα,
γαζέτα, πυ πάι στο Ορσκ.
Σιμά-τυ θαλμένο
διπλά εριστιμένο
το γράμα πιγένι στο Τορσκ.

Ο, ΤΙ ΦΟΒΕΡΟΣ ΠΥ ΙΝΕ!

Στιν αβλί έπέζε το γατάκι. Μικρό, αδίνατο, πολί αδί-
νατο. Άκσαφνα φάνικε το σκιλί. Πίδισε το γατάκι, καρ-
πόριασε τι ράχι-τυ, είκωσε όρθια τα μαλιά-τυ, τέντοσε τα
μυστάκια-τυ κε στέκι. Το σκιλί πέρασε σιμά-τυ. Κι' όσο πί-
γενε, το γατάκι όλο ε' αφτό γιρίζε τα μύτρα-τυ: «Νά,
ντράνα, τι φοβερό πυ ίμε. Μι θάλις στο νύ-συ να με πιρά-
κεις, —θα τιν πάθις».

*Ο γάτα έρι τα νύχτα-τις
μέσα στα σκορροζια.*

ΤΟ ΤΙΓΡΑΚΙ

Ο πατέρας έφερε απ' το κινγκι ένα τигράκι. Ήτανε όσο μισόχρονο χοντρό σκιλάκι. Ήχε μεγάλο το κεφάλι με στρουκιλά πρασινοπά μάτια, πλατί το κύτρο κε κοντά τ' αφτιά.

Τα μπροστινά ποδάρια-του ήτανε βαριά κε δυνατά, κε τα πσινά—πολί λιγνότερα. Χοντροκαμομένο, μικρό, ακύμπόσε στο πόδι τυ πατέρα κε τριβότανε σ' αφτό. Το πιάσανε μακριά μέσα στα καμίσσια, σιμά σε μια μεγάλη λίμνη. Το λέγανε Βάσια.

Όταν πήγανε να χιμιθόνε αφίσανε το Βάσια μοναχό στην κάμαρα. Ο Βάσιος ντρανά: σκοτινά, κε κανένας δεν ίνε. Κε νά «ι φοθερί τίγρι» πίδισε απ' το ντιβάνι, έτρεχε μέσα στην κάμαρα κε μόνκριζε απ' το φόβο-τυ. Ο πατέρας ίρθε σιμά-τυ. Ο Βάσιος χάρικε, ρίχτικε στον πατέρα-μυ, άρχικε να μιανλίξει. Ο πατέρας χάιδεθε το τигράκι, το πήρε στην κάμαρά-τυ, κι όλι ίσιχα χιμιθίκαμε.

Το προί γνωρίσαμε το Βάσια με τυς φίλνυς-τυ—τα σκιλιά. Μα αφτά σορέπσανε τα υράδια-τυς κάτω απτα ποδάρια-τυς κε φέβγανε. Φενότανε, ότι ι μυυδιά τις τίγρις έκανε στα σκιλιά φοθερί εντίποσι. Μόνο ένα νέο σκιλί τις αβλις δε φοβίθικε. Πίδισε από πάνω απ' το Βάσια, το σκόντιζε με το πόδι-τυ κε με δυνατό γάβγκιζμα έκανε ένα χαρόμενο πεχνίδι. Ο Βάσιος κυνίθικε κι αδέκσια έτρεκε από πίσω-τυ.

Ο Βάσιος αγαπόσε να χόνετε σιγά στην κάμαρα κε να πέξει εκί. Περισότερο αγαπόσε να τραβάι το μακσιλάρι, να μασιά τιν άκρι-τυ, κ' ίστερα να το χτιπάι με το ποδάρι-τυ: τα φτερά πετόνε σ' όλες τις μεριές, κι ο Βάσιος χτιπάι το μακσιλάρι κε μνγκρίζι.

Ο Βάσις είχε κι' άλλο πεγνίδι—τιν παλιά θάλενα. Έσερνε τι θάλενα στο πάτομα τιν έπιανε σαν ποντικάκι.

Αγαπούσε ο Βάσις ν' ανεθένη στα δόντρα. Έπεφτε πάνω στο χόμα, σιμάδεθε κε πιδύσε πσιλά. Στι στιγμή ο Βάσις γάντζονε με τα δόντια κε τα ποδάρια-τυ, κυνιότανε πσιλά πάνω απ' τι γι.

Ο Βάσις μεγάλονε. Αρχίζανε να φένυντε τα σινίθια τις αλιθινίς τίγρις.

Γλίγορα ο πατέρας τον πύλιζε στο ζσοπάροκο.

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ Κ' Ι ΑΛΕΠΥ

(Παραμίθι)

Ένα λιοντάρι γέρασε κε δεν μπορύσε να κινιγάι θεριά. Νόνισε λιπόν να ζι με πονηριά; πλάγιασε στι σπιλιά κ' έκανε τον άροστο. Αρχίζανε νάρχυντε τα ζόα να τον ντρανόνε. Μα κανένα απ' αρτά δε γρύζε πίσο. Το λιοντάρι άρπαζε κ' έτρογε κάθε ζόο, πυ έμπενε στι σπιλιά.

Έρθε ι αλεπό, στάθικε στιν πόρτα τις σπιλιάς κε ροτάι το λιοντάρι:

— Έί κάνις;

— 'Ασκιμα, λεί το λιοντάρι. Κε γιατί δεν μπένις μέσα ναρθίς σιμά-μυ;

Κ' ι αλεπό απαντάι:

— Απ' τ' αχνάρια ντρανό: μπίκανε μέσα πολά ζόα, μα δε θήικε κανένα.

ΣΚΙΛΙ-ΣΑΝΙΤΑΡ

Στον εμφίλιο πόλεμο πλιγόθικα στο δεκσί-μυ χέρι κε στο ποδάρι. Έπεσα μέσα σε μια ταραμά. Έχασα πολί έμα, αδινάτιςα. Ι δικί-μας δε φενόντανε, δεν ακυόντανε... Έπια όλο το νερό, πυ έχα μέσα στιν μπακλάςσκα. Έμυνα δίχος έστισι. Κσιπνό—κάποτε ίνε προί, κάποτε θράδι. Φονάζο θοίθια—μα κανένας δεν απαντάι: φένετε ι δικί-μας πίγανε μακριά.

Κ' ι πλιγές-μου πονώνε...

— Εχ, — νονίζο, — χάθικα.

Κε θα χανόμωνα, πεδιά, αν δεν ήτανε ι Γάικα.

Στο τέλος τυ δέφτερου μερόνιχτυ ακύο, να ρυθονίζι εκί κάπυ σιμά ένα σκιλί. Πολί χάρικα. Νά τόρα—θα με θρι, γιά δε θα με θρι το σκιλί;

Με ίθρε. Με ίθρε ι Γάικα. Φόνακσε απ' τι χαρά-τις, με γλίφι στι μίτι κε στα μάτια.

— Εχ, αγαπιμένε-μου σίντροφε! Εχ εσί, αγαπιμένε-μου σίντροφε!

Κε πως μπούσα να μιν τιν πο, σίντροφο! Έπεσε ι Γάικα σιμά-μου κε θάζι μπροστά-μου τι ράχι-τις. Στι ράχι-τις ήτανε ένας τορβάς με κόκινο σταθρό: «Πάρε, διλαδί, ότι θέλις». Πίρα από κι ιόδιο, μπιντ, έχισα ιόδιο στις πλιγές-μου, κε τις έδεσα όπος-όπος. Κ' ι Γάικα πια φέβγι από μένα με το μπρίνζελ στα δόντια. Το μπρίνζελ ίνε ένα κοντό κσίλο, πυ δένυνε στο σκιλί-σανιτάρ στιν τραχιλέα. Όταν το σκιλί θρίσκι κανένα πλιγομένο πέρνι αφτό το μπρίνζελ. Έτσι τρέχι στως δικύς-τυ, στως ανθρώπυς-σανιτάρ. Κι' αν δε θρι κανένα πλιγομένο, τότε δεν πέρνι το μπρίνζελ στο στόμα-τυ.

Ι Γάικα με το μπρίνζελ στο στόμα έτρεκσε στως δικύς-μας κρασνοαρμέιτους-σανιτάρ κε τως έφερε σιμά-μου.

Έτσι με γλίτοσε...

Ο ΦΙΛΑΚΑΣ

(Αλιθινί ιστορία)

Ο Μιχαίλ Ιβάνοβιτς ζύσε στιν εκσοχί. Καριά φορά δεν κλίδονε το σπίτι-τυ, αν κε έφεβγε από κι για πολί κερό. Κε γιατί να το κλιδόσι, αφύ έχι διο μαθιμένυς φίλακες—τζομπανόσκιλα.

Μια φορά γριζι στο σπίτι-τυ κε ντρανά: κάθυντε εκί διο ζζόλικι στα σακνιά. Αντίκρι ε' αφτός κάθυντε τα σκιλιά-τυ.

— Γιατί κάθεστε, μάτια-μυ;—τους ροτάι ο Μιχαήλ Ιβάνοβιτς.

— Καθόμαστε, πολίτη. Νά πια τρεις ώρες καθόμαστε, δε μας αφήνουνε να σαλέψουμε, τα καταραμένα. Μπίκιαμε μέσα, δε λάκxανε. Μα τώρα μόλις θάλις το χέρι στην τσέπι, για να πάρης κανένα τσιγάρο να καπνίσις, μονακρίζουνε κε θέλουνε να σ' αρπάκxουνε απ' το χέρι. Δε μας αφήνουνε να θάλλουμε το χέρι στην τσέπι. Πές-τα, για να μας αφήσουνε να καπνίξουμε κανένα τσιγάρο. Κυραστήκαμε ολότελα.

— Στι μιλιτζια θα καπνίσετε. Εμπρός μαρξς, κε να μιν τρέχετε, γιατί τα σκιλιά θα σας κάνουνε κομάτια. 'Υτε να θάλετε το χέρι-σας στην τσέπι (μπορείτε νάχετε εκί όπλο), ότε να τρέχετε, τα σκιλιά δε θα σας αφήσουνε: έτσι ίνε μαθωμένα. Εσί να φιλάγης εδό!—ίπε ο Μιχαήλ Ιβάνοβιτς στο ένα σκιλί,—κ' εσί έλα αντάμα-μυ! —Κε πύρε αντάμα-του τ' άλλο.

'Ετσι κ' έφερε τους κλέφτες στι μιλιτζια.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΤΑΧΙΔΡΟΜΟΣ

Αφτό έγινε σε κρία χόρα. Εκί, όπου δεν ίνε τρένα. Εκί, όπου μια φορά τι θδομάδα με τα σκιλιά κυθαλόνη την πόστα.

Ο ταχιδρόμος Μεκ καθότανε στην τζανά τιλιγμένος μέσα σε γόνα. Ο Τοδ πάνω στο κάθισμα τις τζανάς με τέχνη κυράνταρε τα σκιλιά. Τα σκιλιά τον αγαπόςανε. Καλά εέρνουνε τις τζάνες πάνω στο φρέσκο χιόνι. Νά κε το ποτάμι χαμιλά στο θαθύλωμα. Με φόρα κιλιστίκάνε ι τζάνες πάνω στον πάγο. Τα σκιλιά πήγανε ακόμα πιο γλίγορα πάνω στον ίσιο πάγο.

«Κρακ!» — έτριξε κάτω από κάτω απ' το πολόζι τις τζανάς.

— «Τρίπα θα ίνε», —πέρασε στο νυ τυ Τοδ, —ι τζανά ίνε θαριά. —Κε δίχος να νυνίσι, πίδισε στον πάγο.

Τα σκιλιά πήρανε την τζανά, πυ έγινε λαφριά κε τρέκxανε μακριά ίσια πάνω στην ακροποταριά. Τα σκιλιά τρέκxανε,

σα λισιαζμένα. Μακριά από πίσο πάνω στον πάγο φερότανε
ι μοναχική φιγούρα του Τοδ.

Ο Τοδ μπήκε στη στρατά πεζά. Μα το χιόνι έπεφτε
ολοένα πιο πυχτά. Ήτανε βαρί να ντρανά κανίς τ' αχνάρια
τις λαφριάς τζανάς.

Σαν μπόρα μπήκε ι τζανά στο χοριό. Απ' όλα τα σπί-
τια τρέχανε ι άνθρωπι, φονάζοντας:

— Ι πόστα, ι πόστα!

— Μα πύ ίνε ο Τοδ; Ίζε' μονάχος;—ροτίσανε το Μεκ.

Τα σκιλιά φονάζανε κλαπσιάρικα κι' ανίσιχα ντρανύσανε,
μίπος φένετε ο μικρός-τους φίλος.

— Πρέπι να πάμε να τον ανταμόσουμε, — φονάκσανε
τα πεδιά, ι φίλι του Τοδ.

Ένας απ' αφτός ζήμοσε το σκιλί-οδιγό κε ίπε:

— Ο Τοδ ίνε εκί, να τον έβρις, Γρο.

Ο οδιγός ανίσιχα έτρεχε πάνω κάτω κε ύρνιαζε.

Τα πεδιά μόλις κατασόςανε να πιδίσυνε στην τζανά, κε
τα σκιλιά τραβίκσανε πίσο στη στρατά...

— Ο Τοδ πίγενε αργά μέσα στο βαθί χιόνι. Τυ φά-
νικε, ότι ακύι κάτι μόνκριζμα από μέσα απ' την μπόρα.

«Αφτό ίνε το λάκσιμο του Γρο-οδιγύ...»

Ίστερα από ένα λεφτό τα σκιλιά λάξανε κε φονάζανε
απ' τι χαρά, πιδόντας ολόγιρα στον Τοδ. Ο Γρο έγλιψε το
παγομένο-του πρόσωπο, κε τα πεδιά του φονάζανε:

— Κάθισε γρήγορα Τοδ!

Ο Τοδ πίδισε στην τζανά, φόνακσε «χι» κε τα σκιλιά
με καρδιά τρέχανε μέσα στην μπόρα.

*Το σκιλί ίνε ισιστός φίλος του
ανθρώπιου.*

Ι ΛΙΚΙ

Ο παπύς-μου ήτανε φίλακας στο όρος. Μια φορά γίριζε στο σπίτι από μέσα απ' το όρος. Βράδιαζε. Πλάκωνε ι μπόρα. Άκχαφνα ο παπύς άκουσε μόνκριζμα. Άρχισε να

περπατάι γλίγορα, μα το μόν-ριζμα έσα να ζίμονε. Ο παπύς έτρεκε πάνω στη στρά-τα. Ντράνεσε ολόγισρα. Βλέπι ζιμά από πίσο-τυ λαμπερά ζι-μάδια. Νά πια ακήι, πως ι λίκι τρίζυνε τα δόντια-τους.

Έτρεκε ο παπύς ζ' ένα πσιλό έλατο κε πίδισε στο κάτω κλαδί. Ι λίκι τον ίδανε πάνω στο δέντρο κε σταθίκανε. Κάρποσι λίκι ζικοθίκανε στα πσινά-τους ποδάριά ζιμά στον κορμό τυ δέντρυ. Ι λίκι υρλιά-ζανε κι' αρπάζανε με τα δόν-τια-τους το καπόκι τυ έλατο.

Το καλοχέρι ι λίκι πολί ζπάνια ορμόνε πάνω στον άν-θροπο. Φένετε, πως χάζανε κάπιο κινίγι.

Ίνε πια πολί όρα πυ νίχτοσε. Ο παπύς κατάλαβε, ότι Ο' ανανκαστί εδό να περάσι όλι τι νίχτα. Βγήκε ακόμα πιο πσιλά, κε κάθισε καλά πάνω ζ' ένα κλαδί. Φίσικε ο άνερος, τα κλαδιά τυ έλατο κυνίθικανε, κι' απ' το κεφάλι τυ παπύ πέτακε το καπέλο-τυ. Ι λίκι άμέσος τ' αρπάζανε κε το κάνανε κοράτια. Ι λίκι καθόντανε χαμιλά κι' υρλιάζανε, ζικόνοντας πάνω το κεφάλι-τους. Ο παπύς δυνατά βαστιότανε ζστα κλαδιά, κε το έλατο κυνιότανε κε λίγιζε απ' τον άνερο.

Έτσι κάθισε ο παπύς όλι τι νίχτα. Το προί χαθίκανε

ι λίκι. Ο παπός κατέβηκε απ' το έλατό κε πήγε στι στο-
ρόζκα-το.

— Τί έπαθες; — φώναξε ι γινέκα-το.

— Με τος λίκος ανανκάστικα να περάσο-τιν μπόρα,
— μπόρεσε να πι ο παπός κ' έπεσε πάνω στο σκαμνί.

De χτιωόν το λίκιο γιατί ίνε
σταχτερός
μα γιατί τρού τα ωρόβατα.
Ο λίκος έρν γίνα, μα ίνε
ραμέν στο πορμ-τι.

ΠΟΣ Ι ΛΙΚΙ ΜΑΘΕΝΥΝΕ ΤΑ ΠΕΔΙΑ-ΤΥΣ

Περπατόςα στι στράτα κι' από πίσο-μου άκουσα μια φωνή.
Φόναζε ένα πεδί-τζομπάνις. Έτρεχε μέσα απ' τα χοράφια
κ' έδίχνε κάτι. Ντράνεσα κε ίδα: μέσα στο χοράφι τρέχονε
δισο λίκι—μια λικοράνα, κ' ένα μικρό. Ο μικρός λίκος κυθα-
λώςε πάνω στι ράχι-το σφαγμένο αρνάκι, κε με τα δόντια-
το το βαστόςε απ' το ποδάρι. Ι λικοράνα έτρεχε από πίσο.

Όταν ίδα τος λίκος, έτρεкса μαζί με τον τζομπάνι από
πίσο-τους. Αρχίσαμε να φονάζουμε. Στι φωνί-μας τρέκσανε κ' ι
χοριάτες με τα σκιλιά.

Μόλις ο γέρο-λίκος ίδε τα σκιλιά κε τον κό-μο, έτρεκε
στο νέο λίκο, άρπαξε απ' αφτόνα τ' αρνάκι κε το πέταξε
πάνο στι ράχι-το. Κ' ι δισο λίκι τρέκσανε γλιγόρα κε γα-
θίκανε απ' τα μάτια-μας.

Τότε το πεδί άρχισε να λεί προς έγινε αφτό το πράμα: απ' τιν ταραμά θήικε ένας μεγάλος λίκος, άρπακξε ένα αρνάκι, το έκοπξε με τα δόντια-τυ κε το κυθάλιξε.

Γρήγορα έτρεκξε σιμά-τυ ένα μικρό λικάκι κι' όρμιξε πάνο στ' αρνί.

Ο γέρο-λίκος έδοξε στο μικρό λίκο να κυθαλίσι τ' αρνάκι, κι' ο ίδιος αγάλια έτρεχε σιμά-τυ.

Μόνο όταν ίρθε το κακό, ο γέρος άφισε το μάθιμα κε πίρε μόνος-τυ τ' αρνάκι.

Ο ΑΦΟΒΟΣ ΛΑΓΟΣ

(Παραμίθι)

Γενίθικε μέσα στο όρος ένα λαγυδάκι πυ φοβότανε απτο κάθεται. Τρίξι κάπυ κανένα κλαδί, φτερυγίξι κανένα πυλί, πέφτι απ' το δέντρο κανένα κομάτι χιόνι — πάι να φήγι ι καρδιά τυ μικρό λαγύ. Φοβότανε το λαγυδάκι μια μέρα, φοβότανε δυο, φοβότανε μια βδομάδα, φοβότανε ένα χρόνο. Ίστερα μεγάλωσε κι' άκσαφνα θαρέθικε πια να φοβάτε.

— Τίποτα δε φοβύμε! — φόνακξε σ' όλο το όρος.

— Νά πυ δε φοβύμε καθόλυ, ότι κι' αν κάνις!

— Ε, σι, ζαρομάτι, κε το λίκο δε φοβάσε;

— Κε το λίκο δε φοβύμε, κε τιν αλεπού, κε τιν αρκίυδα,
— κανένα δε φοβύμε!

Αφτό ίτανε πολί γελίο.

— Εδό πολά λόγια δε χριάζυντε! — φόναζε ο λαγός. —

Αν μυ τίχι κανένας λίκος, τότες εγό ο ίδιος θα το φάγο.

— Εχ, κε τί γελίος λαγός! Εχ, κε τί ακμάκις πυ ίνε!...

Φονάζυνε ι λαγί για το λίκο, κε νά ο λίκος θρέθικε στυ φονί. Περπατύσε, περπατύσε στο όρος για τις λιχίσιες δυλιές-τυ πίνασε κε νύνισε: «Γί καλά πυ θα ίτανε αν ίχα κανένα λαγυδάκι για μεζέ». Ακίυ, ότι κάπυ πολί σιμά φονάζυνε ι λαγί κε φέρνυνε στο νύ-τυς αφτόνα το σταχτερό λίκο. Άκσαφνα στάθικε, μινίςτικε τον αέρα κι' άρχικε να

σιμόνι κριφά. Σίμοσε πολύ ο λίκος στις λαγός, πυ πέζανε. Ακού, πος τον περιγελόνε, κι' απ' όλως περισσότερο ο μαχταντζιάρης λαγός—ο ζαρομάτις, με τα μακριά αφτιά, κε το κοντό υράδι.

«Ε, βρε αδερφάκι, στάσου, νά εγώ θα σε φάγο»,— νόνισε ο σταχτερός λίκος κι' άρχισε να ντρανά πιος λαγός μαχταέβετε για τιν παλικαριά-τυ. Μα ι λαγί τίποτε δε βλέπυνε κε διασχεδάζυνε περισσότερο από πριν. Στο στερνό ο μαχταντζιάρης-λαγός κάθισε στα πισινά-τυ πόδια κι' άρχισε να λέγι:

— Ακούστε-σις, φοβιτσιάριδες! Ακούστε κε ντρανάτε εμένα. Νά εγώ τόρα θα σας δίκσω ένα, πράμα... Εγώ... Εγώ...

Εδώ ι γλώσα τυ μαχταντζιάρη σα να πάγοσε. Ο λαγός ίδε το λίκο. Ι άλι δεν τον ίδανε, μα αφτός τον ίδε κε δεν μπορύσε να πάρι ανάσα. Ίστερα έγινε κάτι ασινίθιστο.

Ο μαχταντζιάρης λαγός πίδισε προς τα πάνο, σαν τόπι, κι' απ' το φόβο-τυ έπεσε ίσια στο πλατί κύτρο τυ λίκυ. Σαν κυθάρι κατρακίλισε στη ράχι τυ λίκυ, γίρισε ακόμα μια φορά στον άγέρα. Ίστερα πήρε ένα δρόμο, πυ ίτανε έτιμος να σκάσι. Πολί κερó έτρεχε ο λαγός, έτρεχε, όσπυ έχασε ολότελα τι διναμί-τυ. Όλο κε νόνιζε, ότι ο λίκος τρέχι από πίσο-τυ κε θα τον αρπάξει με τα δόντια-τυ.

Στο στερνό, ο καιμένος έχασε ολότελα τις διναμές-τυ, σφάλικε τα μάτια-τυ κ' έπεσε κάτω από ένα δεντράκι.

Κι' ο λίκος αφτί τιν όρα έτρεχε σ' άλι μεριά. Όταν ο λαγός έπεσε πάνο-τυ, τυ φάνικε, ότι κάπιος έσιρε πάνο-τυ με τυφέχι.

Κι' ο λίκος έφίγε: «Μίπος στο όρος δεν έχι άλως λαγός πυ μπορίς να θρις; Αφτός ίτανε σα λισιαζμένος».

Ο γαγός δεν ίνε φοβιτσιάρης,
μα γγάγι τον εαυτό-τυ.

Δίγος να δέμι ο γαγός τρέρι.
Αγύ δεν έρι με τι να ωετάνωσι.

ΤΟ ΧΤΙΝΟ, ΠΥ ΚΡΥΙ

Έχαμε ένα χτινό, πυ έκρυε τόσο, όστε ίτανε μπελάς. Μια φορά μάλιστα όλο το μαντρί το αναποδογίριζε με τα κέρατά-τυ, χτιπήζε για να πάι στο μυσκάρι. Έχε κέρατα μακριά κείσια. Πολές φορές ο πατέρας ετιμαζότανε να προινίσι τα κέρατά-τυ, μα όλο κε τ' άφινε για ίστερα.

Νά μια φορά το καλοκέρι ι μάνα-μυ άρμεκε το χτινό, άφισε το μυσκάρι κε λέγι στην αδερφι-μυ:

— Λάλεσε-τα, Φοτινί, στο ποτάμι, ας πάνε να βοσκίσινε λίγο στην ακροποταριά.

Ι Φοτινί πήρε μια θίτσα, τα λάλεσε στην ακροποταριά, τ' άφισε να βοσκίσινε, κι' αφτί κάθισε κάτω από μια ιτιά.

Άκσαφνα ι Φοτινί ακύι: κάτι να θυίξι μέσα στις χαμιλές ιτιές. Ντρανά: κάτι σταχτερό θγίκε απ' τα δεντράκια. Το κορίτσι θάρεζε, ότι ίτανε το σκιλί-μας, ο Σερκό.

Άρχισε ι Φοτινί να το φονάζι:

— Σερκό, Σερκό!

Άκσαφνα ντρανά — το μυσκάρι κι' από πίσο το χτινό πάνε ίσια πάνο-τις, σα λισιαζμένα.

Ι Φοτινί έτρεκε, πετάχτικε στην ιτιά, κε το μυσκάρι ε' αφτίνα. Κε το χτινό τυς έσφινκε με τα πιζινά ποδάρια-

του στο δέντρο. Έβαλε κάτω το κεφάλι-του, μυνκρί-ζι, σκα-
λίζι το χόρα με τα μπροστινά-του τα νίχια κε θάζι τα κέ-
ρατά-τω ίσια μπροστά στο λίκο.

Το Φοτίνι φοβήθηκε, ανκάλιασε το δέντρο με τα δυο χέ-
ρια-τις, θέλι να φονάξει—φονί δεν έχι. Κι' ο λίκος ρίχτικε
ίσια πάνω στο χτινό, κε πετάχτικε πίσο: απ' την πρώτι φορά,
φένετε, ότι τον κάρφωσε με τα κέρατά-του.

Άρχισε ο λίκος να πετιέτε μια εδό, μια εκί για να
γαντζοθί κάπος στο χτινό απ' τα πλάγια, ί ν' αρπάξει το
μωσκάρι. Μα όχι—όπου κε να ριχτί, παντό τα κέρατα του
χτινό ίνε μπροστά-του. Το κορίτσι άρχισε τότε να φονά-ζι κε
να ζιτάι βοήθια.

Το δικί-μας αλετριζάνε σιμά. Ακύνε, ότι κε το χτινό
μυνκρί-ζι, κε το κορίτσι φονά-ζι. Τρέκxανε στη φονί. Μόλις
ίδε ο λίκος, ότι τρέχυνε άνθρωπι, έτριχσε τα δόντια-του
ακόμα δυο φορές, κ' έφυγε στα δεντράκια. Χάρικε τότε ο
πατέρας, που δεν προόνισε τα κέρατα του χτινού.

Όσο φαίξις το χτινό, τόσο κε
γάγα ωέρνις.
Το χτινό στην αβρί-στο
τραωέρι γαί.

I MAXI

(Αλιθινί ιστορία)

Αφτό έγινε σε μια ζεστή χόρα. Πίγενα με τως νέγγρος.

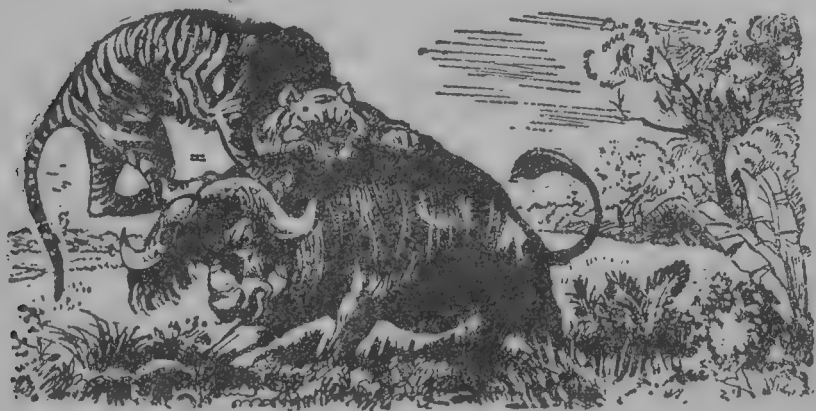
¹Ακσαφνα ίδα μακριά ένα άγριο λυβάλι. Γίριζε, με σκιμένο

κεφάλι σιμά σε μια πλουμιστή τίγρι. Απ' το κορμί του θυβα-
λιού έτρεχε έμα.

— Θέλετε να δείτε, μάχι;—φώναξε ο νέγρος.—Τότε
να θγίτε πάνω στα δέντρα!

Η νέγρι ανεβένυνε στα δέντρα, σε γάτες. Τραβίξανε κ'
εμένα μαζί-τους. Καθίσαμε πάνω στα κλαδιά και ντρανώσαμε.

Η τίγρι κάθισε, μόνκριζε, και το θυβάλι όλο γίριζε. Έτσι
περάσανε κάμποσα λεφτά. Άκσαφνα το θυβάλι ρίχτικε και
κάρφωσε την τίγρι με τα κέρατά-του. Η τίγρι πίδισε πάνω στο

θυβάλι, και γαντζόθηκε στο πλεβρό-του με τα δόντια-τις. Έστε-
ρα κιλίστικε πίσω με μεγάλη γλιγοράδα, κ' έδα μόνο προς
στράφτανε τα ταγμαδία του δέρματός-τις μέσα στο χορτάρι.

Η τίγρι σόρεπεσε όλες τις δινამές-τις και με μόνκριζμα
ρίχτικε πάνω στο κεφάλι του θυβαλιού. Το θυβάλι χαρίλωσε
την παχιά-του γύλα και σίκοσε από κάτω την τίγρι στα κέρατά-του.
Κυνήσε τα κέρατά-του κ' η τίγρι γρατζόνιζε κ' έδακνε. Για
ένα λεφτό το θυβάλι κρατούσε την τίγρι πάνω στα κέρατά-του;
έστερα έσκιπσε το κεφάλι-τη και την έριξε πάνω στη γη. Αρ-
γά-αργά λιγίζοντας τα γόνατα, πάτιξε την τίγρι πάνω στο
χόμα μ' όλο το βάρος-του.

Μόνκριζμα... ύρνιαζμα... και μακρόσιπτο γατίσιω κλά-
ψιμο. Το θυβάλι κυνόντας το λέφτερό-του κεφάλι, ρυθόνιζε

κε μυνκρίξει. Τα ποδάρια-του τρομάζαν. Η φωνές τις τίγρις γινόντανε όλο κε πιο αδύνατες. Το θυάλι ρυθόνιζε κε πα-
τύσε τιν τίγρι με τα πόδια-του.

Όταν το λισαζμένο θυάλι ισίχασε, στάθηκε. Όλο το
μεγάλο-του κορμί κουνιότανε από μικρό τρόμαγμα. Κε άκσαφ-
να άρχισε να μυνκρίξει — παραπονιαρικά, να μυνκρίξει
μακρόσιρτα.

Ένε θιλικό θυάλι, — μν ψισθίρισε ένας απ' τις νέγρους. —
Φονάξει το μυσκάρι-του. Ντρανάτε.

Έδικσε το μικρό, μάθρο κε γαλιστερό κορμί, που ήτανε
μέσα στο πιχτό χορτάρι. Το θυάλι κουνιότανε κε σίμοσε
στο μικρό-του. Σικόθηκε πάνω, κ'ι θυάλα άρχισε να το
γλίφι.

ΤΟ ΛΑΦΑΚΙ

Τρις μέρες γίριζε ο Εμέλια στο όρος με το Λισκό, κί
όλο το κάκυ: δεν τυχένανε τι λαφίνα με το λαφάκι-τις.
Κί' αφτός έδωσε λόγο στο άροστο ανεπσάκι-του, στο Γριγο-
ράκι, ότι θα του φέρι ένα όμορφο κίτρινο λαφάκι.

Μόνο τιν τετάρτι μέρα όλος διόλυ τυχέα πέσανε στ'αχνάρια
μιας λαφίνας με λαφάκι.

«Μάνα με λαφάκι», νόνισε ο Εμέλια, ντρανόντας πάνω
στο χορτάρι αχνάρια από μεγάλα κε μικρά νίχια.

— Λισκό, χαντράισέ-το, μάτια-μυ!

Το λάφι από πολί κερó μρίζτικε τον κινιγό, μα άφοβα
παρακολουθύσε τις κίνισές-του.

— Η μάνα μ' απομακρίνι απ' το λαφάκι, — νόνιζε ο
Εμέλια, κε σερνότανε όλο κε πιο σιμά προς το λάφι.

Όταν ο γέρος θέλιζε να σιμαδέπσι στο λάφι, το λάφι
προσεχτικά έτρεκε κάμπουσα θίματα μακριά κε πάλι στά-
θηκε. Ο Εμέλια πάλι σερνότανε πάνω στο χόμα με το τυ-
φέκι-του.

Το ζόο δέκα φορές κόντεθε να χάσι τι ζοί-του, πολε-

μόντας ν' απομακρίνει τον κινιγό απ' το λαφάκι, που ήτανε μυλωμένο. Ο γέρο-Εμέλια κε θίμονε κε θάμαζε για την αφοβιά του λαφύ. Ο Λισκό ερίθηκε πάνω στο χόμα, πίσω απ' το νικιοίρι-του. Όταν αυτός ολότελα έχασε το λάφι απ' τα μάτια-του, ο Λισκό προσεχτικά τον εχόντιζε με τι ζεστί-του μίτι. Ο γέρος γίρισε, ντράνεσε κε κάθισε: τριάντα βήματα μακριά απ' αυτόνα έστεκε το ίδιο κίτρινο λαφάκι, που

το κινιγύσε ολάκερες τρις μέρες. Ήτανε ομορφύτσικο λαφάκι, το όλο κάμποςον βδομάδον, με κίτρινο μαλί κε λιγνά ποδαράκια. Τ' ομορφύτσικό-του κεφάλι ήτανε ριχμένο προς τα πίσω. Άπλωνε μπροστά τι λιγνί-του γύλα, όταν ήθελε ν' αρπάξει ψιλά κανένα κλαδάκι.

Ο κινιγός ερίκωσε τον πετινό του τυφεκιά κε εμάδεψε στο κεφάλι του μικρού ζού... Μα τότε ο γέρο κινιγός θιμίθηκε, πως ι μάνα ιπεράσπιζε το λαφάκι-τις.

Το θιμίθηκε κε κατέβασε το τυφεκιά. Το λαφάκι περπατούσε εμά στο δεντράκι κε τσιμπύσε τα φιλάκια. Ο Εμέλια εφίριξε, κε το μικρό ζού κρίφτικε μέσα στα δεντράκια.

— Βλέπισ πως τρέχι!.. — Έλεγε ο γέρος κε χαμογέλασε εκεφτικά. — Μόλις κατασόςαμε να τ'ό δόμε: εα εαίτα... Λισκό, μας κεφέριγε το λαφάκι. Μα, αήτό το γλιγοροπόδαρο, χριάζετε ακόμα να μεγαλόσι...

Την άλι μέρα ο Εμέλια ζήρωσε στην καλίθα-τυ.

— Ε... παπούλι, έφερρες το λαφάκι; — τον αντάρωσε ο Γριγοράκις.

— Όχι, Γριγοράκι-μου... Το ίδα... ζήρωσε στην καλίθα-τυ.

— Κίτρινο;

— Κίτρινο κε τα μύτρα-τυ μάθρα. Στέκετε κάτο από ένα δεντράκι κε τσιμπάι τα φιλάκια... Το σιμάδεψα με το τυφέκι...

— Κε δεν μπόρεσες να το σκοτόσις;

— Όχι, Γριγοράκι-μου, λιπίθικα το μικρό θεριό... λιπίθικα τι μάνα-τυ... Σα σφίρικσα κε το λαφάκι χάθικε αμέσος στο πιχτό όρος, μόλις το ίδα. Έφριγε το γλιγοροπόδαρο λαφάκι!..

Κι' όταν πλαγιάσανε να κιμιθύνε, το άροστο πεδί, εκί τυ τ'όπερνε ο ίπνος, κάμπωσες φορές ροτύσε το γέρο:

— Έτσι, έφριγε το λαφάκι;

— Έφριγε, Γριγοράκι...

— Κίτρινο;

— Όλο κίτρινο, μόνο το μυτράκι-τυ ίτανε μάθρο κε τα νίχια-τυ.

Το πεδί έτσι κε κιμίθικε κι' όλι τι νίχτα έβλεπε το μικρό κίτρινο λαφάκι.

ΔΕΝ ΠΕΤΙΧΕ

Το κολχόζι αγόρασε νέο άλογο — τι Ζόρκα.

Ι Ζόρκα ίτανε μάνα με χρώμα κοκινο-κίτρινο. Τα μικρά-τις ίτανε πάντα όμορφα, γλιγοροπόδαρα, γνωστικά. Όλο το κολχόζι αγαπούσε τι Ζόρκα κε προ πάντον τα πεδάκια.

Ἔστεκε ἡ Ζόρκα στο χλίτζικο μαντρί σε χοριστό παχνί. Ἴχε χοριστό παραθιράκι. Γλίγορα ἡ Ζόρκα γένισε πυλάρι. Τα πεδάκια πιχτά τρέχανε στο παραθιράκι για να καμαρό-
σουνε τὴ Ζόρκα κε τὸ νέο πυλαράκι.

Ὁ κυλάκος Δολγυνόφ ζήλεψε πὸς τὸ κολχόζι ἔχι τέ-
τια καλή αλογομάννα. Στενοχοριέτε, ὅταν ἡ θυλιές πάνε
καλά στο κολχόζι. Κ' ἔβαλε στο νό-το να κλέψει τὴ Ζόρκα.
Ἄρχισε να περπατᾶ πιχτά ολόγιορα στο μαντρί. Ἄρχισε να
μερόνι τα σκιλιά τὸ κολχόζι: κάποτες τα ἔδινε πσομί, κά-
ποτες τᾶριχνε κανένα στῶδι. Σινιθίσανε τα σκιλιά, δεν το
λάζυνε.

Χόρισε μια νίχτα πιο σκοτινί, εἰμοσε κριφά στο μαντρί.
Ἄνικσε με λαστό τιν κλιδαριά. Σίμοσε κριφά στο παχνί.
Μόλις ἴθελε να ρίξει στο κεφάλι τὴ Ζόρκα το χαλινάρι,
κ' ἡ Ζόρκα φοβίθηκε για τὸ πυλαράκι-τις, χλιμίντρισε ανίσιχα
κε χτιπύσε με τα νίχια-τις τὴ γονέα. Τὸ πυλαράκι ἴτανε
στο γιτονικό παχνί. Ἄκουσε τὴ μάννα-τὸ κε γι' ἀπάντις χλι-
μίντρισε κι' ἀφτό' δυνατά, χαρούμενα.

Βγήκε ἔκσο ὁ αλογάς: γιατί ανισιχύνε τ' ἄλογα; Ἐτρεκσε
στο μαντρί, κε θλέπι, πὸς ἴτανε ανιχτό. Ὁ αλογάς εἰκοσε
τον κόζμο στο ποδάρι. Τρέκσανε ἡ κολχόζνικι. Ανάπσανε
φανάρι, ντρανόνε: στὴ γονίτσα ἴτανε μισημένος ὁ Δολ-
γυνόφ.

— Τί κάνις ἐδό;

Δεν κσέρι τί να πι ὁ Δολγυνόφ.

— Ἴρθα να ντρανό τὴ Ζόρκα.

— Τ' ἄλογα τὴ νίχτα δεν τα ντρανόνε κε τὴς κλιδαριές
δεν τὴς τσακόνυνε. Πιάσανε τὸν Δολγυνόφ κε τὸ προί τονε
στίλανε στὴν πόλι.

Αισιό ντράνεμα τ' άλογο χορτένε
Μει μντέβις τ' άλογο με τι βί-
τσα να το μντέβις με γινιάφι.
Το ζουτανό άλογο με τ' ατσα
ζένιο άλογο ινε βοιδί τω νοφ
χόζνιν σι ουζιά

ΤΟ ΠΥΛΑΡΙ

Στο όρος θόσκανε άλογα. Σιμά στο θοσκότοπο, από
μέσα απ' το όρος, περνύσε σιδερόδρομος.

Ένα πυλάρι χόρταζε απ' το χορτάρι κε νύνιζε να πάι
στο σπίτι. Το χοριό ίτανε σιμά. Πίγενε ανάμεσα απτις ράγιες,
πάνο στις τραβέρσες.

Άκσαφνα από πίσο ακύστηκε κρότος κε θόριβος. Το πυ-
λάρι ντρανά πίσο-τυ κε θλέπι να τρέχι κάτι μάθρο κε μεγάλο.

Φοβίθηκε κε θέλιζε να ριχτί σιν πάντα. Μα εκί ίτανε
πσίλορα, πυ πίγενε με μιας ίσα κάτω.

Τότε το πυλάρι έτρεκσε μπροστά κε πάλι ντράνεσε
πίσο. Ι μηχανί το κατάσونه. Τ' άλογο έτρεκσε ακόμα πιο
γλίγορα.

Ο μηχανικός λιγότεπεσε λίγο το όρομο τυ παραβόζ.
Έδοσε σφίριγμα απ' τι μηχανί, για να διόξει το πυλάρι
απ' τι στρατα.

Μα το πυλάρι, σικόνοντας ψιλά το κοντό-τυ υράδι, όλο έτρεχε ανάμεσα στις ράγιες.

Το παροβόζ πάλι σφίρικε κι' άρχισε ν' ανασένη δυνατά απ' το φυγάρο. Η ανάσα τυ τρένου θροντερά αιδόνιζε σ' όλο το όρος. Το πυλάρι έτρεχε μ' όλι τι δίναμι-τυ.

'Ακσαφνα ντράνεσε, ότι το χόμα έγινε χαμιλότερο.

Γίριζε πίσο κε ίδε τα διο γαιλιστερά μάτια τις μηχανίς.

Νά-νά το τζαναθάρι θα το κατασόσι... Τότε πίδισε πάνω απ' τις ράγιες κ' έτρεκε στο χορτάρι. Η καρδιά-τυ χτιπύσε απ' το φόβο, κι' ο μηχανικός γελύσε κε νύνιζε:

— Α, φοβίθικες, αγμάκιχο. Τόρα πια μπορό να περισέπσο το δρόμο.

Το τρένο με κρότο κε θόριβο πήγε παραπέρα κε στο γιρίζμα σιμά έδοςε σφίριγμα.

Το πυλάρι έτρεχε παράμερα για να μυλοθί μέσα στο όρος. Μα ίστερα ίδε ότι το μακρί τζαναθάρι έτρεκε σιμά κε καθόλυ δεν ετιμαζότανε να το αρπάξει. Με μιας ισίχασε κε στάθικε.

Ίστερα χλιμίντρισε με ψιλί φονίτσα, ρυθύνισε απτι χαρά-τυ τσίμπισε το χορταράκι κ' ισίχα έτρεκε στο σπίτι με λαφρό τρέξιμο.

Τ' ΑΓΡΙΟ ΠΥΛΑΡΙ ΚΕ ΤΟ ΤΖΑΚΑΛΙ

'Ένα κοπάδι άγρια άλογα έβοςκε σ' ένα μικρό όρος από σιλθία. Πίσο απ' ένα δεντράκι καθότανε ένα μεγάλο τζακάλι κε ντρανύσε ένα πυλάρι. Το τζακάλι φίλαγε, πότε να πάλι λίγο μακριά ι μάνα απ' το βίζανιάρικο αλογάκι-τις. Δεν έχι για το τζακάλι τίποτε νοστιμότερο, απτο κρέας τυ πυλαριού.

Το πυλάρι διο φορές πια ίτανε σιμά-τυ, μα κάθε φορά εδό θρισκότανε κ' ι μάνα-τυ. Το τζακάλι φοβότανε τα νίχια-τις.

Φίλαγε, φίλαγε, — τίποτε δεν έβγενε. Αποφάσιζε το τζακάλι να θάλι καρτέρι κε σίρτικε στυν πάντα.

Τότε το ίδε το πυλάρι. Ήθελε πολί τ' αγράνικο να μάθι πως ίνε. Σίκοσε πσιλά το υράδι-τυ κ' έτρελξε στο τζακάλι.

Το τζακάλι καθότανε στον τόπο-τυ κε φίλαγε. Όταν το πυλάρι πίγε σιμά-τυ, το τζακάλι πίδισε κε ρίχτικε μακριά, μα έτσι, πυ να μπορί να τρέκσι από πίσο-τυ το περιέργο πυλάρι.

Ήθελε να τραβίξει το πυλάρι πίσο απ' τι ράχι τυ θυνό, μακριά απ' τα μάτια τις μάνας-τυ.

Άμα ίρτανε πίσο απ' το θυνό, το τζακάλι γίριζε κε σαν αστραπί ρίχτικε στι γύλα τυ πυλαριού. Το πυλάρι πετάχτικε στιν πάντα, πίδισε πάνο, χτίπιζε με τα πσινά-τυ πόδια το χόμα. Τα δόντια τυ τζακαλιού γλιστρύσανε μόνο πάνο στο δέρμα-τυ.

Το πυλάρι λάχτικε με τα ποδάρια-τυ κι άκσαφνα ένιοσε δινató πόνο στα νταμάρια-τυ. Έβγαλε δινató φονί. Με μιας ακύστικε ι απάντισι. Ι μάνα πέτακξε πάνο στο θυνό κε με κατεβαζμένα αφτιά κε μ' ανιχτά δόντια γλίγορα, σα φωτιά, ρίχτικε πάνο στο τζακάλι. Κομάτια κίτρινο μαλί πετάκσανε στον αέρα. Ο πόλεμος με μιας έγινε κινίγμα. Το τζακάλι έτρεχε μπροστά, ένιοθε το σίμομα τον φοβερόν δοντιόν τυ άλογο. Το τζακάλι ισίχασε μόνο τότε, όταν μυλόθικε πίσο απ' το μακρινό θυνό.

Το πυλάρι ίτανε χαρούμενο, πυ γίριζε με τι μάνα-τυ στο ποταμάκι. Φενότανε, ότι έτρεχε λίγο έμα απ' το πσινό

ποδάρι-του. Σιμά στο ποταμάκι βίλακε μπόλιχο γάλα κε κι-
μίθικε γλικά.

Ο ΑΙΤΟΣ ΜΠΕΡΚΥΤ

Ο πιο μεγάλος αιτός ίνε — ο μπερκύτ. Το χρώμα-του
ίνε σκύρο κσανθό. Το μάκρος-του ίνε σκεδόν ένα μέτρο. Το
άνιγμα τον φτερόν-του απ' τι μια άκρι τυ ενός φτερού ος τιν
άκρι τυ άλυ ίνε περισσότερο από διο μέτρα. Ιμίτι-του ίνε δινατί,
τα νίχια-του φοβερά.

Ο θιλικός αιτός αρχίξι να γενάι αβγά στα μέσα τυ
Μάρτι. Ίστερα από 35 μέρες θγένυνε απ' τ' αβγά τα
αιτόπυλα. Ίνε σκεπαζμένα μ' άσπρα πύπυλα.

Όσο κερό τ' αιτόπυλα θρίσκυντε στι φολιά, ι γονύ κλέ-
θυνε ολόγυρα σε 20 — 30 χιλιόμετρα. Σ' αφτό τον κερό
σκυτόνυνε πολί κινήγι. Μια φορά σιμά σε μια φολιά ίθρανε
απομινάρια από 40 λαγύς κε τριακόσιες πάπιες.

Ι αιτί ζύνε πολί κερό. Ακόμα κε στι σκλαβιά ζύσανε
περισότερο από 100 χρόνια. Τα νέα αιτόπυλα, πυ πέρνυνε
απ' τι φολιά, γλίγορα ιμερόνυντε. Έτσι σιμθίζυνε στο νικο-
κίρι, όστε τον αροθιψύνε όταν πάι μακριά για πολί κερό.

Μα στι λεφτεριά ο αιτός ίνε φοβερός. Σαν ακύνε τι
φονί-τυ, μυλόνυντε όλα τα πυλιά κε τα θεριά, πυ ίνε πιο
αδίνατα απ' αφτόνα. Κάποτε ο αιτός αρπάξι κε μικρά πε-

διά. Κάποτε ρίχνετε
ακόμα κε πάνω στους
μεγάλυς.

Νά τι έγινε μια
φορά. Ένας πινα-
ζμένος μπερκύτ ρί-
χτικε πάνω σε ένα
μεγάλο χιρίδι. Αφτό
γρίλικσε. Ο χοριά-

τις έτρεχε εις κε τον έδιοξε. Ο αιτός πέταξε απ' τι λιπαρί ράχι τυ χιριδιού, άρπαξε ένα γάτο κε κάθισε πάνω στο φράχτι. Το πλιγομένο χιριδι γρίλιξε, ο ματομένος γάτος φώναζε δυνατά. Ο χοριάτις έτρεχε να πάρει το τυφέκι-τυ. Όταν φάνικε με το τυφέκι, ο αιτός πέταξε κε γαντζόθηκε σ' αφτόνα με τα νίχια-τυ. Αρχίσανε να φονάζυνε δυνατά κε να λαλύνε σε βοίθια ι τρις: το λιπαρό χιριδι, ο γάτος κε ο χοριάτις. Τρέχσανε ι γίτονες, πιάσανε τον αιτό κε το δέσανε.

Ο ΧΙΜΟΝΙΑΤΙΣ

Μια φορά το χιμόνα άνικσα το παραθιράκι. Στην κάμαρα πέταξε ένας χιμονιάτις με κόκκινο στιθάκι, με μάθρα φτεράκια κε σταχτερές πλάτες. Το έδοςα σιτάρι κε ψίχυλα. Τάφαγε, κάθισε πάνω σ' ένα ράφι κε κιμήθηκε.

Περάσανε κάμπωσες μέρες. Ο χιμονιάτις καθότανε πια πάνω στα δάχτυλά-μυ κ' έτρογε κυκιά απ' τι φύχτα-μυ, ι καθότανε πάνω στην πλάτι-μυ.

Σιμά-μυ πιχτά έτρεχε το σκιλί. Ο χιμονιάτις στην αρχί το φοβότανε, μα ίστερα το σινίθισε κε γίνανε φίλι. Καθότανε πάνω σι ράχι-τυ, ακόμα κε στο κεφάλι-τυ. Ίτανε πολί διασκεδαστικό. Το σκιλί κυνόσε το υράδι-τυ, έλάζε κε κάποτε χοροπιδύσε. Ο χιμονιάτις κσακολυθύσε να κάθεται πάνω στο σκιλί, σαν πάνω σε ζέλα.

Εγό πιχτά τυ σφιρίζα τ' αγαπιμένα-μυ τραγυδάκια.

Ο χιμονιάτις πολί αγαπύσε να το χαιδέυνε. Αγαπύσε, όταν τον έπερνα, το χαιδεβα, κ' έλεγα με σιρτί φονί «αγα-πι-μέ-νε-μυ, κα-λέ-μυ». Τότε άρχίζε να κελαιδι, φώναζε, κάπος τινάζότανε, ζοίρεθε, πιδύσε. Μια φορά έφριγα απ' το σπιτι για κάμπωσες μέρες. Ο χιμονιάτις στενοχοριότανε δίχως εμένα.

Όταν γίρισα πίσω, ρόλις μπόρεσα να θγάλο τα ρύχα-μυ,—έτσι με μπόδιζε ο χιμονιάτις. Πετύσε πάνω-μυ απ'

όλες τις μεριές. Ο χιμονιάτις πέταξε κ' έκατσε πάνω στην πλάτι-μου, κι άρχισε να τρίβει το κέραλι-το πάνω στη γύλα-μου έτσι, όπως τρίβετε η γάτα.

Ίστερα κάποιος πέταξε από πάνω-μου, έκατσε πάνω στο ντυλάπι κε σφίριξε δίχως λάθος το αγαπημένο-μου τραγουδάκι.

ΤΟ ΠΑΡΑΚΣΕΝΟ ΟΡΝΙΘΟΠΥΛΟ

Η γριούλα Δόρα έβαλε 13 αυγά κε κάθισε πάνω σ' αυτά κλώσα. Η γριά δεν ντράνεσε, ότι ένα αυγό ήτανε πρασινοπό κε πιο μεγάλο απτ' άλλα.

Κάθετε η όρνιθα πάνω στ' αυγά ταχτικά, τα ζεστένη, τρέχι να φάγι κανένα σπόρο, να πι νεράκι κε πάλι πάλι στον τόπο-τις.

Κάθισε η ορνιθίτσα πάνω στ' αυγά τρις βδομάδες, κι αρχίζανε να βγένουνε απ' τα αυγά ορνιθόπυλα.

Αργότερα απ' όλα βγήκε τ' ορνιθόπυλο απ' το πρασινοπό αυγό. Κε τί παράκσενο βγήκε: χυδάτο, κίτρινο, με κοντά ποδαράκια κε με πλατιά ίσια μίτι! Θάμασε η όρνιθα για το στραβοπόδαρο ορνιθόπυλο, μα τί να κάνι: ότι κι

αν ίνε, πεδί-τις ίνε. Κε τ' αγαπά, σαν τ' άλλα.

Άρχισε η όρνιθα να μαθένη τα πεδάκια-τις, πως να βρίζκυνε, σκάθοντας πο χόμα, κανένα σκυλίκι, κ' έφερε όλι τιν ταιφά-τις στην άκρι τις λίμνις.

Μόλις το στραβοπόδαρο ορνιθόπυλο ίδε το νερό, ρίχτικε ίσια μέσα. Η όρνιθα φονάξι, κονάι τα φτερά-τις, ρίχνετε στο νερό. Τα ορνιθόπυλα τρέχυνε, πιγενο-έρχυντε, πιπίζυνε: «Βοιθίστε, καλί άνθρωπι, τ' αδερφάκι-μας, πνίγετε!» Μα το

αδερφάκι δεν πνίγικε, χαρούμενα κε λαφρά κολιμπύσε, σκυντόντας το νερό με τα πλατιά μεμβρανοτά-τυ ποδάρια.

Στι φωνί τις όρνιθας έτρεκε απ' το σπιτι-τις ι γρια Δόρα. Έδε τι γίνετε κε φώνακε:

— Αχ! Φένετε, απ' τι στραβομάρα-μυ έβαλα κάτο απτιν όρνιθα αβγό πάπιας!

ΙΝΕ ΦΟΒΕΡΙ

- Τα λυχτόρια μαλόσανε στιν αβλί. Ανίκανε τα φτερά στι γύλα, απλόσανε τις φτερούγες-τυς. Το ένα λυχτόρι ήτανε μικρό, μα σα ρίκοσε πάνω τα φτερά-τυ, τέτιο μεγάλο λυχτόρι έγινε, πυ ρ' έπιανε φόβος. Κ' ι όρνιθα ριχόνι πάνω τα φτερά-τις, σα χολιάζετε. Κι' αφτί γίνετε πιο μεγάλι. Κε πάνω στο μεγάλο κάθε εχτρός δε μπορί να ριχτί—φοβάτε.

Ι ΙΛΕΧΤΡΙΚΙ ΚΛΟΣΑ

Τρέκσανε τα πεδιά στο Μακσίμ:

— Πές-μας, Μακσίμ, πως ο ιλεχτριζμός θγά'ι απ' τ' αβγά πυλάκια.

— Μα εσίς, πρότα να μυ πíte: πόσα αβγά μπορίτε να θάλετε κάτο απ' τιν κλόσα-ζας;

— Δεκαπέντε,—ίπε δίχος να νονίξι ο ζθέλτος Δίμος.

— Νά, λιπόν. Μα ι δικί-μυ κλόσα—ι ιλεχτρικί, θγά'ι με μιας κάμποσες εκατοντάδες αβγά κε περισότερα.

Τα πεδιά θαράσανε.

— Ι δικί-ζας κλόσα πότε κάθετε πάνω στ' αβγά;

— Το καλοκέρι!—φονάκσανε τα πεδιά.

— Μα ι δικί-μυ ι ιλεχτρικί—ολάκερο το χρόνο.

— Κ' ι δικί-συ ι όρνιθα, Μακσίμ, έχι κι' αφτί φτερά κε ποδάρια;

— Δεν έχι ύτε ποδάρια, ύτε φτερά. Ένε μια κάσα, κε μέσα ρ' αφτίνα θρίσκυντε ιλεχτρικές λαμπίτζες. Απ' τις λαμπίτζες ζεστένετε ο αέρας, πυ ίνε μέσα στιν κάσα, ζεστένυντε κε τ' αβγά. Αφτό λέγετε ινκυμπάτορ.

Εδώ ο Δίμος δεν μπόρεσε να κρατηθεί, σιχόθηκε πάνω :

— Μα αν θράσυνε άκσαφνα τ' αβγά μέσα στην κάσα!

Κι' απ' το θραζμένο αβγό, όπος κζέρετε, κ' η ιλεχτρική όρνιθα ορνιθόπυλα δεν μπορέ να θγάλι!

— Ίστε γνωστικά πεδιά, μα μόνο κίνος, πυ νόνισε κε έβρε το ινκυμπάτορ, δεν ήτανε πιο αχμάκισ από μας. Το ινκυμπάτορ ίνε καμομένο έτσι: άμα γίνι μέσα στο ινκυμπάτορ πολί ζέστι, τότε μια απ' τις λαμπίτσες ζβίνι.

— Κ' η δικί-συ όρνιθα πόσες μέρες κάθετε πάνω στ' αβγά;

— Η δικί-μυ όρνιθα κάθετε πάνω στ' αβγά τόσο κερό, όσο κ' η δικί-ζας—ίσα-ίσα ίκοσι μια μέρα.

Νά λιπόν, μόλις θγόνε απ' τα αβγά τα ορνιθόπυλα, τα κυθαλόνε στο κζεραντίρι. Εδώ η ιλεχτρική ζόμπα σε μια στιγμή τα ζεστéνι κε τα κζερένι.

Κι' απ' το κζεραντίρι χριά'εστε να κυθαλίςυνε τα ορνιθόπυλα στη «μάνα». «Η μάνα» αφτί ίνε από τρις κάμαρες: Η πρώτι έχι ιλεχτρική ζόμπα κε ίνε για να κυμόντε, η δέφτερι κάμαρα ίνε για περίπατο, κ' έχι γιαλένια στέγι, η τρίτι ίνε μικρή αβλί με στέγι από πλεχτό τέλι.

Εκί κε ζόνε τα μικρά ορνιθόπυλα στη «μάνα», έχσι ίσαμε οχτό θδομάδες όσπυ να δυναμόςυνε.

Ι ΝΙΚΟΚΙΡΑ Κ' Η ΟΡΝΙΘΑ

Μια όρνιθα έκανε κάθε μέρα από ένα/αβγό.

Η νικοκίρά νόνισε, ότι αν θα τις δόσι περισσότερο φαί, η όρνιθα θα γενάι διο φορές περισσότερα.

Έτσι κ' έκανε.

Μα η όρνιθα έγινε λιπαρή κε δε γενώσε πια καθόλυ.

ΧΟΡΙΚΟΣ, ΣΑΝ ΤΟ ΝΙΧΙ ΜΙΚΡΟΣ

Μια μέρα τυ κρίν χιμόνα περνύσα
το δάσος. Θιμόμε, πος ίχε γερι παγονιά.

Με κόπο μικρό αλογάκι τραβύσε
αμάκσι κσερά φορτομένο κλαδιά.

Κε βλέπο : πιγένι θαρίς, κορδομένος,
κρατόντας τα νκέμια κοντός χορικός,
με μπότες μεγάλες, με γύνα ντιμένος,
με γάντια... κι' ο ίδιος—σα νίχι μικρός.

— Καλί-συ ι ώρα!—Για τράθα μπροστά-συ!

— Ο, βλέπο, πος ίσε πεδί τρομερό.

Πύ ίθρες τα κσίλα;—Στο δάσος, κοντά-συ:
ο κίρις-μυ κόφτι κ' εγό κυθαλό.

(Κι' αλίθια ο χτίπος σιμά αντιχύσε.

Βαριά το τσεκύρι κατέθενε δο).

— Κι' ο κίρις-συ έχι φαμίλια μεγάλι;

— Μεγάλι φαμίλια, κ' ι άντρες-τις—διο.

Πσομί δε μπορόνε να θγάλυν ι άλι.

Ο κίρις-μυ μόνο δυλέβι κ' εγό...

— Νά κίτα! Μα έχις τί όνομα;

— Βάσος.

— Χρονόν πόσο ίσε;—Πατό στα εφτά...

— Ε, πσόφιο!—φονά'ι ο μικρύλις σα μπάσος,

τραβάι τα νκέμια κε πάι μπροστά.

ΤΟ ΠΥΛΙΜΑ ΤΟΝ ΠΕΔΙΟΝ

Αφτό γινότανε πριν από πολί κερό, ακόμα στον κερό
τυ τζάρυ.

Κάνανε έτσι. Ερχότανε ο αγοραστής στις φτοχύς τυ χοριώ,
πυ ζιτύσανε να κσεφορτοθύνε το ενιάχρονο αγόρι ι κορίτσι-τους,
για να μιν τρού πια το πσομί-τους. Έλεγε κάθε λογιό πσε-
φτιές έδινε λόγο, ότι θα μάθι το πεδί, ότι τέχνη κι' αν
θέλι. Ι γονί δίνανε τα πεδιά-τους με χαρά.

Έτσι ζορεβόντανε καριά δεκαριά αγόρια κε κορίτσια. Σιφονύσε με τον κοντούκτορα κ' έστελνε το ζοντανό φορτίο δίχως μπιλιέτο στην πόλι.

Εκί ο αγοραστής πήγανε τα πεδιά στους κυστάρους: στους παπυτσαδες, στους κλιδαράδες, στους καπελάδες.

Όταν έπερνε από δέκα ρύβλια για κάθε κεφάλι, ο αγοραστής πυλύσε κάποιες καριά δεκαριά ανθρώπους σε μια μόνο κβαρτίρα κ' έπερνε νέο ζακάκι.

Ο αγοραστής το ζοντανό εμπορέματος ανισιχί, ροτάι:

— Με δίνις αφτό το πεδί, — μπορί νάχι εδό ζόι;

— Μιν ανισιχίτε, — απαντάί κίνος πυ τῶδοσε, — αφτό κανένα εδό δεν έχι θρίσκειτε όλο στη θέλιζι-σι.

Ο ΓΙΑΝΙΣ ΖΥΚΟΦ

Το Γιάνι Ζύκοφ, πεδί ενιά χρονό, το θόσανε σ' ένα παπυτσα για να μάθι τιν τέχνη.

Μια φορά, όταν φέγανε νικοκίριδες κ' νικαλάδες, πήρε απ' το ντυλάπι το νικοκίρι το καλαμάρι κε το κοντίλι με τιν σκυριαζέμενι πένα. Άπλωσε μπροστά-τυ ένα συφρομένο φίλο χαρτί κ' άρχισε να γράφι.

Πριν να γράψι το πρώτο γράμα, κάμπωσες φορές φοβιτσιάρικα ντράνεσε στην πόρτα κε στα παράθυρα. Το χαρτί ήτανε πάνο* στο σκαμνί, κ' ο Γιάνις γονάτιζε, μπροστά σ' αφτό.

— Αγαπιμένε-μυ παπό, Κοσταντίνε Μακάροβιτς! — έγραφε, — συ γράφο γράμα. Δεν έχο ότε πατέρα, ότε μάνα, μόνο εσί μν απόμινες.

Ο Γιάνις αναστένακσε, θύτιζε τιν πένα κ' έγραφε πάλι.

— Κε χτες με θγάλανε έκσο απ' το σπίτι γιατί κινύσα το μορό στο κυνί κε δίχως να θέλο κινίθικα. Ι καλ-

φάδες με γελόνε, κι' ο νικοκίρις με χτιπά, με ότι τίχι, κε φαί καθόλυ δεν έχο. Το προί μυ δίνυνε πσομί, το μεσιμέρι κάσσα κε το θράδι πάλι πσομί. Με λένε να κιμούμε στο χα-γιατί, κι' όταν κλεί το μορό, εγό δεν κιμούμε καθόλυ κε κυνό το κυνί.

— Αγαπιμένε-μυ παπυ, κάνε-μυ καλό, πάρε-με απ' εδό στο στίτι-μας, στο χοριό. Δεν έχο κανένα τζαρά. Γο-νατίζο μπροστά στα ποδάρια-συ, πάρε-με απ' εδό, γιατί θα πεθάνο.

Ο Γιάνις ζάροσε το στόμα, σκύπισε με τι μάβρι-τυ γροθιά τα μάτια, τον πήρε το κλάψιμο.

— Έλα, αγαπιμένε-μυ παπού,—έγραφε πάλι ο Γιάνις. —Λιπίσυ-με, το καιμένο τ' ορφανό, πάρε-με από δο. Γιατί όλι με χτιπόνε, κε θέλο πολί να φάο, κ' έχο τέτια στενο-χόρια, πυ δεν μπορό να το πο, όλο κλέο. Κι' ακόμα στέλνο χερετίζματα στην Ελένι, στο στραβοπόδαρο Γιόργι κε στον αμαχιά, κε τιν αρμόνικα-μυ κανένα μιν τι δίνις. Μένο ο ανεπισιός-συ Γιάνις Ζύκοφ. Αγαπιμένε-μυ παπού, νάρθις.

Ο Γιάνις δίπλωσε σε τέσερα το γραμένο φίλο κε το έβαλε μέσα στο κονθέρτο, πυ αγόρασε πριν απο μια μέρα για ένα καπίκι. Νόνιζε λίγο, θύτιζε τιν πένα κ' έγγραψε τιν αντρέσα:

«Στο χοριό για τον παπού».

Ίστερα κσίθικε λίγο, νόνιζε κε πρόστεσε: «Κοσταντίνο Μακάριτζ».

ΣΤΟ ΠΣΑΡΑΔΙΚΟ

Ένα προί ο μπάρμπας κσίπνιζε το Λία κε τυ λεί:

— Νίπσυ καθαρά κε γλίγορα.

— Για πύ;—νισταγμένος ρότιζε ο Λιάς.

— Για δουλιά! Θα δουλέβις στο πσαράδικο...

Ο Λιάς πήγενε στι στράτα με τον Πέτρο. Όταν ίρθε

στο μαγαζί, εκί πίσω απ' τιν κοντόρκα έστεκε ένας απσιλός χοριάτις με πολί μεγάλη κιλιά.

— Χερέτιζε!—πσιθίριζε ο Πέτρος στο Λία.

— Πός σε λένε;—θρόντιζε μέσα στο μαγαζί μια πολί χοντρί φονί.

— Λία,—απάντιζε ο Πέτρος.

— Λιπόν, Λία, ντράνα-με καλά, τα μάτια-σου τέσερα. Τό-ρα εσί, εκζόν απτο νικοχίρι-σου, κανένα δεν έχις. Έτε ζσί, ύτε γνόριμυς, κατάλαβες; Εγώ ίμε για ζένα κε μάννα κε πατέρας.

Ένας απτυς πρικάζτζικυς έβαλε το Λία να χορίζι απ' το πιθάρι, ναρκομένα πσάρια. Το πεδί ζίκωσε πσιλά τα μανίκια-τυ κι' άρχισε να πιάνι τα πσάρια, όπος τίχενε.

— Απ' το κεφάλι να τα πέρνις χοντροκέφαλε!—ίπε ο πρικάζτζικος με μισί φονί.

Κάποτε ο Λίας κατά λάθος άρπαζε κανένα ζοντανό πσάρι, πυ στεκότανε ακίνιτο: αφτό γλιστρώζε απ' τα δά-χιλά-τυ.

— Κάνε πιο γλίγορα!—κυμάνταρε ο πρικάζτζικος.

Ο Λίας κάρφοσε το δάχιλό-τυ με το στύδι ενός πσα-ριού κέ, τόχοσε στο στόμα-τυ, άρχισε να το θιζέني...

— Βγάλε το δάχιλό-σου!—με χοντρί φονί φόνακσε ο νικοχίρις.

Έστερα δόσανε στο πεδί ένα μεγάλο τσεκύρι, τυ ίπανε να κατεβί στο ποντβάλι, για να τσακόσι τον πάγο έτσι, πυ να γίνι ίσιος. Τα κομάτια τυ πάγου πιδύσανε στο πρόσπο-τυ, πέφτανε μέσα στο γιακά-τυ.

Στο ποντβάλι ίτανε χρίο κε σκοτάδι.

Έστερα από κάμποσα, λεφτά ο Λίας, όλος θρεμένος, θγίκε απ' το ποντβάλι κε ίπε στο νικοχίρι:

— Τσάκοσα εκί κάτω μια μπάνκα...

Ο νικοχίρις τον ντράνεσε προσεχτικά κε τυ ίπε:

— Για πρώτι φορά σε ζιγορό. Σε ζιγορό, γιατί το ίπες μόνος-σου. Μα τι δέφτερι φορά θα θγάλο τ' αφτιά-σου...

Ι ΑΝΙΧΤΙ ΣΤΡΑΤΑ

Ο πατέρας τυ Βασίλι δυλέβι στι φάμπρικα, τυ κάνι παπούτσια. Ίρθε απ' τι δυλιά στο σπίτι. Ντρανά: Ο Βασίλις διαβάζι βιβλίο. Τυ λέι:

— Τι διαβάζις;

— Νά διαβάζο ένα δείγμα για το Γιάνι Ζύκοφ.

— Όμορφο ίνε;

— Όμορφο, μα ίνε πολύ λιπιτερό.

— Για διάβασέ-μυ ν' ακύσο.

Ίρχισε ο Βασίλις να διαβάζι, πως ζύσε ο Γιάνις Ζύκοφ σιμά στον παποτσά, πως το χτιπόσε ο νικοκίρις, κε πως έγγραψε γράμα στο χοριό στον παπού-τυ.

Ο πατέρας τυ Βασίλι τ'άκυσε κε λέι:

— Όλα αφτά ίνε σοστά γραμένα. Ίτσι κ' εμένα με μαθένανε από μικρό πεδί.

Κ' ίστερα χαμογέλασε κε πρόστεσε:

— Καλά, γλίγορα θαρθί κ' ι σιρά-συ. Ίμαθες γράματα κε ζόνι! Ίνε κερός κε ζένα να σε μάθουμε κάπια τέχνη. Νά θα σε πάρο απ' το σχολιό κε θα σε δόσο σε κανένα μάστορι. Κε ζένα έτσι θα σε μαθένυνε.

Ο Βασίλις απαντάι:

— Μα, όχι. Στο σχολιό μας ίπανε: τόρα όλι ίσαμε δεκαεφτά χρονό πρέπει να μαθένυνε στα σχολιά. Κε δε θ' αφίσο να με χτιπίσυνε. Γλίγορα θα γραφό πιονέρος, θα με ιπερασπίσι το τάγμα.

Ο πατέρας γελάι:

— Σοστά λες. Τόρα δεν ίνε κίνα τα χρόνια. Ι σοβιε-τικί εκσυζία δεν αφίσι να τιρανύνε τα πεδιά. Τόρα όλος διόλυ άλο λογιό μαθένυνε τυς εργάτες.

— Μα πός;

— Νά πως. Χριάζετε να τελιόσις όλο το σχολιό. Κι' όταν τελιόσις το σχολιό θα μπις στο φαμπζάβυτζ. Το φαμπ-ζάβυτζ ίνε ένα τέτιο σχολιό στο εργοστάσιο, όπου τα πεδιά

μαθένουε στίν παραγογί. Κε θα θγίς από κι εργάτις για τι μεγάλι παραγογί. Μπορί να μπίς κε στο τέχνικουμ. Κί αν θα μοθένίς καλά, μπορίς να γίνίς κε ινξενιέρος. Τόρα για τον εργάτι ι στράτα ίνε ανιχτί, μόνο μάθενε κε μιν τεμπελιάζίς.

Ο ΙΛΙΟΣ ΜΥΣΑΦΙΡΙΣ

(Δίγυμα δασκάλυ από ένα σαμογέτικο σχολιό)

Στον κερό τυ τσάρυ για τον κόζμο τυ Βορά κανίς δεν άνιγε σχολιά. Δικό-τυς αλφάβιτο δεν ίχανε. Δεν ίχανε κε βιβλία στι γλόσα-τυς. Σπον κερό τις σοβιετικίς εκσυζιάς έχυνε δικό-τυς αλφάβιτο, βιβλία, σχολιά.

Φέρνουε τα πεδιά-τυς στο σχολιό από μακριά. Τθ σοί-τυς πλανάτε στιν τύντρα ίσαμε 600—700 χιλιόμετρα απ' το χοριό, όπου θρίσκετε το σχολιό.

Το καλοκέρι τιν τύντρα τι σκεπάζι ζυμερό χορτάρι. Ανάμεσα στα χορτάρια γιαλίζουε λίμνες, θάλτι, ποταμάκια. Κε το χιμόνα ι τύντρα σκεπάζετε από πάγο κε χιόνι. Κε τότε όλι ι στράτα ε' όλο τον τόπο ίνε καλί για τα λάφια, πυ ίνε λαφριά στο τρέκσιμο.

Ζέβγι ο σαμογέτις τα λάφια σε λαφριές τζάνες, θάζι στιν τζανά τα πεδιά κε τα φέρνι στο σχολιό ίσαμε τιν άνιχσι.

Ι πιο χαρύμενι μέρα τυ χρόνου για τυς σαμογέτες-μα-

θιτές ίνε ι μέρα, πυ-φένετε ο ήλιος.

Νά εζίς ζινθίζατε να ντρανάτε κάθε μέρα τον ήλιο. Μα ε' εμάς διο μίνες βαστάι ι πολικί νίχτα με μπόρες κε μπυράνια.

Σμά στο σχολιό-μας ίνε ένα πσιλό θυνάκι. Από κι φέ- νετε πολί μακριά. Απ' το πσιλό αφτό θυνάκι πρότος ντρα- νάς τον ήλιο. Δεν πρέπει να χάσις, τιν πρότι μέρα. Ο ήλιος μόλις ζικόνετε πσιλά απ' τι γι κε πάλι βασιλέβι. Μα τί χαρά ίνε να δις τιν πρότι-τυ αχτίδα!

Τα πεδιά τρέχυνε έκσο απ' το σχολιό κε ντρανύνε, πως όλος ο κόζμος τυ χοριύ ζορέθετε πάνο. στο πσιλό θυνάκι. Όλι ίνε αντάμα—κ' ι άνθροπι κε τα σκιλιά.

Νά, κοκίνιζε ι άκρι τυ χαμιλύ ζίνεφυ. Όλι με προσοχί φιλάγυνε. Κε νά τιναχτίκανε ι φοσερές αχτίδες. Ο κόζμος κινίθικε. Πσιλά στον ορίζοντα θγίκε ο ήλιος. Τα πεδιά φο- γάζυνε: «Ήλιος, ήλιος!» Τα νέα παλικάρια ζίνυνε με τα τυφέκια. Κε γέρι κε νεί χτιπύνε τα χέρια-τους, αναλιιάζυνε ο ένας τον άλο, χέρυντε για τον ήλιο. Σαν αρκουδάκια κάνυ- νε κυτρυθάλες μέσα στο χιόνι, κι' αντάμα-τους κε τα σκιλιά.

Τόρα ι μέρα θ' αρχίσι να μεγαλόνι.

Στο Βορά πολί αγαπόνε τον ήλιο. Ι πιο χαιδεφτικί λέ- κσι στο Βορά ίνε ο ήλιος.

Ι ζαμογέτες έτσι τραγυδύνε στο αγαπιμένο-τους τραγύδι:

Ήσάδνμε με ντρανό το μαζό.
Ήσάδνίμε με για τνε τρις-μας.
για μένα, για το μαζό με
για τον ήλιο.

Ι ΚΙΣ ΜΑΡΙΑ

Κις—στι γλώσα τον γιακότον σιμένι κορίτσι. Αφτό το μικρό κορίτσι ζι μέσα στα όρι, στα θυνά, στα ποταμάκια σε χαμιλό σπιτάκι με μικρότσικα παραθιράκια.

Το σπίτι, όπου ζι ι κις-Μαρία, λέγετε γιωρτά, κ' ι χόρα —Γιακότια.

Στο χοριό-τους όλι ίνε κινιγί. Έχυνε κολχόζι τον κινιγόν. Ι κινιγί σκοτόνυνε τα θεριά κε φέρνυνε τα δέρματα στην κοοπεράτσια. Εκί τους δίνυνε, αλέβρι, ζάχαρι, ινάζι, μπασρά. Απ' τιν αρχί το χιμόνα ι Μαρία άρχιζε να πιγένι στο σχολιό. Απ' αφτό το χιμόνα όλα τα πεδάκια χριάζετε ν' αρχίζυνε να μαθένυνε.

Σ' όλι τι Σοβιετικί Ένοσι, κε στι Γιακότια δεν πρέπι ν' απομίνυνε αγράματα πεδιά. Κάθε προί πάνο απ' το άσπρο χιόνι από λογιό-λογιό τόπυς αρχίζυνε να πιγένυνε μικρές φιγύρες.

Κάθετε ι κις με τις φιλινάδες-τις στο νέο σχολιό.

Κ' ι δασκάλα ίπε, ότι γλίγορα θα χτίσυνε πολί μεγάλο σχολιό από τύβλα, όπος στις μεγάλες πόλες.

Λέι ι δασκάλα για τι μεγάλη πόλι, λεί ποσ τιν έστιλε το σελ-σοβιέτ να μάθι, για να μπορί να μαθίζι τα πεδιά στο χοριό-τους. Ι κις-Μαρία κε τα πεδιά ακύνε. Ι δασκάλα τα λεί για τι Σοβιετικί Ένοσι, για τον κόσμο, πυ ζι στιν Ένοσι.

Ακί ι κις-Μαρία, αφύ κάρφοσε πάνο στι δασκάλα τ' αχόρταστα ματάκια-τις, κε δεν πιστέβι.

«Μίπος ίνε πεδιά, πυ περπατόνε γιμνά, γιατί κάνι ζέστι; Μα εμίς έχυμε μακρινό, πολί μακρινό χιμόνα κε τέτιο κοντινό καλοχέρι!»

Κε κίνι περπατί με γύνα για να μιν παγόσι.

Ι κις-Μαρία θέλι όλα να τα καταλάβι, όλα να τα μάθι.

Ἡ μικρή κις ἔρχετε ἀπ' το σχολιό, πέρνι το βιβλίο-τις κε διαβάξι.

Ἰστερα πέρνι το μολίβι-τις κι' αρχίξι να γράφι γράματα. Βγένυνε ἡ λέκxες:

— Να ἴσε ἔτιμος!

ΤΟ ΧΥΛΙΑΡΙ ΚΕ ΤΟ ΒΡΑΚΑΚΙ

(Γράμα ενός πεδιῦ υζμπέκυ)

Ἡ μάνα-μυ ἔβαλε μπροστά-μυ ἕνα πινάκι με πιλάφι κε ἴπε:

— Φάγε!

Το πιλάφι ἴνε το πιο νόστιμο φαί στον ντυνιά. Ἰνε ρίξι ταραγμένο με κοματάκια προβατίσις κρέας. Ντράνεσα στο πινάκι κε δεν ἔτρογα.

— Τί φιλάγισ;—ρότιξε ἡ μάνα.

— Χυλιάρι—ἴπα.

Τότε ριχόθηκε ἀπ' τον τόπο-τυ ο πατέρας-μυ, μ' ἄρπαξε ἀπ' τιν πλάτι κε με τίναξε μ' ὀλι-τυ, τι δίναμι.

— Κε τα δάχτυλα, γιατί τα ἔχισ;—φόναξε. Ἡ κομμυ-νιστές-ρας στην πεδικί πλατία ὄλο κε θγά'υνε ἀπ' το νύ-τους λογιό-λογιό χυλιάρια. Φάγε με τα χέρια-συ!

Μια φορά στην πλατία ἡ δασκάλα ἴπε:

— Πεδιά, τώρα ἴνε ζέστι, ν' αρχίσετε να φορίτε βρα-κάκια.

Ἰρθα στο σπίτι, παρακάλεσα τι μάνα-μυ να μυ ράψει βρακάκι. Ἡ μάνα-μυ τρόμαξε κε το ἴπε στον πατέρα-μυ. Ὁ πατέρας δεν ἴπε τίποτα, θυμομένα με ντράνεσε κ' ἔφιγε ἀπ' το σπίτι.

Το βράδι γίρισε. Ἐβγαλε ἕνα κσιλένιο χυλιάρι κε μυ τῶδοσε.

— Νά, Χασάν, πάρε. Μπορίς να τρώγεις πιλάφι με χυλιάρι. Μπορίς κε τα χίλια-συ να τα σκυπίζεις με τιν πετζέτα. Μα μι θάζεις στο νύ-συ, ότι θα φορέσεις βρακάκι. Αν σε διο, θα σε σκοτόσο. Ας τα φορόνε ι ρύσι, μα για μας, τος υζ-μπέκυς, αφτό ίνε φοθερό κρίμα.

Νά πόσο θαρί ίνε ε'εμάς, στο Υζμπεκιστάν, να κά-νουμε κάτι νέο. Μα το χυλιάρι,πια το κέρδισα. Μπορί να κερδίσο κε το βρακάκι.

Ο ΑΧΟΡΤΑΓΟΣ ΜΥΛΑΣ

Μια φορά έρχεστε ένας άνθρωπος στο μυλά κε λεί: πέθανε το σκιλί-μυ, δός-μυ τιν άδια να το παραχόσο σαν άνθρωπο.

— Αφτό δε γίνετε, — απαντάι ο μυλάς.

— Μα το σκιλί ίτανε πιστός-μυ φίλος.

— Εγό δεν το κζέρο, — λεί ο μυλάς.

— Μα εγό θα σε πλιρόσο όσα θέλεις!

— Αν θα με πλιρόσεις, τότες γίνετε. Αν θέλεις, εγό ο ίδιος μπορό να παραχόσο το σκιλί-συ.

Νά τι λογιά ίτανε ο μυλάς-μας.

Ι ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΥΖΜΠΕΚΑΣ

— Νιάζ, φέρε το ζιμάρι!

— Νιάζ, άναψε τι φωτιά!

Ιδρομένι ι Νιάζ πάι κ' έρχεστε μέσα στην αβλί.

— Πίγενε, μόνο μι στέκεις πολί όρα στη στρατά.

Ι Νιάζ βγάει απ' τι γονέα τον παραντζά-τις. Ι Νιάζ μυ-λόνη μέσα στον παραντζά το κεφάλι, τα χέρια κε τα ποδά-ρια-τις. Κε σκέπασε το πρόσροπό-τις με μάθρο δίχτι από μαλιά.

Ι Νιάζ πάι με τον παραντζά. Δεν κάνι ν' ανιχτί, θα τι θρίσυνε.

Ίρθε στη Χαμρά.

— Κερίσι, — λεί ι Χαμρά, — ίνε ένα σπίτι, όπου ζορέ-
θουντε ι γινέκες-μας, εκί κάνι ν' ανίξισ το πρόσοπο. Το λένε
κλουμπ.

Με παραντζά πάνε διο γινέκες. Σκίπσανε, μόλις σα-
λέθουνε. Το δίχος άλο, θα ίνε γριές.

Νά ένα μεγάλο πέτρινο σπίτι. Τα παράθιρά-του ίνε πλα-
τιά, φοσερά. Σ' αφτό το σπίτι μπίκανε κ' ι διο γινέκες.
Βγάλανε απ' τα πρόσοπά-τους τα δίχτια. Δεν ίνε γριές, μα
ίνε νέα κορίτσια.

Σε μεγάλη, απσιλί κάμαρα στο τραπέζι κάθουντε γινέκες.

Κε μια λιγνί γινέκα ρόσα λεί:

— Χριάζετε να
βγάλετε τον παραντζά.

Δε σας λένε τιν αλί-
θια ι γέρι, ότι ι υζ-
μπέκα χριάζετε να περ-
πατί σκεπαζμένι. Απ'
τον παραντζά χαλνά
ι ιγία, άσκιμα θλέπουνε
τα μάτια. Κε να μάθι
χριάζετε ι υζμπέκα, —
τότε θα μπορί να ζι-
πιο λαφρά. Ντρανά-
τε, πόζες γινέκες περ-
πατόνε πια ανιχτές. Ίστε νέες, θα δουλέβετε. Ανίξτε τα
πρόσοπα.

Ι Νιάζ ακίι. Ίνε πολί ενδιαφέρο! Στο σπίτι καμιά φορά
έτσι δε μιλύσανε.

— Νιάζ, στο μάθιμα πιγένις;

Ι Νιάζ κονάι το κεφάλι κε τρέχι απτι στρατά. Με
τριανταφιλένιο φουστάνι κε με πράσινη τριμπτετίκα στο κε-

φάλι. Κε δίχος παραντζά. Πιγένη κε χαμογελάι. Όλος διόλου
άλι έγινε ι Νιάζ.

— Δεν ντρέπετε!—μυρμουρίζι ένας ασπρομάλις γέρος.

— Μορέ κερός!—λεί ο άλος.

Μα ι Νιάζ δεν ακούι. Έτρεκε κε μπίκε στο κλυμπ.

Ίνε θαρί να βαστά στο χέρι-τις το κοντίλι. Δέκαπέντε
χρόνια έζιζε ι Νιάζ κε καμιά φορά δεν έκανε αφτί τι δουλιά.

Μα τόρα όλα θα πάνε άλο λογιό, έπρεπε μόνο ν' αρ-
χίσι.

Ι ΟΧΤΟ ΤΥ ΜΑΡΤΙ

Δυλέβι ακύραστα το καλεντάρι.

Χτες ήταν Γενάρις κε πια το Φλεβάρι
τα φίλα-τυ χάνοντας όλο κιλά.—

Ο χρόνος δε στέκετε, φέβγι, περνά!

Μα νά πυ μ' αγάπι ι μάνα σικόνι
μικρό ένα φίλο. Τιν άκρι διπλόνη:

— Νά κόρι-μου, κίτα, κοντέβι ναρθί
τυ Μάρτι ι οχτό ι δικί-μας γιορτί.

Ι ΚΡΑΣΝΟΖΝΑΜΕΝΚΑ

Ίρθε ι μάνα τυ Νίκυ στο σχολιό, κι άρχισε να θγάξι
το παλτό-τις. Εδώ τα πεδιά ίδανε στην κόφτα-τις το πα-
ράσιμο τις Κόκινις σιμέας, πυ γιάλιζε σα φωτιά.

— Μπα! Θία, κε με παράσιμο!—με θαμαζμό φόνα-
κσε ο Κλιμ.

— Κε μίπος κε στις γινέκες δίνυνε παράσιμα;

— Όπος ντρανάς! Το φορί—σιμένι προς τις ακσίι.

— Κε για πιό πράμα σας δόσανε παράσιμο; Πέστε-
μας,—Θοριβόσανε τα πεδιά.

Ι μάνα τυ Νίκυ χαμογέλασε κε ίπε:

— Καλά, πεδιά, θα σας το πο. Αφτό έγινε στο 1919.
Ίτανε τότε θαρίς κερός. Ι γενεράλι κ' ι σφιτζέρι τριγυρίζανε

απ' όλες τις μεριές τι νέα ακόμα Σοβιετική ρεσπόμπλικα.
Σχεδόν όλοι εργάτες τις φάμπρικας-μας πήγανε στο μέτοπο.
Αντάμα μ' αφτός πήγα κ' εγώ.

Μια φορά τον κερό, που ζίρανε τυφεκίες, άκσαφνα
θγήκανε απ' το όρος ι κοζάκι. Τρομάκσανε ι κρασνοαρ-
μείτσι, κάμποσι πετάκσανε τα τυφέκια κε φίγανε.

Εγώ δε θάστακσα κε φόνακσα: «Σίντροφι, μιν παρα-
δίνεστε!»

Κ' εγώ ι ίδια με το τυφέκι στο χέρι ρίχτικα πάνο στους
κοζάκους. Από πίσο-μου θρόντισε το «υρά». Όλο το πολκ
ρίχτικε από πίσο-μου. Αποκρύσαμε τον εχτρό.

Νά για τι πέρα το παράσιμο τις Κόκινις σιμέας.

Ι ΜΑΝΑ ΠΕΤΑΚΣΕ

Στιν ίσια τι γι	Δερμάτινο ζλέμι
πλατιά τι σιιά	σακάκι ζεστό
τι ρίχνι πετόντας τ' αερο-	τι μάνα σκεπάζι.
Ήτανε μέρα	[πλάνο. Κε φόβο καθόλου
γιομάτι χαρά,	δεν έχο ποτέ στιν καρδιά,
που πέτακσε ι μάνα-μου πάνο.	— ι μάνα-μου έμαθε, κζέρι
— Νά ι προπέλα	καλά να πετά.
θούζι,	Κ' εγώ σα θα γίνο μεγάλος,
γυρίζι,	κ' εγώ σαν τι μάνα
πιο γλίγορα πάι.	καλά θα πετό.
Πσιλά,	Κ' εγώ θα κρατό
πιο πσιλά,	στα χέρια-μου πάντα γενέα
πιο ίσια τραβάι.	ς' αεροπλάνο
Κε νά πια που μιάζι	σοβιετικό
μερμίνκι μικρό.	τι δοκσαζ' μένι δικί-μας σιμέα.

Ι ΑΝΙΚΣΙ

Ι άνικσι χτες μόλις άρχισε, Μα λίπισ δάκρια δεν έχυν.
πεχνίδι για να θρι δεν άργισε, Στι ζέστυ λιόνουν, δεν αντέχυν
τα σπίτια κλένε στα γερά. τα κρυσταλάκια στα πσιλά.

ΤΟ ΠΡΟΤΟ ΤΙΛΕΓΡΑΦΙΜΑ ΑΠ' ΤΟ ΟΡΟΣ

Πετάχσανε κ' ἴρθανε πολές καλιακίδες. Στο όρος τραγυδύσανε τα σκαθιά, ἡ μελισσοφάγι, ἡ τριποφράχτες. Φιλάγουμε τα μαθροπόλια κε τος κοριδαλός.

Πολί χιονόνερο ἴτανε κάτω απ' τον πάγο. Στο όρος πέφτουμε σταλαματιές' λιόνι το χιόνι πάνω στα δέντρα. Τις νίχτες ἡ παγονιές δένουμε τον πάγο.

Ἰ θιλικιά κορόνα γένισε το πρότο-τις αβγό. Για να μιν κριόσι το αβγό κε να μιν παγόςι μέσα το μικρό, ἡ κορόνα δεν αφήνι τι φολιά. Ἰ αρσενικιά κορόνα τις κυθαλί το φαί.

Το νερό θγένι πάνω απτον πάγο. Το χιόνι νκρεμίζετε κάτω, κ' ἡ αγριοπετινί λαλόνε, ἡ κσιλοφάγι χτιπόνε.

Ἰ αφκύδα ακόμα κιμάτε.

ΤΑ ΒΙΖΑΝΙΑΡΙΚΑ ΣΤΟ ΟΡΟΣ

Ένας λαγός γένισε μικρά λαγυδάκια. Έκσι. Μιάζουμε με κυθάρια μάλακό μαλί με ποδαράκια. Γενιθίκανε πάνω στο χιόνι. Τα λαγυδάκια έχουνε ανιχτά τα μάτια απ' τι μέρα που θα γενιθόνε. Ἰστερα από κάμπουσες όρες, αφύ γενιθίκανε, ἡ μάνα-τους πίνασε. Τ' άρισε πάνω στο χιόνι κ' έτρεκσε στο όρος να θρι κάτι να φαί. Όταν γίρισε πίσω στον παλιό τόπο, δεν ἴτανε ότε ένα λαγυδάκι. Ἰ τρομαγμένοι μάνα άρχισε δυνατά να χτιπαί τα μακριά αφτιά-τις. Έτσι ἡ λαγί λαλόνε τα πεδάκια-τους.

Στο λάλεμα τις μάνας γιρίσανε πίσω μόνο τρία απ' τα έκσι. Τ' άλα χάσανε τι στράτα κε παγόςανε. Μπορί να τ' άρπακσε κ' ἡ αλεπού.

ΤΙΝ ΑΝΙΚΣΙ

Πάμε, πάμε μπροστά	κι' αφουκρούμαστε,
κε στεκούμαστε,	πος θυίζυν, πέρνύν
τα λανκάδια, θυνά	τα νερά πεχνηδιάτικα,
καμαρόνουμε.	πος γλικά κελαιδόν
Καμαρόνουμε	τα πυλιά τ' ανικσιάτικα.

ΤΑ ΜΑΒΡΟΠΥΛΙΑ ΙΡΘΑΝΕ

— Ντρανάτε, τα μαβροπύλια! — φώναξε κάποιος.

Κι' αλίθια, τα μαβροπύλια καθόντανε πσιλά στα κλαδιά του καβακιόν. Ίστερα απτα σταροπύλια φενόντανε ασινίθιστα μεγάλα κε παραπολί μάθρα.

Τα μαβροπύλια αρχίζανε να ζορέβυνε στι φολιά-τους μοχ, μπαμπάκι, φτερά, πύπυλα.

Αγαπώνε τα θαθιά ζπιτάκια. Εχί δεν μπορί να χόσι ι γάτα το ποδάρι-τις, δεν μπορί να ήάλι μέσα τι μίτι-τις ι κορόνα.

Το μαβροπύλι καριά φορά τιν άνικσι δε ζιτάι το φαί-τυ ότε στον αέρα, ότε στα δέντρα. Το φαί-τυ ίνε πάνο στι γι, κε μέσα στι γι. Καταστρέφι ς' όλο το καλοκέρι πολά μαμύδια, πυ ίνε θλαθερά για τυς μπαχτζέδες κε τα περι-θόλια.

Ίνε πολί ενδιαφέρο να ντρανάς, όταν κινιγái ανάμεσα στις θραγιές για να θρι φαί. Το περπάτιμά-τυ ίνε πολί γλίγορο κε λίγο άσκιμο, γέρνι απ' τι μια μεριά στιν άλι. Άκσαφνα στέκι, γιρίει στι μια μεριά, στιν άλι. Σκίφτι το κε-φάλι-τυ μια στ' αριστερά, μια στα δεκσιά. Γλίγορα κάτι τσιμπά με τι μίτι-τυ κε τρέχι παραπέρα. Κε πάλι, κε πάλι.

Καλίτερα απ' όλα ίνε να ντρανόμε το μαβροπύλι πολί προί προτύ να θγι ο ήλιος. Αν κάθεστε το προί ίσιχα κά-πυ ςε κανένα μπαχτζέ, τότε τα μαβροπύλια γλίγορα ςας σινιθίζυνε. Δοκιμάστε να τα ρίχσετε σκυλίκια, λιγοςτέθοντας ολοένα τιν απόστασι. Ίστερα από κάμποσο κερό το μαβρο-πύλι θα πάρι το φαί απ' τα χέρια-ςας κε θα κάθετε στιν πλάτι-ςας.

ΣΠΥΔΑΧΤΟ ΓΡΑΜΑ ΑΪΤΟ ΟΡΟΣ

Στο όρος ίνε νεροσίκομα.

Ί άνικσι έφερε πολά κακά στον κόζμο τυ όρους. Το χιόνι γλίγορα έλιωσε. Τα ποτάμια ςικοθίκανε κε ςκεπάσανε

τις άκρες-τους. Σε κάμποςους τόπους έγινε ζοστής κατακλι-
ζμός. Απ' όλους τους τόπους μας έρχυντε χαμπάρια για τα
θήματα απ' το νεροσίκομα.

Περισότερο απ' όλους πάθανε ι λαγί, τα τιφλοπόντικα,
τα χοραφοπόντικα κε τ' άλλα μικρότσικα θεριά, πυ ζώνε πάνο
κε κάτω απτι γι. Το νερό μπίκε στα σπίτια-τους. Τα θεριά
ανανκαστίκανε να φύγυνε απ' το σπίτι-τους. Το καθένα γλί-
τονε τον εαφτό-τυ απ' το νεροσίκομα, όπος μπορούσε.

Το τιφλοπόντικο λίγο απόμινε να φυρκιστί στο σπίτι-τυ
κάτω απ' το χόμα, όταν το νερό σκέπασε τιν ακροποτα-
ριά. Βρίκε απ' το χόμα, ίρθε πάνο στο νερό κι' άρχισε να
κολιμπάι για να θρι κανένα κσερό τόπο. Αφύ ίρθε στιν
ακροποταριά, πάλι με ισιχία χόθηκε κάτω στο χόμα.

ΣΠΥΔΑΧΤΟ ΤΙΛΕΓΡΑΦΙΜΑ ΑΠΤΟ ΟΡΟΣ

Από κάτω κάπιος σίκοσε το χιόνι, κε φάνικε το μεγάλο
μάθρο μύτρο ενός θεριώ.

Βρίκε από κι ι αρκύδα με διο αρκυδάκια. Χαζμυρίθικε
γλικά ανίγοντας όλο το στόμα-τις, ίστερα πίγε στο όρος.
Τ' αρκυδάκια τρέχανε από πίσο-τις με πιδήματα.

Σ' όλο το χιμόνα πολί φτόχινε κ' έγινε πολί μαλιαρί.
Τώρα γιρίζι μέσα στο όρος πολί πιναζμένοι ίστερα απ' το
μακρινό-τις ίπνο. Τρόγι όλα, ότι πέφτυνε στα μάτια-τις:
ρίζες, περσινό χορτάρι κε γιάγοντες. Σαν τίχι κανένα λα-
γυδάκι, κι' αφτό δεν τ' αφίνι. Τ' αρκυδάκια βίζένυνε το γά-
λα-τις.

ΔΕΝ ΕΧΙ ΑΛΟ ΠΑΓΟΝΙΑ

Το σταροπόλι στι μιλιά
πιδά κε κελαϊδί.

Δεν έχι άλο παγονιά—
Τσιχ-τσιχ-τσιρίχ!

Ποργά κιλόν τα ποταμάκια.
Το χιόνι έλιωσε στι γι.

Κε δεν χριόνυν τα πυλάκια—
Τσιχ-τσιχ-τσιρίχ!

Ι στρατες πια θα κσεραθόνε.
Θα πρασινίσι το κλαδί.

Κε τα μαμύδια θε να θγόνε—
Τσιχ-τσιχ-τσιρίχ!

ΓΡΑΜΜΑ ΜΕ ΤΙΝ ΠΟΣΤΑ ΤΟΝ ΠΥΛΙΟΝ

Τα πυλιά πολά-πολά πάνε στην πατρίδα-τους. Ο ερχομός τον πυλιόν στην πατρίδα γίνεται με μεγάλα τάκια, με τάγματα. Κάθε τάγμα πάει με τη ζιρά-του.

Τα πυλιά πετόνε σ' εμάς απ' τις ίδιες στρατές στον αέρα, έτσι όπως πετόσανε ι προπαπύδες-τους χίλια χρόνια με τη ζιρά.

Πρότα μπένουνε στη στρατά κίνα, που το φτινόπορο πετάκσανε από μας στερνά. Στερνά κίνα, που πετάκσανε από μας πρότα το φτινόπορο. Πιο αργά απ' τ' άλλα πετόνε κ' έρχοντε τα πιο γιαλιστερά κε πλουμιστά πυλιά: αφτά χριάζετε να φιλάγουνε τα φρέσκα φίλα κε το χορτάρι. Αφτά φένουντε πολί πάνο στη γιμνί γι κε στα δέντρα. Τώρα ακόμα δεν μπορούνε να μυλοθύνε στον τόπο-μας απ' τους εχτρός—τ' αρπαχτικά θεριά κε τα πυλιά.

Στη στρατά τα φιλάγουνε πολά κακά. Πιχτά τουμάνια σα γονέα στέκουντε μπροστά στους φτεροτός τακσιδιότες. Στο ιγρό σκοτάδι τα πυλιά χάνουνε τη στρατά, με φόρα χτυπώντε στους συβλερύς θράχους.

Ι δυνατί άνεμι του γιαλό τσακόνουνε τα φτερά-τους, σπάνουνε τις φτερούγες-τους, τα κυθαλόνε μακριά απ' το ακρογιαλί.

Το κσαφνικό κρύο παχόνι τα νερά. Τα πυλιά πεθένουνε απ' την πίνα κε το κρύο. Με τις χιλιάδες χάνουντε απ' τ' αγόρταγα αρπαχτικά—τους θαλασινός αιτός, κε τα γεράκια.

Μα τους φτεροτός τακσιδιότες, που πάνε πιχτά πιχτά τίποτα δεν μπορί να τους σταματίσι. Από μέσα απ' τα τουμάνια κε μέσα απ' όλα τα εμπόδια πετόνε κ' έρχοντε στην πατρίδα-τους, στις φολιές-τους.

ΠΟΣ ΕΦΤΑ ΚΣΙΛΥΡΓΙ ΠΕΡΝΥΣΑΝΕ ΑΠ' ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ, ΟΤΑΝ Ο ΠΑΓΟΣ ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΣΑΛΕΒΙ

(Δίγμμα ενός κσιλυργό)

Σιμόναμε πια ρτι μέρι τυ πάγου, όταν από πάνω απ' το ποτάμι κάτι θύισε με κακό χαμπάρι. Τιν ίδια ρτιγμί ο πάγος κολίμπιζε κάτω απ' τα ποδάρια-μυ, κ' εγώ κινίθικα. Μόλις ντράνεσα πάνω ρστο ποτάμι, ο φόβος μ' έπικζε απ' τι γύλα, έχασα τι φονί-μυ, ρσκοτινάσανε τα μάτια-μυ. Το ρσταχτερό καπόκι τυ πάγου έφερε ζοί, καμπύριαζε. Με λαφρό ρσφίριγμα ρσιμά-μυ έτρεχε το νερό. Σε κυφό φοβερό θόριβο αιδόνιζε ι φονί τυ 'Οσιπ:—Φήγετε... ρσκορπιστίτε—πιγένετε χοριστά... Πήγε μανύλα, πήγε. Πιο γλίγορα πεδιά! Πιδύσε ρα να πέσανε πάνω-τυ ρσφίκες. Ο πάγος έτριζε κάτω

απτα ποδάρια-μυ, τσακονότανε ρε μικρά κομάτια, το νερό ρσκέπυζε τα ποδάρια-μυ. Πιδύσα, κε τυρλά έτρεκσα ρστον 'Οσιπ.

— Πό πιγένις;—φώνακζε.—Στάσυ! Μι γυρίεις! Μι μα'έθερετε όλι ρ' ένα τόπο, τα κεφάλια-ρσας θα τσακόσο!

— Θα φορκιστύμε,—ίπα ρσιγά.

— Συτ, ρσόπα!... Να φορκιστί κι ο αχμάκις μporί μα εσί νά θρες τ'αρά να θγις!..

Πρότος θύλιακζε ο Μοκέι Μπυντίριν. Περπατόζε πιο

Ίσιχα απ' όλους κι' άκσαφνα, σα να τονε τραβήκσανε απ' τα ποδάρια, χάθηκε. Πάνο στον πάγο απόμινε μόνο το κεφάλι κε τα χέρια-τυ, πώ γαντζόσανε στο σανίδι.

— Βοίθια!—φώναξε ο Όσιπ—μι σορέβεστε όλι, ένας, διο—βοιθίστε!

Κι' ο Μοκεί έλεγε:

— Τραβιχίτε μακριά, πεδιά... Εγώ μόνος-μου... Δεν ίνε τίποτα...

Βγήκε πάνο στον πάγο κε, αφύ τινάχτικε, ίπε:

— Έτσι, κε με τα σοστά μπορίς να φορκιστίς.

Τα θρεμένα ρόχα-τυ κε τα παπούτσια-τυ, τον μποδίζανε να πιδίσι, τον τραβήσανε κάτω: όλι γλιστρόσανε, γίνανε αδέκσι, περπατόςανε θαριά, αγάλια κε με φόβο, Ο Όσιπ πιδόςε σα λαγός απτον ένα πάγο στον άλο. Πιδά, ζτέχι για ένα δεφτερόλεφτο, ντρανά ολόγισρα κε φονάζι δυνατά:

— Ντρανά καλά, όπος χριάζετε, ε!

Όσο σιμόναμε στην ακροποταριά, τόσο πιο λιγνός, πιο τριμένος ίτανε ο πάγος κι' όλο πιο πιχτά βυλιάζανε ι άνθροπι.

Περάσαμε πια την πόλι από σιμά, γλίγορα ο πάγος θα μας κυθαλίσι στο Βόλγα. Κ' εκί ο πάγος ακόμα, δεν κινίθικε κε θα μας τραβήκσι απο κάτω-τυ.

— Όπος φένετε, θα φορκιστόμε, ίπε χαμιλά ο Μορντβίν. Μα άκσαφνα ένας πολί μεγάλος πάγος στάθικε στην ακροποταριά.

Τρεχά-τε-ε!...—φώναξε ο Όσιπ.—Τρέχστε μ' όλι τι δινάμι-σας!

Πιδίσε πάνο στον πάγο γλίστρικε κ' έπεσε κάτω. Ο Μορντβίν κ' εγώ σταθίκαμε, θέλοντας να βοιθίσουμε τον Όσιπ.

— Τρέχστε, χιριδόςκιλα, εμπρός!

— Σίκο μπάρμπα...

Κατέβασε το κεφάλι-τυ.

— Σα να τσάκοσα το ποδάρι-μου... δε θα μπορέσο να σικοθό...

Εμίσ τον σικόςαμε, τον κυθαλίσαμε, κι' αφτός μυρμυρίξε:

— Θα φυρκιστίτε, διαβόλι! Ντρανάτε, εκί όπου ο πάγος δεν ίνε σκεπαζμένος με χιόνι, εκί ίνε πιο σκληρός...

Βρεμένοι, παγομένοι κε χαρούμενι ίμαστε πια στην ακροποταμιά ανάμεσα στον κόζμο τυ χοριού.

Ι ΓΙΟΡΤΙ ΤΥ ΠΡΟΤΥ ΑΒΛΑΚΙΥ

Χριαζότανε ν' αλετρίσινε πεντακόσια εκτάρια.

Ι όρα πέντε το προτ' χαρούμενα θύισε το νέο κολχόζι. Ανίκανε τις αθλόπορτες, απ' τις αθλές θγένανε τ' αμάκσια, ι στράτα γέμιζε από αμάκσια κι' αλέτρια. Το θύιζμα κσιπνισε τα πεδάκια. Σ' ένα αμάκσι κιμάτιζε ι σιμέα. Ίτανε δεμένοι στην ντυγά. Το άλογο κινύσε το κεφάλι. Ι σιμέα κυνιότανε.

Νά κε το χοράφι. Όλο το χοράφι ίτανε χοριζμένο σε ίκοσι ίσα κοράτια. Σε κάθε κοράτι πίγανε από δέκα αλέτρια.

Για στερνί φορά ο ήλιος ντρανύσε τα σίνορα.

— Τελιόσανε πια ι στενές λυρίδες τις γις, —λέγανε ι γέρι κ' ι νέι. — Πολί γι χανότανε τυ κάκου. Έκατοντάδες χρόνια θγάζανε λυλύδια τ' αγριοχόρταρα στα σίνορα.

Τα σίνορα μας χορίζανε τον ένα απ' τον άλο. Τα σίνορα πεθένυνε. Αρχίζι νέο ζίσιμο. Πότε ίτανε αφτό, να περνόνε με μιας διακόσια αλέτρια!

Τα συθλερά ίνιά το ένα ίστερα απ' το άλο μπένανε μέσα στο λιπαρό μαθρόχορα. Ι κολχάζινικι αρχίσανε τι δουλιά.

Ο ΤΕΜΠΕΛΙΣ

ΤΙ ΕΛΕΓΕ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ
ΤΥ ΚΟΛΧΟΖΙΥ:

ΚΕ ΤΙ ΕΚΑΝΕ:

15 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ

Δε βγήκα στη δουλιά: το χέρι-
μου πονύσε.

25 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ.

'Εφρα απ' τη δουλιά: η γινέκα-
μου αρόστισε, τα μικρά πεδάκια απο-
μίνανε μόνα-τους στο σπίτι.

30 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ.

Δεν πήγα στη δουλιά: σπυδα-
χτές δουλιές με βαστάξανε στο
σπίτι.

Η ζινεδρίασι τυ κολχοζιύ έβγαλε απόφασι: Καρτακόλιμα
τον τεμπέλι απ' το κολχόζι. Η τεμπέλιδες δεν έχυνε τόπο
στο κολχόζι.

ΘΑ ΒΡΕΚΣΙ ΔΙΝΑΤΑ

Τιν άνικσι τα ζίνεφα
σαν ενκονάκια πέζυνε
με τον παπού τον πύρινο
τον ήλιο το χρισό.

Στα δεξιά ζορέφτικαν,
γενίκαν ένα ζίνεφο
μεγάλο, πυ απλόθηκε—
κε μάθρισε. Τα δάχρια
γραμές-γραμές σα νίματα
πια πέφτυνε στι γι.

Το ζίνεφο κυνίθικε—
θα θρέξει δυνατά!
Στα δεξιά το ζίνεφο
τραβίχτικε παράμερα,
χαρά κε φος απλόθηκε—
δε θρέχι πια εκί.

ΤΟ ΜΕΤΑΛΑΓΜΑ ΤΥ ΒΑΤΡΑΧΥ

Νά μέσα στι λίμνι κσιπνίζανε ι βάτραχι. Κολιμπίζανε
κε θγίκανε πάνο, θγάλανε απ' το νερό τα τρίγωνα μύτρα-
τους με τα ρυθύνια. Ένας μεγάλος βάτραχος πήγε κε κά-
θισε στιν άκρι τις λίμνις μέσα στο νερό κ' έκραζε:

— Κυάκς—κυάκς...

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε... Μπρε κε-κε-κε-κε-κε, — τυ
απάντισε το κόρο τον βατράχον.

— Κακς-κυάκς, — τραγουδύσανε ι βάτραχι.

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε, — απαντύσανε ι άλι κε ζινάμα
απ' τις άκρες τυ στόματός-τους ήτανε θγαλμένες μεγάλες διά-
φανες δερμάτινες φύσκες, κε γι' αφτό φονάζανε έτσι δυνατά.

Ρίχνανε ι βάτραχι αβγά στο νερό. Κάθε αβγό ίνε
κυκυλομένο με μαλακί διάφανι πιχτί: μέσα σ' αφτί έχι ζε-
στασιά το μάθρο αβγό, θρίζετε εθρίχορα κε δίχος φόβο.

Έρθε ι ζέστι, πρασίνισε ι λίμνι. Ι πιχτί με το αβγό
κολιμπύσε πάνο στο νερό. Ο ήλιος ζεστένη τα μάθρα αβγά
κάτο απ' τιν πιχτί, κι' αφτά γλίγορα μεγαλόνυνε. Κε νά
μέσα σ' αφτά κυνίθικε το μικρό τυ βατράχυ με λιγνό υρα-
δάκι κε με μικρό κεφαλάκι. Στενοχορίθικε μέσα στο αβγυ-
λάκι, αφτό έσκασε κε το μικρό κολίμπισε στ' ανιχιά. Σιμά
στο κεφαλάκι-τυ γι' ανάσσα φέτρωσε γιακαδάκι απο νταντέλα
—τα θράνχια. Το μικρό τυ βατράχυ ακόμα δεν μπορέ να
φάι, να ντρανά. Μεγάλωσε λίγο, πάχινε, ανίχσανε τα μά-
τια-τυ, σχιμάτίστηκε το στόμα-τυ.

Πέρασε λίγος κερός, κε στα μικρά τυ θατράχυ αρχίσανε να μεγαλώνουνε τα πιζινά ποδάρια-τυς, ίστερα από μια βδομάδα—τα μπροστινά.

Στο κορμί-τυς σχηματιστίκανε τα πλεμόνια.

Αρχίσανε τα μικρά τυ θατράχυ από κερό σε κερό να θγένουνε πάνω στο νερό κε να πέρνουνε ανάσα.

Το υράδι άρχισε να μικρένει κ' έμινε στο στερνό ένα κοματάκι.

Βγίκανε τα θατράχια απ' το νερό κ' αρχίσανε να ζώνε κε στο χόμα κε στο νερό.

Τώρα πια δε θέλουνε να τρώνε φιά, μα τρώνε σαλιάνκυσ, γυμνοσάλιανκυσ, κυνύπια, κε μικρότςικες μιάνες.

ΤΑ ΖΟΝΤΑΝΑ ΣΠΙΤΑΚΙΑ

— Γλίγορα! Εδó!

Τα πεδιά τρέκσανε στο χαντάκι.

— Ντρανάτε! Ζοντανί θόλι.

Στον πάτο τυ χαντακιά, ανάμεσα στον πιλό κε στα σκυπίδια, σιγά σαλέθανε ι θόλι. Σα να ίτανε κολιμένοι από κοματάκια φίλα. Ο θόλος μένει ακίνητος, κε δεν μπορείς να το δυς ανάμεσα στο σαπιμένο φίλο. Μα όταν ζέρνετε—με μιας φένετε. Απ' το θόλο θγίκανε τα ποδαράκια. Γλίγορα χορίζανε τα κομένα φίλα.

Μέσα στο θόλο κάπιος ζύσε. Πιος ζι μέσα στο θόλο; Ας ντρανόμε. Βγάλαμε ένα θόλο. Σα να ίτανε σολινάρι από φίλα. Προσεχτικά κόψαμε το θόλο. Απ' το θόλο θγίκε μια μακριά, ασπρότςικι κάμπια. Έκσι ποδαράκια. Κεφάλι. Ι κάμπια γίριζε στην παλάμι ενός πεδού. Άφισε το χέρι-τò μέσα στο νερό.

Ι κάμπια γλίστρισε, θύτικσε στον πάτο, γλίγορα έτρεκε ανάμεσα στα σκυπίδια.

Ένας μεγάλος σκάθαρος-κολιμβιτίς τυ νερού ρίχτικε στην κάμπια κε τιν άρπακε. Ι κάμπια θέλιζε να φύγι, μα

τανε αργά. Ο σκάθαρος έδακσε το κεφάλι-τις κε τιν έφαγε.

Στον πάτο τυ χαντακιό ζύσανε πολλές τέτιες κάμπιες σε σπιτάκια. Ι μέρες περνύσανε, ι κάμπιες μεγαλόνανε.

Μεγάλωσε ι κάμπια, το σπιτάκι-τις έγινε στενόχορο. Ι κάμπια τ'όχτισε από πάνω. Γινότανε αφτό πολί απλά. Ι κάμπια θρίκε ένα σαπιμένο φίλο. Έκοπσε απ' αφτό ένα κοματάκι κ' έστερα με μια αραχνιά πυ κολνάι το στερέωσε στην άκρι τυ σπιτιώ. Κομάτι με κομάτι το έκανε δινατό.

Μέσα στο σπιτάκι-τυ ο κολιμβιτίς σκάθαρος δεν μπορί να τι δι.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΥ ΚΥΝΟΥΠΙΥ

— Ίμε γέριχο κυνόπι
με πσιλύτσικα φτερά,
με ποδάρια μακριά,
με τι μίτι σιθλερί—
ίμε ράτσα πονιρί.

Όλι πάντα με φοβύντε,
τι γενιά-μου καταριώντε:
το θεριό κε το πυλί,
το αρνάκι, το πεδί.
Πίνο το ζεστό-τυς έμα.
Δε φοβόμε γο κανένα!

Το άκυσε ο τζιτζικας κε λεί:

— Μι μαχταέθεσε, κυνόπι, για τιν πονιριά κε τιν επιδεκσιούτιτά-συ. Στο πιχτό όρος, σε πιλόδιχο θάλτο ζι ι δροσέρα.

— Μα δεν μπορί να με πιάσι!— λεί το κυνόπι.

Βύισε κε πέτακσε.

Πέτακσε, πέτακσε κ' έπεσε το κυνόπι στι δροσέρα.
Ίθελε, το κυνόπι να φήγι, μα...

Τα ποδάρια-του πιαζμένα —
ίνε τόρα κολιμένα
κε τι μίτι-το κρατά
ι δροσέρα δυνατά.
Τα φτερά-τ' τα κυνί,
μα να φίγι δε μπορί.

Λιγιστίκανε ι λιγνές καρφίτσες, χοθίκανε στο κορμί το κυνυπί, σφίχσανε το κυνύπι στο φίλο. Ίπιε ι δροσέρα το έμα το κυνυπί ως τι στερνί σταλαματιά. Εδó το κυνύπι πέθανε.

Μα ι δροσέρα κε τόρα ζι στο βάλτο, φιλάγι κι' άλα κυνύπια.

ΤΟ ΖΙΣΙΜΟ ΤΙΣ ΠΟΤΑΜΙΣΙΑΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Ίμαστε τριακόσια κοράτια. Όλι καθόμαστε μέσα σε μικρά αβγυλάκια στο υράδι τις μάνας-μας. Ι μάνα μπίκε αντάμα-μας σε κάπια τρίπα κάτω απτιν απόκριμνι ακροποταμιά. Έβγαλε από κι τα μακριά-τις μυστάκια κε τις ψαλιδες-τις κ' έπιανε το κάθε τι, πυ τι ζίμονε. Μα αφτί απ' τιν τρίπα δεν έβγανε, γιατί φοβότανε για μας. Έτσι σκεδόν όλο το χιμόνα ι καραβίδα έτρογε λίγο, δε σάλεθε. Μονάχα κυνύσε το υράδι-τις, σκυντόντας σ' εμάς φρέσκο νερό, για να μι φυρκιστόμε.

Τιν άνικσι εγó πια μεγάλουσα σαν ένα μερμίνκι κε κυνιόμουνα μέσα στο αβγυλάκι-μου. Ίστερα κσέσκισα το τσέφλι το αβγύ. Αντάμα-μου θγίκανε έκσο στι λεφτεριά τ' αδέρφια-μου κ' ι αδερφές-μου. Γαντζοθίκαμε όλι με τα ψαλιδακια στα κολιμπιτικά ποδάρια τις μάνας κε καθόμαστε πάνου σ' αφτίνα κάτω απ' το υράδι-τις. Τόρα ίμαστε όχι περισσότερι από εκατό, τις άλες το χιμόνα τις φάγανε τα μαμύδια το νερό.

Ι μάνα-μας θγίκε αντάμα-μας απ' τιν τρίπα κε κινιγύσε να θρι φαί. Στο νερό ίτανε όλα μπόλικα, έτρογα πολί κε

γλίγορα μεγάλα. Πολές φορές το δυνατό-μυ τσόφλι με στενοχορύσε. Σ' ένα χρόνο το μεταλάκσα οχτό φορές. Ίστερα άρχισα να το μεταλάζω όχι πιχτά. Τόρα το μεταλάζω μόνο μια φορά το χρόνο.

Κάνις για τον εαφτό-συ τρίπα κάπυ κάτω από μια πέτρα κι' αρχίζις να τρίβις τόνα ποδάρι με τάλο. Κινάς τα μυστάκια, πλαγιάζις πάνω στι ράχι, όσπυ να χοριστί το τσόφλι απ' το κορμί. Ίστερα πλαγιάζις κι' όλα τα φοβάσε: να μι σε δι κανένα πσαρί κέ ε' αρπάκσι. Το κορμί αφτό τον κερó μεγαλόνι γλίγορα, κε πάνω στι ράχι γίνετε δυνατό τσόφλι. Τότε αρχίζις να τρώγις. Δε χορίζω φαγιά κι' όλα τα τρώγο: κε μαμύδια, κε πσαράκια κε θατράχυς. Σαν τίχι κι' αρπάκσω κάτι με τα πσαλίδια-μυ, τότε το βαστό δυνατά.

ΤΟ ΠΡΟΙ

Τ' άστρα ζθίσανε κ' ι μέρα
γλικοφένκι ντροπαλί
κε στον ίσιχο αγέρα
κελαιδόν κοριδαλί.

Σε λιβάδια ανθοσπάρμένα
κε γιομάτα μιρυδιά
χίλια αρνάκια σκορπιζμένα
θόςκυν χόρτο κε δροσιά.

Κάθε φίλο κε λυλύδι,
κάθε θρίσι κε πυλί
για τον ήλιο λεί τραγύδι,
χερετάι τιν αυγι.

Λάμπι ο κόζμος! Για να διίτε
τιν πανόρια ζογραφιά,
απτον ήπνο ζιχοθίτε
να χαρίτε ομορφιά.

ΤΑ ΠΑΠΑΚΙΑ ΚΕ ΤΑ ΠΕΔΑΚΙΑ

Στι στρατά μέσα στη σκόνι ἴδα κάτι χοριάτικα πεδιά,
που ρίχνανε τα καπέλα-τους πάνω σ' ένα πράμα. Ὅταν τα
ζήμωσα, τα πεδιά ἔχανε στα χέρια-τους ἀπὸ ένα ἀγριο πα-
πάκι. Ἐραθα, ὅτι μια μικρὴ ἀγρια πάπια κυβαλῶσε τα πα-
πάκια-τις ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴ στρατά, κάνοντας τὸ γύρο το
χοριῷ.

— Τί θα τα κάνετε;—ρότισα ἀφστιρῶ τὰ πεδιά.

Ἀφτὰ ἀπαντίσανε:

— Θα τ' ἀφίσαμε.

— Νά λιπὸν «θα τ' ἀφίσαμε»,—ἴπα ἐγὼ χολιαζόμενα,
—γιατί τα πιάσατε; Πύ ἴνε τότε ἡ μάννα-τους;

— Νά-τινα κάθετε,—φώναξαν ἀντάμα τὰ πεδιά.

Κι' ὅλα μὴ δίκσανε τὸ θυνάκι το ἀκετριζόμενου χοραφῷ,
που ἴτανε σιμά.

Πσιλά σ' ἀφτὸ καθότανε ἡ πάπια μ' ἀνιχτὸ στόμα ἀπ'
τὴν ταραχί.

— Γλίγορα!—φώναξα στα πεδιά.—Να πάτε να δό-
σετε πίσω τὰ παπάκια.

Ἀφτὰ εἶπε να χαρίκανε μάλιστα κε τρέκσανε με τὰ πα-
πάκια στο θυνάκι. Ἡ μάννα πέταξε λίγο μακριὰ κε, ὅταν
τὰ πεδιά φέγανε, ρίχτικε στα παπάκια-τις. Κάτι τα ἴπε
γλίγορα στὴ γλῶσσα-τις, κ' ἔτρεξε στο χοράφι, που ἴτανε
σπαρμένο με γυλάφι. Ἀπὸ πίσω-τις τρέκσανε τὰ παπάκια,
πέντε κοράτια. Κ' ἔτσι ἀπ' τὸ γυλαφένιο χοράφι, κάνοντας

το γίρο τυ χοριώ, ι ταιφά όλο έκανε το ταξίδι-τις προς τι λίμνι.

Χαρόμενος έβγαλα το καπέλο-μου κε κυνόντας-το, φό-νακσα:

— Όρα καλί, παπάκια!

Τα πεδιά γελάσανε.

— Τί γελάτε, αχράκικα,—ίπα στα πεδιά,—Θαρίτε ίνε λαφρό να πάνε τα παπάκια στη λίμνι; Βγάλτε τα καπέλα-σας γλίγερα φονάκστε: αντίο!

Κε τα καπέλα ριχοθίκανε στον αγέρα. Όλα τα πεδιά φονάκσανε αντάμα:

— Αντίο, παπάκια!

ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Μεσιμέρι. Ισιχία.

Δε σαλέβυν τα δεντράκια.

Καθρεφτίζετε ο ήλιος.

Κολιμπώνε τα ψαράκια.

Στο ήλιόλυστο ποτάμι

Ο ψαράς ανκίστρια ρίχνι.

Στ' ασιμένα τα νερά-τυ

Τόρα πλέυνε ι κίχνι.

ΑΠΟ ΠΥ ΤΡΕΧΙ Ι ΣΕΡΕΜΠΡΙΑΝΚΑ

Ι Σερεμπριάνκα τρέχι ίσιχα, χαιδεφτικά λαμπρίζι σαν ασίμι ριμά στις πέτρες κε στα ριχαλοπάτια.

— Από πύ τρέχι ι Σερεμπριάνκα; —ρότισε ο Λίας Σινίτσιν.

— Απ' το Γριμπάνοθο,—απάντισε ο Νίκος Κλίμοφ.

— Δεν ίνε απτο Γριμπάνοθο, μα απ' το Δυμπτσί,—ίπε ο Σιμεόν Κόσαρεφ.

— Πός απ' το Δυμπτσί; Το Δυμπτσί—νά πύ ίνε κ'ι Σερεμπριάνκα—νά από πύ τρέχι.

Νά τί, αδέρφια,—ίπε ο Λίας,—ας πάμε προς τα πάνο στη στρατά τυ ποταμιώ κ'ι ασ το μάθυμε μόνι-μας.

— Κι' αν αφτό ίνε μακριά;

— Το ήδιο κάνι, ασ πάμε.

Ίστερα από μια μέρα ι τακσιδιότες-μας πήγανε να θρόνε, από πύ τρέχι ι Σερεμπριάνκα. Ίτανε πέντε. Ο μεγαλύτερος απ' όλυς—ο Πέτρος Μπίκοφ—κυθαλύσε στι ράχι-τυ ένα μικρότσιο σακόλι με ψομί κε πατάτες, κε στο χέρι-τυ ίχε ένα καζανάκι.

Ι Σερεμπριάνκα κάποτε λιγότεθε κε γινότανε μικρότσιο ποταμάκι, πυ μπορούσανε λαφρά να πιδίζυνε από πάνο-τυ. Το νερό σε τέτωσ τόπουσ έτρεχε με λαφρό θύζυμα. Σε κάμποςυσ τόπουσ μεγάλονε, απλονότανε, σε μικρή λίμνι. Το νερό εδό ίτανε ίσιχο. Μόνο πετόσανε από πάνο-τυ χελιδόνια τις ακροποταμιάσ κε στις άκρες κολιμπύσανε τα ψάρια.

— Νά ένα χοριό,—έδικσε μπροστά ο Νίκος.

— Ίνε ι Αλεξάντροφκα,—ίπε ο Πέτρος.

Ίνας χοριάτις με τα γένια, άμα ίδε τυσ τακσιδιότες-μασ, φόνακε :

— Ε, πεδιά, από πύ ίστε;

— Ίραστε απ' τι Λοπόχοφκα.

— Κε πύ πάτε;

— Πάμε να διήμε από πύ τρέχι ι Σερεμπριάνκα.

Ο χοριάτις γέλασε.

— Κε αφτό τί σας χριάζετε;

— Απλύστατα θέλυμε να το μάθυμε. Εσί μπάρμπα, δεν κσέρις, από πυ τρέχι;

— Κσέρο, εγό ίμυνα ε' αφτύσ τυσ τόπουσ. Αφτό, πεδάκια-μυ, ίνε κάτο απ' το θυνό Βιντίμ.

— Βιντίμ;

— Νε, νε, απ' αφτό το θυνό ε' όλεσ τυσ μεριέσ μπορίς να διυ μακριά, κε γί' αφτό το λένε Βιντίμ.

— Κε πύ ίνε αφτό;

— Νά θα πάτε ακόμα τρία χιλιόμετρα, ι Σερεμπριάνκα θα γιρίσι δεκσιά, εκί ίνε ένα παλιό μιλάρι, κε σις να διίτε δεκσιά. Απ' το γιαρ φένετε καλά το θυνό.

Κόντεθε πια να βραδιάσι, όταν ι μικρή ταξιδιότες έρθανε στο χοριό. Στι στράτα ανταμόσανε ένα χοριάτι, κε μάθανε, ότι εδό ίνε το χοριό Γρομπάνοβο.

Τα πεδιά δεν κατασόσανε να περάσουνε διο σπύτια κι' άκσαφνα ένα μικρό μαλιαρό σκιλάκι με δυνατό λάκσιμο ρίχτικε απάνο-τους. Λίγο κόντεπεσε να δάκσι το ποδάρι τυ Νίκυ

Απ' το σπύτι θγήκε μια γινέκα. Ρότιζε τα πεδιά:

— Ε, παλικάρια, από πό' ίστε;

— Ήμαστε απ' τι Λοπόχοφκα.

— Κε πό πάτε;

— Στο' θυγό Βιντίμ.

— Κε' γιατί;

— Θέλουμε να μάθουμε, από πό τρέχι ι Σερεμπριάνκα.

— Ι Σερεμπριάνκα; Κε τί σας χριάζετε αφτό;

— Απλύστατα θέλουμε να το μάθουμε. Εσί δεν κσέρις, από πό τρέχι;

— Σκεδόν φτάσατε. Νά έτσι, κε να πάτε απ' το μονοπάτι στο μάκρος τυ ποταμού. Θα δείτε πιγάδια, εκί ίνε κ' ένα με τα κσίλα.

Από μέσα απ' το όροσερό κε σκιερό όρος τα πεδάκια πήγανε στο μάκρος τις Σερεμπριάνκας. Εδό μόλις μνημόριζε στα σκαλοπάτια ανάμεσα στις πέτρες.

Στο γίριζμα τα πεδιά ίδανε ένα λαμπερό καταράχτι, ακύσανε το θύϊζμα τυ νερού.

Εδό τα μικρά ποταμάκια τρέχανε προς το γιαρ απ' όλες τις μεριές. Αρχίζανε όλα λίγα θίματα μακριά απ' το γιαρ. Το μεγάλο ποταμάκι έτρεχε απ' το πιγάδι, πυ ίτανε στερεομένο με κσίλα.

— Ντρανάτε, πως θγένι το νερό απ' τι γι.

— Ζίτο! Το ίβραμε! Νά από πό τρέχι ι Σερεμπριάνκα-μας.

Ο ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΘΟΡΙΒΟΣ

Ο πράσινος θόριβος τόρα θρούϊζι.
Ι άνικσι ίρθε. Το δάσος θυϊζι.
Φισά τ' αγεράκι, κυνά τα κλαδιά.
Θαρίς, κυβεντιάζον τα φίλα κριφά.
Ο ήλιος κσιπνάι νορίς κι' ανεθένι,
χαιδέθι τα δέντρα, γλικά τα ζεστένι.
Ι φίσι γιορτάζι, γενιέτε κσανά
κε πράσινι όλα φορύν φορεσιά.
Ο πράσινος θόριβος τόρα θρούϊζι.
Ι άνικσι ίρθε. Το δάσος θυϊζι.
Φισά τ' αγεράκι. Κυνά τα κλαδιά.
Ατέλιοτο θρούϊζμα γίρο σκορπά.

ΑΛΟΣ ΓΕΛΑ, ΚΙ' ΑΛΟΣ ΚΛΕΙ

Όλι στο όρος χέροντε, κ' ι σιμίδες κλένε.
Κάτο απ' τις ζεστές αχτίδες τυ ήλυ το ζυμί ολοένα
πιω γλίγορα τρέχι σ' όλο το άσπρο-τους κορμί. Απ' τυς πόρους
τυ καπουκιό το ζυμί θγένι έχσο.
Ι άνθρωπι λογαριάζυνε το ζυμί τις σιμίδας οφέλιμο κε
νόστιμο πιστό. Χαράζυνε το καπούκι κε το ζορέθυνε μέσα
σε μποτίλιες.
Τα δέντρα, απ' όπυ θγάζυνε πολί ζυμί, κσερένυντε κε
χάνυντε.

Για να υιοθετήσουμε το δέντρο
χρησιμοποιήστε ωστόσο ζεστά,
μα για να το μεγαλώσουμε
— σιατό χρώμα.

Ι ΚΟΛΕΚΤΣΙΕΣ

Ίνε πολύ προί.

Πίσω απ' το όρος φάνηκε ο ήλιος.

Ζοντάνεψε το όρος. Κελαιδίσανε τα πυλιά. 'Αρχισε τι
δυλιά όλος ο κόζμος τυ όρος.

Μα άκσαφνα όλο το όρος ταραχτικε.

— Τρυ-ρυ-ρυ-υ-υ. Τραμ-ταμ-ταμ. Τρυ-ρυ-ρυ-υ-υ.

Τί ίνε; Πιος τυς ανισίχισε όλυσ;

Στο λιβάδι κάτω απ' τι φονί τις τρομπέτας κε τυ τίμ-
πανυ θήικε ι κολόνα τον πεδιόν. Ο οδιγός έδοσε τιν κυ-
μάντα:

— Τάγμα, σλι!

— Λιπόν, πεδιά, ίμαστε στο σπίτι. Ελάτε να χτίσουμε
τα τζαντήρια.

Δεν πέρασε ύτε μια όρα, όταν σ' όλο τον κάμπο
ασπρίσανε τα τζαντήρια. Τα πεδιά σχορπιστίκανε στο όρος να
σορέψυνε κσερά κσιλαράκια για ν' ανάψυνε φωτιά. 'Όλο
ακυόντανε φονές:

— 'Οι, κε τί πολύ σκάθαρι!

— Βρε σι, τί σκάθαρι ίνε αφτί! Ίνε μερμίνκια.

— 'Αι, άι, κε τί χοντρό σκυλίκι!

— Κ' εγώ ίβρα ένα πολί μεγάλο σκάθαρο.

Κσέρερε τί, πεδιά,—λεί ο Θανάσις.—Ελάτε ας κάνουμε κολέκτσια. Αφτό θα ίνε το δόρο-μας στο σχολιό απ' το λάγερ.

— Μπράβο-συ, Θανάσι! Καλά, πυ τόκοπτε ο νός-συ.

'Εβράζε ι δυλιά τον πεδιόν. Πίρανε μπάνκες, κυτάκια, δίχτια για πεταλύδες, βιβλία για τον κόζμο τυ όρους κε τυ ποταμιώ.

'Όλο το καλοκέρι σρεβανε. Μάθανε πιος ζι κάτο απ' το καπούκι, πιος χτί'ι σπιτάκια στα φίλα, πιος μυλόνετε στα κυτόκια. Κε κανίς απ' αφτός τόρα πια δε λεί τα μερμίνκια σκάθαρος.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ζγυρό κε πράσινο το δάσος-μας κσιπνάι.

Τα φίλα-τυ φοτίζι ι χρισί αβγί.

Περνόν τά ζίνεφα. Ι φλόγα τ' ανκάλιά'ι
κε καθρεφτίζοντε στις λίμνις το γιαλί.

Κε τα πυλιά στα δέντρα πάνο κελαιδιώνε.

Στο ποταμάκι κελαρίζι το νερό.

Βυίζουνε τα φίλα.—Κι' όλα χερετόνε

με το τραγύδι-τυς τον ίλιο το λαμπρό.

Ι ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΥ ΟΡΥΣ

Να ίζε φίλος τυ όρους κε να το φιλάγισ.

Ο φίλος τυ όρους δεν τσακόνι τα κλαδιά, δε γδέρνι απ' τα δέντρα το καπούκι. Δεν κόβι τα φίλα, δε λιγίζι, δε σαλέβι τα μικρά δεντράκια. Δε θγένι πάνο στα δέντρα κε δεν κόβι τις ρίζες.

Ο φίλος τυ όρους δεν ανάβι φωτιά μέσα στο όρος, για να μι γίνι πικραγιά.

Ο φίλος τυ όρους κσέρι, ότι τα πυλιά φιλάγινε το όρος απ' τα θλαθερά ζόα—τυς σκάθαρος, τις κάμπιεσ, πυ χαλ-

νόνε το καπόκι κε τρόνε τα φίλα. Ο φίλος τυ όρος δε
χαλνά τις φολιές. Δεν πέρνι απ' τις φολιές αβγά. Αν έβρι
μικρό πυλάκι, τότε πολεράι να το θάλι πίσο στι φολιά-τυ.

Ψογά όρι-ωσγά ριόνια,
ωσγά ριόνια-ωσγά σιτάρια,
ωσγά νερά-ωσγά χορτάρια.
Αυ' ένα δέντρο μωσρί νανίς
να νάνι ένα εματομίριο σιφ-
τα, κε μ' ένα σιφίτο μωσρί να
νάωσι ένα εματομίριο δέντρα.

ΣΤΟ ΟΡΟΣ

Στο όρος δεν ίνε τόσο εβρίχορα, όσο ίνε στο χοράφι
μα εκί ίνε καλά το ζεστό μεσημέρι... Κε τί δεν τρανάς
στο όρος: πσιλά κοκινόπά πέφκα κρεμάσανε τις θελονόδικές-τους
κορφές. Τα πράσινα έλατα λιγίζουνε τ' αχαντένια-τους κλαδιά.
Καμαρόνετε ι άσπρι κατσαρί σμιδά με τα μισοδάτα-τις φίλα.
Τρομάζι ι σταχτερί λέφκι κ' ι μεγαλόριζι θαλανιδιά έρικε
κάτο σαν τέντα τα θαθιά κομένα-τις φίλα.

Απ' τα χορτάρια μέσα ντρανά το άσπρο ματάκι τυ λυ-
λουδιώ τις ζερλιανίκας, κε δίπλα κοκινίζι πια ι μισοδάτι
γαγοντα.

Ι ΠΡΟΤΟΜΑΓΙΑ

Πάμε μπρος...
για τους αγόνες
τους τρανός
ς' όλι τι γι.

Μπίτε όλι
στις κολόνες,
σκιματίστε
μια γραμί!

Ι ΣΙΜΕΕΣ ΛΑΛΥΝΕ Ι ΜΙΑ ΤΙΝ ΑΛΙ

Την Προτομαγιά ι δυλεφτάδες όλο τυ κόσμυ θγένυνε
στι στρατά.

Ι κόκινες σιμέες τις Σοβιετικές-μας ρεσπούμπλικας λένε
στους εργάτες όλο τυ κόσμυ:

— Νικίσαμε. Τραστε δυνατί. Ελάτε μαζί-μας. Θα σας
ιποστηρίξουμε.

— Ζίτο ι Προτομαγιά!

Τυν ίδια μέρα αφίνυνε τι δουλιά κε πάνε στην ντεμον-
στράτσια κ' ι εργάτες τυ εκσοτερικού.

Εκί δεν έχι σοβιέτ. Ι κόκινες σιμέες τον εργατόν τυ
εκσοτερικού λένε στους καπιταλιστές:

— Ι εργατική τάξι ίνε έτιμυ στον αγόνα ενάντιά-σας,
τίραυι καπιταλιστές. Ακόμυ το λάλεμα τον εργατόν τις χό-

ρας τον Σοβιέτ. Αφτί θα μας ιποστηρίκxυνε. Ίραστε δυνατί.
Θα νικίxυμε!

— Ζίτο ι Προτομαγιά!

Ι ΚΟΚΙΝΙ ΣΙΜΕΑ

Ι πόρτα τυ xολιού ανίγι κε κλί κάθε λεφτό. Τα πεδιά
τρέχυνε στο xολιό, φονάζυνε, σαν ένα κοπάδι σταροπού-
λια.

Κι' απ' τι στρατά ακύετε το ίδιο χαρόμενο βύζμα. Ο
ίλιος, μπένοντας απ' το ορθάνιχτο παράθιρο πέφτι πάνο
στον πάτο με λαμπερός νταγμάδες.

Ι στοροζζίχα Τροφίμοβνα κι' ο ενκονός-τις Στέφανος,
στέκυντε στο παράθιρο.

— Μανάχα, κλες; Πάλι θιμίθικες τι μάνα-μυ κε τον
πατέρα-μυ! Πές-μυ!

— Κε τί να xυ πο; Σαν τυς θιμιθό, κόβετε ι ανάxα-
μυ! Ίτανε ο γιόκας-μυ κε δικός-xυ πατέρας, κατσαρός,
χαρόμενος κε τραγυδιστίxις...

Κι' όλο τραγυδύσε για τον κόζμο, για τι λεφτεριά...
Νά μια φορά ίπε: «Ι Προτομαγιά ίνε γιορτί όλον τον δυ-
λεφτάδον».

Ντρανό—ο πατέρας-xυ με τι μάνα-xυ, ετιμάζυντε να
πάνε έxο απ' τιν πόλι. Κε κίνι δύλεθε στι φάμπρικα.

Ίρθανε ι ζίντροφί-τυς απ' τις φάμπρικες, κε xικόςανε
μεγάλο θόριβο. Αλέκο, πρέπει να θγάλιxι λόγο. Για τέτωx
λόγυx καθότανε πια στι φιλακί ο Αλέκοx-μαx. Εγό τυ ίπα:
— Αλέκο, πιο λαφρά! Μα πό ν' ακύσι! Μονάχα γέλασε.
Κι' άρχισε να ετιμάζετε για τι στρατά...

Ο ίλιος φότίζε όποx xίμερα, μα τότε τέτιο βύζμα δεν
ίτανε: μπροστά τι γιορτί τον δυλεφτάδον δεν τιν τιμύσανε ι
αφεντάδες-μαx...

Πίγανε, κε xι xα να ίxερεx κάτι, κxίπνιxεx κι' άρχιxεx
να κλεx: «Μάμα!» Ίxυνα τότε ενός χρονό. Πίγανε. Κά-

Θυρε, τος φιλάγο. Ετίμασα το φαί. Δεν έρχοντε. Φιλάγο — πάλι φιλάγο. Ο ήλιος βασίλεθε πια, όταν, στο στερνό, γήρισε μονάχι ι Αναστασία. Μόνο το χρώμα χάθηκε απ' το πρόσπο-τις.

— Ο Αλέκος, — φονάξο, — τί έπαθε;

Μόλις μπόρεσα να καταλάβο τί έγινε... Σορεφτίκανε ι εργάτες έκσο απ' τιν πόλι. Σιχόσανε τις σιμέες, τις κσε-τιλίκανε, τις βαστύσανε. Βύσανε τα τραγύδια-τους. Κε πάνο στο δέντρο αρχίσανε να θγένυνε κίνι, πυ θγάζανε λόγο. Κι' ο πατέρας-συ θγήκε πάνο στο δέντρο... 'Ιχε φονί δινατί, καθαρί, σαν καρπάνα... Τον ακύνε ι άνθρωπι...

περικιλόσανε τος αγαπιμένυς-μας ι κοζάκι. Ορμίσανε με να-γάικες...

Αρχίσανε να ζήρνε με τα τυφέκια... Τον Αλέκο το ρίξανε με το βόλι απ' το δέντρο.

Σχοτονότανε ι Αναστασία στυ δουλιά... Ι στενοχόρια έφαγε όλι τιν καρδιά-τις... 'Αρχισε να 'θίχι... Το σπίτι-μας ίτανε ιγρό... Αρόστισε κε πέθανε... Κ' εμίς ι δυο απο-μίναμε μονάχι-μας.

Αχ, ντράνα! Ι δικί-μας τόρα ρπένυνε σε κολόνες, κ' ι σιμέα ίνε έτιμι...

Μόνο τόρα κανένα για τιν κόκινι σιμέα δε σχοτόνυνε...

Στα χέρια του μαθητή κοκίνιζε μια ζιμέα με τη χτυπιτή επιγραφή: «Ζίτο ι Προτομαγιά!» Κε στα ετήθια τον πεδιόν στράφτανε μικρά κόκκινα αστράκια, σαν το έμα τον δυλεφτάδον, που σκοποθίκανε κάποτε.

— Λιπόν, μανάκα, θα πάο!

Κι' ο Στέφανος αποφασιστικά μπήκε στις ζιρές τον μαθητόν...

Ο ΓΙΟΡΤΑΖΜΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΤΟΜΑΓΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΕΡΟ ΤΥ ΤΣΑΡΥ

Πίσω απ' τη γονιά τις στρατάς σε στενό σοκάκι σορέφτικε κόζμος καμιά εκατοστή άνθρωπι. Στι μέσι του κόζμου ακύστηκε ι φονί του Βεσόφτζικοφ.

— Στρανκίζουνε το έμα-μας, σαν να ίμαστε κλιούχθα!

— Σοστά!—απαντίσανε κάμποσες φονές με μιας με βροντόδικο φονί.

— Πολεμάι το πεδί!—ίπε ο Αντρέας. — Ας πάο, λιπόν, να το βοιθίσο!... — Ακύστηκε ι γλικιά-του φονί:

— Σίντροφι! Λένε, ότι στι γι ζι λογιό-λογιό κόζμος—εβρεί κε γερμανί, ενκλέζι κε τάταρι. Μα εγώ αφτό δεν το πιστέβο. Ίνε μονάχα διο κόζμι, διο ράτσεσ αφιλίστεσ—ι πλύσσι κ' ι φτοχί. Ι άνθρωπι φορύνε λογιό-λογιό ρύχα κε λογιό-λογιό μιλόνε. Μα ντρανάτε, προς ι πλύσσι γάλι, γερμανί, ενκλέζι φέρουντε με τον εργατικό κόζμο έτσι κε θα δύτε, ότι όλι αφτί ίνε εχτρί για τον εργάτι κε στύδι στι γύλα-του.

Μέσα στον κόζμο κάποιος γέλασε.

— Κι' απ' τιν άλι μεριά αν ντρανόμε,—έτσι θα δύμε, ότι κι' ο γάλος εργάτις, κι' ο τάταρος, κι' ο τούρκος ζι το ίδιο σκιλίσιο ζίσιμο, όπος κε μισ, ο ρύσικος εργατικός κόζμος!

Απ' τη στρατά ερχότανε όλο κε περισσότερος κόζμος. Ο ένας από πίσω απ' τον άλο, ι άνθρωπι σιοπιλά, τεντό-

νανε τι γύλα, ρικονόντανε πάνο στα δάχτυλα τον ποδαριόν,
χονόντανε στο ροκάκι...

— Ι πολίτσια! — φόναξε κάπιος.

Απ' τι στράτα στο στενό ροκάκι ίσια πάνο στον κόζμο
ερχόντανε, κυνόντας τις θίτρες τέσερις καθαλάριδες πολις-
μάνι κε φονάζανε:

— Σχορπιστίτε!

Ι άνθρωπι κατεβάσανε τα φρίδια-τους, άθελα δίνανε δρόμο
στ' άλογα. Μερικί ανεθένανε πάνο στις φράχτες.

— Βάλανε τα χιριδόπυλα πάνο στ' άλογα, κι' αφτά
γριλίζυνε—νά κ' ερίς ίμαστε πολεμάρχι, — ακύστηκε κάπια
θροντερί, χολιαζμένι φονί.

Ο Αντρέας απέμινε μόνος στι μέσι τυ ροκακιά. Πάνο-
τυ ορμύσανε, κυνόντας το κεφάλι, διο άλογα.

ΕΤΙΜΟΣ ΠΑΝΤΑ ΝΑ ΙΣΕ!

Κόκινι, τίμια παντιέρα,
είχο πσιλά στον αγέρα,
είχο, κιμάτιζε πια
ς' όλο το ρκλάβο ντυνιά!
Ε, πιονέρε! Σιμόνι ί όρα,
πυ θα κσεσπάσι ι κρίςιμι μπόρα.
Κράτα παντύ τι ριμέα ρφιχτά.
Τράβα στο δρόμο τυ Λένιν πιστά.
Πάλεπτε, ρπύδαξε, ζίσε.
'Ετιμος πάντα να ίσε!

Ο ΓΑΡΙ ΑΙΖΜΑΝ

Ο Γάρι 'Αιζμαν μάθενε γράματα στιν Αμερικί, στο
ρκολιό. Εκί οργάνοσε πιονέριχο τάγμα, όπου μπίχανε όλα
τα προλετάρια πεδιά τυ ρκολιό. Αντάμα με τυς ριντόφους-
τυ έκανε ολάκερι ριρά από πιονέριχα τάγματα.

Μια φορά ίτανε ρινεδρίασι τον πιονέρον.

Ο Γάρι λαλούσε τα παιδιά στον αγώνα για τη σοβιετική
εκσυζία σ' όλο τον ντονιά.

Έτρεχε εκεί ένα ιπικό τάγμα τις πολιτίσας. Ι πολι-
μάνι χοθίκανε μέσα στον κόζμο τον πιονέρον. Όταν ένας
πολιςμάνος ίρθε σιμά στο Γάρι 'Αϊζμαν, αφτός άρπακσε τ'
άλογο απ' το χαλινάρι. Αμέσως αρεστάρανε το Γάρι.

Ίστερα από κάμποσες μέρες δικάσανε το Γάρι. Ι δι-
καστές καταδικάσανε το Γάρι σ' έξι μινόν φιλακίσι. Στι φι-
λακί θάλανε το Γάρι αντάμα με τες κλέφτες. Τυ φερόντανε
πολί άσκιμα.

Όταν ο Γάρι τέλιωσε τη φιλακί-τυ, ο νατζάλνικος τις
φιλακίς τυ ίπε:

Αν πέσις στα χέρια-μας ακόμα μια φορά, τότες θα τιν
πάθις άσκιμα.

Μα ο Γάρι δεν ίνε από κίνυς τυ μπορίς να φοβερίσις.

Έκατό χιλιάδες άνεργι τις Νέας Ιόρκις θγίκανε στι
στράτα κε ζιτύσανε «πσομί για δουλιά». Ο Γάρι ίτανε αντά-
μα-τυς. Τον αρεστάρανε πάλι κε το δικάσανε.

Ι καταδίχι ίτανε τέτια: πέντε χρόνια σοφρονιστικί φιλακί.

Ι ΖΟΙ-ΤΥ ΙΝΕ ΒΑΡΙΑ

Τυ σκλάβυ τυ νέγρυ θαριά ι ζοί.
Τον δέρνυν κε σκάθι π' αφέντι τι γι.
Προστάζυν να φέρνι μαΐί στι δουλιά
ι μάνε τα μάθρα μικρά-τις πεδιά.
Βραδιάζι κ' ι Σάλι ακόμα λιγίσι
τι ράχι. Ο ιδρος το χόμα ποτίζι.
Θαρπόνυν τα μάτια. Ι Σάλι πινάι,
μα λέκσι ι μικρούλα να πι δεν τολμάι.

Ο ΠΙΟΝΕΡΟΣ ΤΙΜΠ

Ο φορτοτίς Ράμι ίπε στον Τιμπ:

— Ίσε μικρός, σε σταλαματιά. Αν ι σταλαματιά θα
κιλίσι το θράδι στι στράτα, μπορί να τι δι κανίς;

— Κανίς δεν μπορί να τι δι—απάντιζε ο Τιμπ.

— Πίγενε τότε, σε σταλαματιά, σε φάρμπρια κε κόλιζε νά αφτό.—Κί' ο Ράμι έδωσε στον Τιμπ ένα μεγάλο φίλο χαρτί.

Το προί ο κόζμος σορέφτικε στην αθλόπορτα τις φάρμπριας. Ο απσιλός Αμάν διάβαζε φωναχτά:

—«Πινόμε. Σόνι πια πυ υποφέρουμε! Κάτο ι πλύσι! Σ' όλες τις γονιές τυ ντυνιά γίνετε μεγάλος αγόνας. Ίεργάτες πολεμύνε ενάντια στον καπιταλιζμό».

'Ακσαφνα φανίκανε άνθρωπι με κσίλα κε ρεβόλβερα. Σχορπίσανε τον κόζμο. Χόσανε τον Αμάν μέσα στο αφτόκίνιτο κε τον κυθαλίσανε.

Το βράδι ο Τιμπ,—ζιτόζε να θρι το Ράμι:

— Ράμι,—ίπε ο Τιμπ,—εγό θα κολνό κάθε νίγτα τα φίλα-συ. Ας πάνε να φονάζυνε ε' όλυς:

— «Σόνι πια να υποφέρουμε! Κάτο ι πλύσι!»

Ο Τιμπ έγινε μικρός πιονέρος.

ΑΛΟ ΛΟΓΙΟ ΔΕΝ ΜΠΟΡΙ ΝΑ ΓΙΝΙ

Ο ενιάχρονος Καρλ σήμερα απόμινε μόνος στο σπίτι. Ί μάνα-τυ έφριγε. Ο πατέρας-τυ δε φενότανε πια διο θδομάδες. Μα ο Καρλ δε θαμάζι γί' αφτό. Κσέρι, ότι ι πολίτσια ζιτάι τον πατέρα-τυ, κε καλά πυ δεν ίνε στο σπίτι.

Ο πατέρας τυ Καρλ ίνε κομμουνιστίς.

Ο Καρλ ακίι βίματα. Ανίγι ι πόρτα. Μπένυνε τρις.

— Εσί μόνος ίσε εδό, πεδί;—Νε...

— Κ' ι μάνα-συ πύ ίνε;—'Εφριγε.

— Κί' ο πατέρας-συ;—'Εφριγε.

— Πύ;—Ο Καρλ απάντιζε, ότι δεν κσέρι.

— Εγό θα σε πάγο σε φιλακί, —λέι ένας απσιλός άνθρωπος.

Ί καρδιά τυ Καρλ τρόμακσε. Μα δεν ίπέ τίποτα.

Τον Καρλ τον πύγανε κάτω, το θγάλανε στ'ι στρατά κε τον καθίσανε στ' αφτοκίνιτο.

Ίστερα από μισί ώρα θρέθηκε σε μια μεγάλη φοτερί κάμαρα.

Μπροστά-του καθότανε ένας άνθρωπος με φόρμα πολις-μάνυ.

— Πόσο χρονό ίσε; Πός σε λένε; Πιγένις στο σχολιό;
Ο Καρλ απάντισε.

— Κε θέλις να φας;—Νε, θέλι.

Ίστερα από διο—τρία λεφτά ο Καρλ κσεπάστρεψε το πσομί κε τιν καλμπασά.

Ίκασαφνα ο πολιςμάνος χαμιλά κε γλίγορα ροτάι:

— Κε πύ ίνε ο πατέρας-συ;—Ο Καρλ πάγοσε.

— Πύ ίνε ο πατέρας-συ;—Σιοπί.

→ Πύ ίνε ο πατέρας-συ; — σε'ροτό.

Ο Καρλ φυρχίζετε, μα σοπένι.

Στιν κάμαρα ίνε ισιχία, μονάχα το ρολόι τις γονέας χτιπά.

Κάπιος μπίκε μέσα.—Σας ζιτόνε.

Ο πολιςμάνος έβρισε κε θγήκε απ' τιν κάμαρα.

Περάσανε κάμπουσα λεφτά. Κανένας δεν ερχότανε. Ο Καρλ έτρεκε στ'ιν πόρτα κε τι σκόντισε.

Ι πόρτα άνικσε. Ο Καρλ θγένι. Ι στρατιότες δε δίνουε καριά προσοχί. Κί' ο Καρλ τρέχι, τρέχι στο σπίτι.

Ι ΦΙΛΙ-ΜΑΣ Κ' Ι ΕΧΤΡΙ-ΜΑΣ

Ι χόρα-μας ίνε ι ΕΣΣΔ.

Ίνε στον ντυνιά κι' άλες χόρες.

Ας ροτίσουμε τον κόσμο αφτόν τον χορόν:—πιος ίνε ο γίτονάς-σας;

Θ' απάντισυνε:—Ι Σοβιετικί 'Ενοσι.

Ας ροτίσουμε:—Τί ίνε Σοβιετικί 'Ενοσι;

Ι εργάτες θ' απαντίσυνε:—Ο καλύτερός-μας φίλος.

Ι καπιταλιστές θ' απάντισυνε:—Ο πιο καχός εχτρός-μας.

Ας ροτίσουμε τος εργάτες:—Γιατί ίνε φίλος;

— Εχί ίνε μπολσεβίκι. Ι πάρτια τον μπολσεβίκον ίπε:

«Προλετάρι όλυ τυ κόσμυ ενοθίτε!» Ι πάρτια τον μπολσεβίκον ίπε: «Ι φάμπρικες κε τα εργοστάσια ίνε δικά-σας. Τα χοράφια κε τα όρι ίνε δικά-σας. Καρτακολίστε τος πομέστζικυς κε τος φαμπρικάντες».

— Ι μπολσεβίκικι πάρτια ίνε εχτρός-μας,—θα πόνε ι καπιταλιστές.

— Γιατί;

— Γιατί ι πάρτια ίπε: «Προλετάρι όλυ τυ κόσμυ ενοθίτε!» Ι εργάτες αφτίς τις χόρας ίπανε: «Ι φάμπρικες κε τα εργοστάσια ίνε δικά-μας. Τα χοράφια κε τα όρι ίνε δικά-μας». Αφτί μας καρτακολίσανε. Μας τα πέρανε όλα.

Ι εργάτες κ' ι χοριάτες τις μεγάλις χόρας ίπανε:

— Εμίς καρτακολίσαμε τος εχτρός-μας. Τόρα—όλα ίνε δικά-μας.

— Θα χτίσουμε τι χόρα-μας,—ίπε ι πάρτια.

— Θα χτίσουμε τι χόρα-μας,—ίπανε ι εργάτες κ' ι χοριάτες.

ΜΕ ΤΟ ΡΑΔΙΟ

Ι αντένες διαλαλόνε,
πος ετι χόρα πολεμόνε,
πος ι φάμπρικες φυντόνυ,
τα κολχόζια δυναμόνυ,
πος γιρίζυ τα λυριά

στα μοτόρια θιαστικά,
πος γιρίζυ ι τροχί
στα βαγόνια με ορμί,
πος μαθένυνε καλά
τα πεδιά-μας στα σχολιά.

Ι ΦΟΝΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ

— Χτίζυμε ιλεχτροστάντσια.

— Κάναμε νέο σιδερόδρομο.

— Χτίσαμε νέο εργοστάσιο.

— Διο φορές περισέψαμε την παραγωγή τις φάμπρικάς-
μας.

— Χτίζουμε κενύργια σπίτια, κενύργιες πόλεις για τους
εργάτες.

— Πρότι τελιόσαμε τι εμπορά.

— Χτίσαμε το πιο γλίγορο αεροπλάνο.

Τόρνους, κολχόζια

Λόγο να δόσουν

χτίζουμε τόρα.

όλι χροστόνε,

Όλι δυλέβουν.

πος πολεμόσαν

Βράζι ι χώρα.

φέτος να πύνε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛ.		ΣΕΛ.
Τό προί	3	Τ' αθέριστο χοράφι	33
Ο παλικαράς	—	Πός δουλέβαμε στο εργοστάσιο στον κερό τυ τζάρυ	34
Ι θροχι	4	Ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν	—
Ι μπόρα	5	Στο θάνατο τυ Λένιν	39
Για μανιτάρια	—	Ο αποχερετιζμός με τον αρχιγό—	
Το ποταμάκι	6	Αρχηγός, δάσκαλος, φίλος	40
Το φίδι	—	Ο Ιοσίφ Βισαριόνοβιτζ Στάλιν—	
Το τόπι	8	Ο Οχτόβρης κσακολυθαί	42
Το λόςιμο	—	Χτίζουμε	—
Το τάγμα στο λάγερ	9	Εχτελέσαμε τι δουλιά	43
Ι βοιθί	—	Σίμερα κι' άβριο	—
Το περιβόλι	10	Τον λαλίσανε	44
Το περιβόλι-μας	11	Στι φουρά	45
Τις ρίζες ί τις κορφές	13	Γράμα κόκινυ στρατιότι	—
Τ' αγριόχορτα	14	Ο κξένος κι' ο δικός-μας	46
Λαχανο-πεταλόςδες	—	Ι χόρα-μας	47
Ι κάμπια	15	Ο σιδερόδρομος	48
Ο δάτραχος	—	Τ' ατσαλένιο ιπικό	49
Ο μπαχτζές	16	Τυρκζίμπ	—
Το κξένο κλαδάκι	17	Το ζινιάλο	50
Στον μπαχτζέ τυ Μιτζόριν	18	Ο πιονέρος Αμπροσίμοφ	51
Ο φίλακας	19	Ι εφεβρετικότητα τυ κόκινυ αεροπόρυ	52
Ι αλάλετι μωσαφίριδες	20	Αεροπλάνα	53
Ι πιστί φίλακες	21	Πόσο αγαπόςζε ο Γριγόρις τυ ράδιο	54
Τα σταροπόλια	22	Ο κλιζμένος πασαζίρος	55
Το σταροπόλι στι φολιά	—	Το ταχιδρομικό θαγόνι	56
Ένα κακό	23	Ο, τί φοβερός πυ ίνε	—
Πριν κε τόρα	24	Το τιγγράκι	57
Στον τόπο τυ θάλτυ	25	Το λιοντάρι κ' ι αλεπό	58
Ιλεχτροστάντσια	26	Σκιλι-ζανιτάρ	—
Το χτίσιμο	27	Ο φίλακας	59
Ο ιλεχτριζμός	—	Ο μικρός ταχιρόμος	60
Διο λάμπες	28		
Μωσαφίριδες απτι ΜΤΣ	29		
Στον παλιό κερό	30		

	ΣΕΛ.
Ι λίκι	62
Πος ι λίκι μαθέυνε τα πεδιά- τους	63
Ο άφοβος λαγός	64
Το χτινό πυ κρόι	66
Ι μάχι	67
Το λαφάκι	69
Δεν πέτιχε	71
Το πυλάρι	73
Τ' άγριο πυλάρι κε το τζακάλι	74
Ο αιτός μπερκύτ	76
Ο χιμονιάτις	77
Το παράξενο ορνιθόπουλο	78
Ίνε φοβερι	79
Ι ιλεχτρικί κλόσα	—
Ι νικοκρά κ' ι όρνιθα	80
Χορικός, σαν το νίχι μικρός	81
Το πύλιμα τον πεδιόν	—
Ο Γιάνης Ζόκοφ	82
Στο τσαράδιχο	83
Ι ανιχτί στρατά	85
Ο ήλιος μωσαφίρις	86
Ι κισ Μαρία	88
Το χυλιάρι κε το θρακάκι	89
Ο αχόρταγος μολάς	90
Ι ιστορία μιας υξιμπέκας	—
Ι οχτό τυ Μάρτι	92
Ι κρανοζνάμενκα	—
Ι μάνα πέτακε	93
Ι άνιχι	—
Το πρότο τηλεγράφιμα	—
απτο όρος	94
Τα βιζανιάρικα στο όρος	—
Τιν άνιχι	—
Τα μαθροπούλια ήρθανε	95
Σπυδαχτό γράμα απτο όρος	—
Σπυδαχτό τηλεγράφιμα, απτο όρος	96

	ΣΕΛ.
Δεν έχι άλο παγονιά	—
Γράμα με τιν πόστα τον πολιόν	97
Πος επτά κχιλογί περνόσανε απτο ποτάμι, όταν ο πάγος άρχιζε να σαλέβι	98
Ι, γιορτί τυ πρότυ αβλακί	100
Ο τεμπέλις	101
Θα θρέξει δινατά	—
Το μετάλαγμα τυ βατράχου	102
Τα ζοντανά επιτάκια	103
Ο θάνατος τυ κυνοπιό	104
Το ζίσιμο τις ποταμίσις καρα- βίδας	105
Το προί	106
Τα παπάκια κε τα πεδάκια	107
Στο ποτάμι	108
Από πυ τρέχι ι Σερεμπριάνκα	—
Ο πράσινος θόριθος	111
Άλος γελά, κ' άλος κλεί	—
Ι κολέκτισις	112
Το δάσος	113
Ι κανόνες τυ όρου	—
Στο όρος	114
Ι Προτομαγιά	115
Ι ζιμέες λαλόνε ι μια τιν άλι	—
Ι κόκινι ζιμέα	116
Ο γιορταζμός τις Προτομαγιάς στον κερό τυ τσαρου	118
Έτιμος πάντα να ίζε	119
Ο Γάρι Άιζμαν	—
Ι ζοί-τυ ίνε θαριά	120
Ο πιονέρος Τιμπ	—
Άλο λογίό δεν μπορί να γίνι	121
Ι φίλι-μας κ' ι εχτρι-μας	122
Με το ράδιο	123
Ι φονές απ' το χτίσιμο	—

Стал. форм. 75x105.

8 печ. лист. — 260,400.

Тираж 4200.

Міськвіт 1479

м. Маріупіль, держдрукарня ч. 17.

Зам. № 5717.